

LEASING

- FRÅN EKONOMISKT ÄGANDEBEGREPP MOT KONTRAKTSBASERAD REDOVISNING

Magisteruppsats i företagsekonomi för civilekonomexamen

Maria Fyhr
Sandra Karlsson

VT 2012:CE17

HÖGSKOLAN I BORÅS
INSTITUTIONEN HANDELS- OCH IT-HÖGSKOLAN

Förord

Denna uppsats har varit både intressant och lärorik att skriva. Vi vill främst tacka vår handledare Kjell Johansson för hans stöd och engagemang under arbetets gång. Vi vill även tacka opponenter som gett oss förslag på förbättringar.

Borås den 30 maj 2012

Maria Fyhr

Sandra Karlsson

Svensk titel: Leasing – Från ekonomiskt ägandebegrepp mot kontraktbaserad redovisning

Engelsk titel: Leasing – From economic ownership concepts towards contract-based accounting

Utgivningsår: 2012

Författare: Maria Fyhr och Sandra Karlsson

Handledare: Kjell Johansson

Abstract

Leasing is an important source of finance for companies and therefore it is important that accounting for leases provide users of financial statements, a complete and comprehensive picture of the company's leasing operation. For years, the standard setting bodies and other stakeholders have debated about that accounting for leases must be improved. The lease standard has also been criticized for not meeting the users information needs, the lack of comparability and its complexity. In 2010 the IASB published a proposal for replacement of existing accounting lease standard, IAS 17. Reactions to the proposal were many, and 786 comment letters were received, of those were 206 from companies and organizations in Europe.

The purpose of our essay was to examine the views and attitudes that are most prominent in the comment letters received, from companies and organizations in Europe, on the proposal issued by the IASB. We have chosen to analyze 30 of the submitted comments received. The study has a qualitative design with an inductive approach where the focus was to study the words. We have used a qualitative textual analysis in our cross-sectional study, in our interpretation of the selected comment letters.

The views of the selected respondents are partially varied. The views are mainly varied in the matter of the lessee's accounting for leases. Over half of the respondents are against the proposal because they consider that the model can be difficult to implement in practice, as it takes a lot of estimates and assessments. The approach also assumes that all leases are equal, which does not correspond with reality. The respondents that are positive about the model of the lessee's accounting say that the approach reflects the economic life of the lease. The majority of respondents are opposed to the case which appears on lessor accounting for leases, the determination of the lease term, the assessment of lease payments and the revaluation of these.

Many respondents felt that the proposal does not meet the Board's purpose to increase the usability for users and comparability between companies and reduce the complexity and the ability to structure. The IASB has therefore failed to achieve its purpose with the published proposal. Some work remains to obtain a practically functioning standard.

Additionally, one should note that this essay is written in Swedish.

Keywords: Leases, lessee, lessor, IAS 17

Sammanfattning

Leasing är en viktig finansieringskälla för företag och därför är det viktigt att redovisning av leasingavtal ger användare av finansiella rapporterna en fullständig och begriplig bild av företagets leasingverksamhet. Under ett flertal år har normgivare och andra intressenter debatterat kring att redovisningen av leasingavtal måste förbättras. Den nuvarande standarden, IAS 17, har kritiserat för dess komplexitet, bristen på jämförbarhet mellan enheter samt att den inte uppfyller användarnas informationsbehov. År 2010 publicerade IASB ett förslag till ersättning av befintlig redovisningsstandard, gällande leasingavtal. Reaktionerna var många och 786 stycken remissvar inkom på förslaget, varav 206 stycken från företag och organisationer inom Europa.

Syftet med vår uppsats var att undersöka de huvudsakliga åsikterna och attityderna i de remissvar som inkommit från företag och organisationer inom Europa på det förslag som IASB publicerat. Vi har valt att analysera 30 stycken av de inkomna remissvaren. Studien har en kvalitativ design med en induktiv ansats där fokuset var att studera ord. Vi har använt oss av en kvalitativ textanalys i vår tvärsnittsstudie vid tolkning av de utvalda remissvaren.

Åsikterna hos de utvalda respondenterna är delvis relativt spridda. Åsikterna är framförallt spridda i frågan kring leasetagarens redovisning av leasingavtal. Drygt hälften av respondenterna är negativa till förslaget då de anser att modellen kräver mycket uppskattningar och bedömningar och kan därför vara svår att tillämpa i praktiken. Tillvägagångssättet förutsätter även att alla leasingavtal är likställda, vilket inte stämmer överens med verkligheten. De respondenter som är positiva till modellen för leasetagarens redovisning menar att tillvägagångssättet speglar leasingavtalets ekonomiska verklighet. Flertalet av respondenterna är negativa till frågorna kring leasegivarens redovisning av leasingavtal, fastställandet av leasingperioden, bedömningen av leasingavgifter samt omvärderingen av dessa.

Många respondenter anser att förslaget inte uppfyller styrelsen mål med att öka användbarheten för användarna och jämförbarheten mellan företag samt minska komplexiteten och möjligheten till att strukturera. IASB har därför inte lyckats uppnå sitt syfte med det publicerade förslaget. En del arbete kvarstår för att erhålla en praktiskt fungerade standard.

Nyckelord: Leasingavtal, leasetagare, leasegivare, IAS 17

Förkortningar

ACTEO	Association pour la participation des entreprises françaises à l'harmonisation comptable internationale
ARFAC	Austrian Financial Reporting and Auditing Committee
AWG	Aviation Working Group
Eng.	Engelsk motsvarighet
EU	Europeiska Unionen
FASB	Financial Accounting Standards Board
IAS	International Accounting Standards
IASB	International Accounting Standards Board
IASC	International Accounting Standards Committee
ICAEW	The Institute of Chartered Accountants in England and Wales
IEAF	International Energy Accounting Forum
IFRS	International Financial Reporting Standards
US GAAP	United States Generally Accepted Accounting Principles

Innehållsförteckning

1	Introduktion.....	- 1 -
1.1	Inledning.....	- 1 -
1.2	Bakgrundsbeskrivning.....	- 1 -
1.3	Problemdiskussion	- 2 -
1.4	Problemformulering	- 4 -
1.5	Syfte	- 4 -
1.6	Avgränsning	- 4 -
1.7	Terminologiska frågor m.m.....	- 5 -
1.8	Disposition	- 5 -
2	Metod	- 6 -
2.1	Inledning.....	- 6 -
2.2	Studiens design.....	- 6 -
2.3	Datainsamling.....	- 7 -
2.3.1	Urval.....	- 7 -
2.4	Värdering av studien	- 10 -
2.4.1	Validitet.....	- 10 -
2.4.2	Tillförlitlighet	- 11 -
2.4.3	Källkritik	- 11 -
3	Teoretisk referensram.....	- 13 -
3.1	Inledning.....	- 13 -
3.2	IASB.....	- 13 -
3.2.1	Regel- och principbaserade standarder	- 15 -
3.3	IASBs Föreställningsram för utformning av finansiella rapporter.....	- 16 -
3.3.1	Kvalitativa egenskaper för användbar finansiell information	- 17 -
3.3.2	De finansiella rapporternas huvudgrupper	- 19 -
3.4	Företagets intressenter.....	- 21 -
3.5	IAS 17 Leasingavtal	- 21 -
3.5.1	Leasetagarens redovisning av leasingavtal	- 22 -
3.5.2	Leasegivarens redovisning av leasingavtal	- 23 -
3.6	Förslaget avseende ny standard för redovisning av leasingavtal	- 23 -
3.6.1	Leasetagaren.....	- 24 -
3.6.2	Leasegivaren.....	- 26 -
4	Remissvar	- 30 -
4.1	Inledning.....	- 30 -
4.2	Presentationer	- 30 -
4.2.1	PwC	- 30 -
4.2.2	Ernst & Young	- 30 -
4.2.3	Siemens	- 30 -
4.2.4	Classic Technology	- 30 -
4.2.5	Baker Tilly.....	- 31 -
4.2.6	Aviation Working Group	- 31 -
4.2.7	El Corte Inglés.....	- 31 -
4.2.8	Santander.....	- 31 -
4.2.9	Credit Suisse Group	- 31 -

4.2.10	WHSmith.....	- 32 -
4.2.11	Société Générale.....	- 32 -
4.2.12	Zentraler Kreditausschuss	- 32 -
4.2.13	British Airways	- 32 -
4.2.14	KPMG	- 32 -
4.2.15	House of Fraser	- 33 -
4.2.16	Lloyds Banking Group	- 33 -
4.2.17	Leaseurope	- 33 -
4.2.18	The Institute of Chartered Accountants in England and Wales	- 33 -
4.2.19	BDO	- 33 -
4.2.20	Association pour la participation des entreprises françaises à l'harmonisation comptable internationale	- 34 -
4.2.21	Mazars	- 34 -
4.2.22	CBI	- 34 -
4.2.23	The Hundred Group	- 34 -
4.2.24	Austrian Financial Reporting and Auditing Committee	- 35 -
4.2.25	Groupe BPCE.....	- 35 -
4.2.26	London Society of Chartered Accountants	- 35 -
4.2.27	Grupo VIPS.....	- 35 -
4.2.28	GDF SUEZ.....	- 35 -
4.2.29	International Energy Accounting Forum.....	- 36 -
4.2.30	FAR.....	- 36 -
4.3	Fråga 1 – Leasetagaren.....	- 36 -
4.4	Fråga 2 – Leasegivaren	- 42 -
4.5	Fråga 8 – Leasingperioden	- 47 -
4.6	Fråga 9 – Leasingavgifter.....	- 49 -
4.7	Fråga 10 – Omvärdering	- 53 -
5	Analys.....	- 57 -
5.1	Inledning.....	- 57 -
5.2	Leasetagaren.....	- 57 -
5.2.1	Avskrivningar och räntekostnader	- 58 -
5.3	Leasegivaren.....	- 59 -
5.4	Leasingperioden	- 61 -
5.5	Leasingavgifter.....	- 62 -
5.6	Omvärdering.....	- 63 -
6	Slutsatser	- 65 -
6.1	Inledning.....	- 65 -
6.2	Vilka är de huvudsakliga åsikterna och attityderna i de remissvar som inkommit från företag och organisationer inom Europa på det förslag som IASB och FASB publicerat?	- 65 -
6.3	Hur väl lyckas IASB uppfylla sitt syfte med det publicerade förslaget?	- 66 -
7	Avslutning	- 68 -
7.1	Inledning.....	- 68 -
7.2	Avslutande diskussion.....	- 68 -
7.3	Förslag till vidare forskning	- 69 -
	Referenser.....	- 70 -
	Bilagor.....	- 74 -

Figur- och tabellförteckning

Tabell 2.1 Slumpmässigt urval.....	- 8 -
Figur 3.1 Hur IFRS Foundation utvecklar standarder.....	- 14 -
Tabell 4.1 Respondenternas svar på fråga 1a).....	- 37 -
Tabell 4.2 Respondenternas svar på fråga 1b)	- 40 -
Tabell 4.3 Respondenternas svar på fråga 2.....	- 43 -
Tabell 4.4 Respondenternas svar på fråga 8.....	- 47 -
Tabell 4.5 Respondenternas svar på fråga 9.....	- 50 -
Tabell 4.6 Respondenternas svar på fråga 10.....	- 54 -

1 Introduktion

1.1 Inledning

I detta inledande kapitel presenteras en bakgrundsbeskrivning till ämnet. Vidare diskuteras problemen som är kopplade med den nuvarande standarden för redovisning av leasingavtal. Kapitlet fortsätter med studiens problemformulering, syfte och avgränsning. Avslutningsvis introduceras studiens terminologiska frågor och fortsatta disposition.

1.2 Bakgrundsbeskrivning

Redovisning är en metod för företag att registrera ekonomiska aktiviteter, såväl i samband med företagets produktion som vid dess konsumtion. Redovisning är ett gemensamt språk och används för att kommunicera ekonomisk information om företag till både externa och interna beslutsfattare. Den information som förmedlas skall användas som underlag vid viktiga ekonomiska beslut och skall därför återge en korrekt bild av företaget (Westermark 2005, s. 13). Användarna av finansiella rapporter har ett gemensamt intresse i att redovisning regleras och i viss mån standardiseras. Det finns flera normgivande organ, så som International Accounting Standards Board (IASB) och amerikanska Financial Accounting Standards Board (FASB). Vilken uppsättning standarder som ett företag skall följa beror på vilken kategori av redovisningsskyldighet företaget tillhör (Tagesson & Öhman 2010, ss. 18-20).

Under flera år har det inom Europeiska Unionen (EU) diskuterats kring harmonisering och förbättring av redovisningsreglerna för noterade bolag. Diskussionerna ledde till att EU antog en förordning om att noterade europeiska bolag inom unionen skall tillämpa IASBs internationella redovisningsstandarder i sina koncernredovisningar, från och med år 2005 (Westermark 2005, s. 35). IASB är ett oberoende expertorgan som arbetar för att harmonisera och förbättra redovisningsstandarder internationellt (International Financial Reporting Standards Foundation & International Accounting Standards Board (IFRS Foundation & IASB) 2011, s. 1). För att ytterligare skapa harmonisering i de globala redovisningsstandarderna inledde IASB, år 2002, ett samarbete med FASB¹. Sedan IASBs etablering år 2000, har nästan 120 länder accepterat eller krävt användandet av IASBs standarder (IFRS Foundation & IASB 2011, ss. 1-4). International Accounting Standards (IAS) benämns de standarder som gavs ut av den tidigare normgivande organisationen International Accounting Standards Committee (IASC). Dessa standarder benämns fortfarande IAS, men de standarder som ges ut av IASB benämns International Financial Reporting Standards (IFRS)².

En av de standarder som IASB har för avsikt att ersätta är IAS 17 *Leasingavtal*, vilken reglerar redovisning och värdering av leasingavtal. IASB definierar ett leasingavtal som:

¹ <http://www.fasb.org/news/nr102902.shtml> Tillgänglig: 2012-03-23

² <http://www.ifrs.org/The+organisation/Glossary.htm> Tillgänglig: 2012-02-13

Ett avtal enligt vilket en leasegivare enligt avtalade villkor under en avtalad period ger en leasetagare rätt att använda en tillgång i utbyte mot betalningar (IAS 17 p. 4).

Leasing uppskattas utgöra näringslivets största externa finansieringskälla och står för cirka 20 procent av nyinvesteringar i maskiner och inventarier (Carlsson & Stenhammar 2011, s. 37). Det är därför viktigt att redovisning av leasingavtal ger användare av finansiella rapporterna en fullständig och begriplig bild av företagets leasingverksamhet (International Accounting Standards Board (IASB) 2009, s. 12). Normgivare och andra intressenter har under ett flertal år debatterat kring hur redovisning av leasingavtal kan förbättras. Debatten inleddes i och med det diskussionsunderlag (eng. discussion paper) *Accounting for Leases: A New Approach – Recognition by Lessees of Assets and Liabilities Arising under Lease Contracts*, som G4+1³ publicerade år 1996. Detta diskussionsunderlag innebar en stor förändring vilket helt skulle ändra tillvägagångssättet för redovisning av leasingavtal. I juli år 2006 gick IASB och FASB samman i ett projekt för att framställa en betydligt bättre gemensam standard (IASB 2009, ss. 15-16). I mars år 2009 publicerade IASB och FASB ett gemensamt diskussionsunderlag, *Leases: Preliminary Views*. I augusti år 2010 publicerade IASB och FASB ett förslag (eng. exposure draft) till ersättning av befintliga redovisningsstandarder gällande leasingavtal. Detta förslag var öppet för remissvar (eng. comment letters) från företag och organisationer fram till 15 december år 2010⁴. Reaktionerna var många och 786 stycken remissvar inkom på förslaget⁵.

1.3 Problemdiskussion

De befintliga redovisningsmodellerna för leasingavtal kräver att leasetagaren klassificerar leasingavtalet som antingen finansiellt eller operationellt (IFRS Foundation 2010, s. 5). Klassificeras leasingavtalet som finansiellt, övergår de väsentliga riskerna och fördelarna som är förknippade med äganderätten av objektet från leasegivaren till leasetagaren. Leasetagaren måste, vid finansiella leasingavtal, redovisa det leasade objektet som både en tillgång och skuld i rapporten över finansiell ställning. Klassificeras leasingavtalet däremot som operationellt, behåller leasegivaren de väsentliga riskerna och fördelarna förknippade med äganderätten. Detta medför att leasetagaren inte behöver redovisa objektet vare sig som en tillgång eller som en skuld i rapporten över finansiell ställning (McGregor 1996, s. 3).

Att ett leasingavtal skall klassificeras som finansiellt eller operationellt har fått kritik för att inte tillgodose informationsbehovet hos användarna av finansiella rapporter, då redovisningen inte ger en korrekt bild (eng. faithful representation) av leasingaffären. Modellerna leder till bristande jämförbarhet och onödigt komplexitet på grund av den stora skillnaden mellan finansiella och operationella leasingavtal. Detta har resulterat i att många användare av finansiella rapporter har tvingats justera de belopp som redovisas i rapporten över finansiell ställning, för att finna de tillgångar och skulder som härrör från operationella leasingavtal. En ny modell krävs för att underlätta för användarna och för att säkerställa att alla tillgångar och skulder som härrör från

³ G4+1 består av medlemmar från nationella normgivare från Australien, Canada, Nya Zeeland, England, USA samt IASC (IASBs föregångare)

⁴<http://www.ifrs.org/Current+Projects/IASB+Projects/Leases/Leases.htm> Tillgänglig: 2012-01-19

⁵http://www.fasb.org/jsp/FASB/CommentLetter_C/CommentLetterPage&cid=1218220137090&project_id=1850-100&page_number=1 Tillgänglig: 2012-02-01

operationella leasingavtal redovisas i rapporten över finansiell ställning (IFRS Foundation 2010, s. 5).

I moderna ekonomier är finansiell leasing en betydande finansieringskälla för företag vid förvärv av fastigheter, maskiner, utrustning och andra tillgångar (McGregor 1996, s. 1). I årtal har användare av finansiella rapporter, akademiker och normgivare kritiserat nuvarande standarder som reglerar redovisning av leasingavtal. De menar att dessa är onödigt komplicerade samt ineffektiva i att avbilda förpliktelser som härrör från leasingavtalen i rapporten över finansiell ställning. Kritiker anser även att det huvudsakliga felet i de befintliga standarderna är att de står i strid med definitionen av en tillgång och en skuld (Monson 2001, s. 275).

De befintliga standarderna kan även ge en möjlighet att strukturera transaktionerna i ett leasingavtal för att uppnå en önskad klassificering. Om leasingavtal klassificeras som operationellt redovisar inte leasetagaren den finansiering som uppstått (IASB 2009, s. 14). När de leasade objekten inte redovisas i rapporten över finansiell ställning, förbättras även de finansiella nyckeltalen (Dhaliwal, Lee & Neamtiu 2011, s. 152). Redovisning av ett leasingavtal som klassificeras som operationellt, resulterar i en högre avkastning på totalt och eget kapital samt högre räntetäckningsgrad. Detta leder i sin tur till lägre hävstång och skuldsättningsgrad jämfört med om företaget skulle redovisa objektet i rapporten över finansiell ställning. Denna form av redovisning ger sken av att det ekonomiska resultatet i företaget är starkare i jämförelse med verkligheten. Det är uppenbart oetiskt att avsiktligt välja en redovisningsmetod vars enda syfte är att vilseleda investerare eller dölja de verkliga ekonomiska transaktionerna (Frecka 2008, s. 49). När de finansiella nyckeltalen förbättras kommer företag föredra att leasa en tillgång istället för att köpa den, vilket resulterar i att intresset för operationell leasing ökar (McGregor 1996, s. 2).

Klassificeringen av leasingavtal som finansiella eller operationella, kan leda till stora konsekvenser för den finansiella rapporteringen. Förutom att tillgångar och skulder påverkas, berörs även de kostnader som erkänns i rapporten över totalresultatet (McGregor 1996, s. 3). Redovisning av leasingavtal kan även påverka ersättningen till de ledande befattningshavarna och således beslut, verkliga resultat, och i slutändan det egna kapitalet (Boatsman & Dong 2011, s. 13). Att det finns två mycket olika redovisningsmodeller för leasingavtal, den finansiella och den operationella, kan även leda till att liknande transaktioner kan tolkas väldigt olika vilket minskar jämförbarheten för användarna av de finansiella rapporterna (Knubley 2010, s. 323).

Finansiella leasingavtal har varit föremål för utredning då det främsta syftet med metoden är att erhålla skattefordelar (Ds 2002:16). Finansiella leasingavtal kan, i juridisk person, redovisas enligt reglerna för operationella leasingavtal. Detta på grund av att reglerna för finansiella leasingavtal inte alltid är praktiskt genomförbara eftersom särskilda regler för beskattning på basis av sådan redovisning saknas eller är ofullständig (Rådet för finansiell rapportering 2012, s. 17). Redovisning av finansiella leasingavtal enligt reglerna för operationella leasingavtal (juridisk form) leder till att leasetagaren får avdrag för ränta och avskrivning som härrör från leasingavgiften. Företag kan på så sätt erhålla skattemässigt avdrag vid inkomsttaxeringen för ej avskrivningsbara objekt, exempelvis mark och konst (Johansson 2010 ss. 366-367). Utredningen har dock inte lett till att någon särskild skattelag har stiftats (Johansson 2010, s. 358).

Revisorer och de som upprättar finansiella rapporter har kritiserat den befintliga modellen för redovisning av leasingavtal för dess komplexitet. Det har i synnerhet visat sig svårt att fastställa skiljelinjen mellan finansiella och operationella leasingavtal, på ett avgörande sätt. Standarden använder en blandning av subjektiva och objektiva rekvisit vilka kan vara svåra att tillämpa (IASB 2009, s. 15).

Kritiker har hävdats att den nuvarande redovisningsmodellen för leasingavtal är begreppsmässigt bristfällig. Ett argument för detta är att när en leasetagare ingår ett leasingavtal får leasetagaren en värdefull rättighet, dvs. rättigheten att använda det leasade objektet. Denna rättighet uppfyller, enligt IASB och FASB, definitionen av en tillgång. Likaså får leasetagaren en förpliktelse, dvs. en skyldighet att betala leasingavgifterna. Denna skyldighet uppfyller IASBs och FASBs definition av en skuld. Om en leasetagare istället klassificerar leasingavtalet som operationellt, kan inte rättigheten och skyldigheten erkännas (IASB 2009, s. 15). Syftet med att redovisa leasingavtalet är att spegla hela kapitalvärdet av de skyldigheter samt rättigheter som medföljer ett leasingavtal. Det är svårt att tolka hur tillgångarna och skulderna ska erkännas, därför behöver dessa skillnader tydliggöras (Gao 1996, s. 564).

1.4 Problemformulering

Redovisning av leasingavtal har länge varit föremål för livliga diskussioner då många forskare anser att IAS 17 är bristfällig och behöver förbättras. År 2010 publicerade IASB och FASB ett förslag på hur IAS 17 kan ersättas. Detta förslag har fått många reaktioner från både företag och organisationer runt om i världen. Vi vill, på grund av ovanstående, undersöka följande fråga i vår uppsats:

- Vilka är de huvudsakliga åsikterna och attityderna i de remissvar som inkommit från företag och organisationer inom Europa på det förslag som IASB och FASB publicerat?

Utifrån svaret på ovanstående fråga vill vi även undersöka följande fråga:

- Hur väl lyckas IASB uppfylla sitt syfte med det publicerade förslaget?

1.5 Syfte

Syftet med vår uppsats är att undersöka europeiska företags och organisationers huvudsakliga åsikter och attityder kring det publicerade förslaget på ersättning av befintlig redovisningsstandard avseende leasingavtal (IAS 17) samt undersöka hur väl IASB lyckas uppfylla sitt syfte med förslaget till ny standard.

1.6 Avgränsning

Studien är huvudsakligen inriktad på företag och organisationer inom Europa. Vi har avgränsat syftet med vår studie till att undersöka IASBs arbete med att ersätta standarden för redovisning av leasingavtal, IAS 17. Vi har även avgränsat vår studie till ett antal frågor i det förslag som IASB och FASB publicerat. De frågor som vi har valt ut berör inte upplysningar (eng. disclosure),

presentationer i de finansiella rapporterna, övergångsperioden samt sale and leaseback. Dessa områden kommer därför inte att behandlas vidare i denna studie.

1.7 Terminologiska frågor m.m.

För att underlätta för läsaren har vi valt att inte skriva ut hela rubriken på de internationella redovisningsstandarderna, bortsett från första gången de omnämns, exempelvis IAS 17 *Leasingavtal*. Vidare kommer vi istället enbart att benämna denna standard IAS 17. Då vi hänvisar till en specifik punkt, exempelvis punkt 4, i IAS 17 har vi valt att använda beteckningen IAS 17 p. 4. Detsamma gäller alla övriga standarder som omnämns i denna uppsats.

Vi har vidare valt att använda oss av de svenska begreppen för discussion paper, exposure draft samt comment letters. Discussion paper kommer fortsättningsvis benämnas diskussionsunderlag, exposure draft benämns förslag till ny standard och comment letters benämns remissvar. Vi anser att det idag finns en motsvarighet till de engelska begreppen i det svenska språket. Vi väljer att använda dessa svenska begrepp för att undvika missförstånd samt underlätta ytterligare för läsaren.

I det publicerade förslaget till ny standard kring redovisning av leasingavtal finner vi vissa engelska uttryck: "right-of-use", "performance obligation" samt "derecognition". Vi anser att det inte finns några lämpliga svenska motsvarigheter till dessa uttryck. Vi har därför valt att behålla deras ursprungliga uttryck, men använder citationstecken för att förtydliga framställningen. "Right-of-use" tillgång används för att beteckna den tillgång som leasetagaren får rätt att använda av leasegivaren. "Right-of-use" modellen betecknar den modell som leasetagare måste tillämpa vid redovisning av leasingavtal enligt det publicerade förslaget. Uttrycken "performance obligation" och "derecognition" används för att uttrycka de två alternativa modellerna som en leasegivare måste tillämpa vid redovisning av ett leasingavtal, enligt det nya förslaget. "Performance obligation" avser en skyldighet för leasegivaren att prestera. "Derecognition" avser i detta sammanhang ett utlämnande av tillgångar och skulder från leasegivarens rapport över finansiell ställning.

1.8 Disposition

Vår uppsats består av sju kapitel och disponeras fortsättningsvis enligt följande. I kapitel 2 beskrivs hur vi valt att designa vår studie. Vi redogör för vårt tillvägagångssätt vid insamling av data samt hur urvalsprocessen gått till. Vidare i kapitlet utvärderar vi studien genom att diskutera validitet, tillförlitlighet samt källkritik. Kapitel 3 består av studiens teoretiska referensram där vi behandlar väsentliga begrepp och litteratur som hjälper oss i vår analys av det insamlade datamaterialet. I kapitel 4 presenterar vi närmare författarna till de utvalda remissvar som inkommit samt redogör för deras huvudsakliga åsikter och attityder kring de förslag som publicerats. I kapitlet 5 analyserar vi de utvalda remissvaren och kopplar dessa till vår teoretiska referensram. I kapitel 6 presenterar vi studiens slutsatser samt besvarar våra forskningsfrågor. I det avslutande kapitlet, kapitel 7, sker en diskussion om hur vi ser på valt ämne samt ger förslag till vidare forskning.

2 Metod

2.1 Inledning

I detta kapitel framställer vi hur vi designat vår studie. Vi inleder med att presentera de grundläggande dragen i studien. Vidare beskriver vi hur datainsamlingen gått till och hur urvalet gjorts. Slutligen värderar vi studien utifrån dess validitet och tillförlitlighet samt för en diskussion kring källkritik.

2.2 Studiens design

En studie inom samhällsvetenskaplig forskning kan anta en kvalitativ eller kvantitativ design. En kvalitativ design, fokuserar främst på fenomenets innebörd eller mening snarare än dess förekomst eller frekvens vid insamling och analys av data (Widerberg 2002, s. 15). Vår studie har antagit en kvalitativ design då vårt syfte var att undersöka de attityder som återfanns i de utvalda remissvaren som inkommit på det publicerade förslaget på ersättning av befintlig redovisningsstandard, IAS 17. Studiens fokus var att studera ord snarare än att kvantifiera.

Den huvudsakliga inriktningen för en kvalitativ studie är ett induktivt synsätt på relationen mellan teori och forskning (Bryman & Nilsson 2011, s. 40). En induktiv ansats bygger på att forskaren försöker dra slutsatser utifrån insamlad material (Lundahl & Skärvad 1999, s. 40). Vår studie har antagit en induktiv ansats då vi utifrån insamlad data dragit slutsatser kring ämnet. Vi har inte utvecklat några teorier då vi anser att vi inte kan generalisera för alla inkomna remissvar, 786 stycken. Från dessa 786 stycken gjorde vi ett urval i två steg. Efter första steget kvarstod 66 stycken remissvar och av dessa valdes 30 stycken slumpmässigt ut. Då ett slumpmässigt urval har gjorts anser vi att vi kan generalisera för de 66 stycken remissvaren. Vårt urval är dock inte representativt för alla inkomna remissvar.

I vår uppsats har vi utfört en tvärsnittsstudie. Enligt Johannessen och Tuft (2003, s. 50) är en tvärsnittsstudie en studie som samlas in vid en enda tidpunkt och som omfattar mer än ett fall, för att på så sätt finna variationer i insamlad data. Denna forskningsdesign valdes på grund av vår avsikt att undersöka flera remissvar som inkommit på det publicerade förslaget på ny redovisningsstandard för leasingavtal. Vi har på så sätt funnit variationer i attityderna och åsikterna, vilket har hjälpt oss att besvara våra forskningsfrågor.

Vi har använt oss av en kvalitativ textanalys i vår tvärsnittsstudie vid tolkning av de utvalda remissvaren. Enligt Esaiasson, Gilljam, Oscarsson och Wängnerud (2007, s. 237) är en kvalitativ textanalys ett sätt att finna det eftersökta innehållet i texten som ligger dolt under ytan och som endast kan fångas genom intensiv läsning av texten. Vi har gjort en kvalitativ innehållsanalys där vi analyserat en uppsättning dokument som rör en specifik händelse. För att erhålla de huvudsakliga åsikterna och attityderna har vi läst igenom de utvalda remissvaren. Därefter har vi sammanfattat och brutit ned texterna för att finna mönster i respondenternas åsikter. Vi har grupperat remissvaren utifrån de attityder och åsikter som uttrycks i texten. De olika attityderna har skildrats genom att vi plockat ut exempel ur texterna som är representativa för respondenternas åsikter.

2.3 Datainsamling

I studiens empiri har vi använt oss av befintliga remissvar som inkommit på det publicerade förslaget på ersättning av nuvarande redovisningsstandarder gällande leasingavtal. Vår empiri består endast av sekundärdata då vi själva inte samlat in egen data för studiens ändamål. Enligt Lundahl och Skärvad (1999, s. 131) beskrivs sekundärdata som data och information som finns dokumenterat och som inte är framställd för den egna studien. Vi har inte genomfört någon form av intervju, beräkning eller annat som genererar ny data. Anledningen till att vi endast använt oss av sekundärdata är främst för att vi anser att dessa data är mest relevanta för att besvara våra forskningsfrågor. Ytterligare en anledning är att vi inte kan få tillträde till de utvalda företagens och organisationernas åsikter på annan väg.

Vi inser att de remissvar som vi använt i vår empiri även skulle kunna klassificeras som primärdata. Primärdata är enligt Lundahl och Skärvad (1999, s. 52) material som forskaren själv samlat in. Vi har själva samlat in och sammanställt utvalda remissvar från europeiska företag och organisationer. Dock anser vi inte att materialet kan klassificeras som primärdata då material i grunden är framtaget med ett annat syfte.

2.3.1 Urval

IASBs publicerade förslag på ersättning av befintlig standard som reglerar redovisning av leasingavtal har erhållit en mängd remissvar, totalt 786 stycken. Detta stora antal remissvar har medfört att ett urval var ofrånkomligt i vår studie, för att begränsa datamängden. Vår avsikt var att finna de remissvar som var mest relevanta och informativa för att underlätta studiens analys.

Vår urvalsprocess av remissvar har bestått av två steg. Det första steget var ett målinriktat urval där vi satt upp ett antal kriterier som skulle uppfyllas. Detta gjorde vi för att urskilja de remissvar som var mest relevanta för att besvara våra forskningsfrågor. Det andra steget i urvalsprocessen bestod av ett slumpmässigt urval med hjälp av en slumpvalsgenerator. De kriterier som vi ansåg vara viktiga för att erhålla informativa remissvar till vår analys var följande:

- **Organisationer eller företag inom Europa**
I vårt första kriterium eftersökte vi organisationer och företag som har sitt säte i Europa, vilket krävde att ursprungslandet var angivet. Vår definition av en organisation är en sammanslutning av exempelvis bolag, fackliga organisationer samt föreningar som gemensamt arbetar för att uppnå förutbestämda mål.
- **Besvarat samtliga utvalda frågor**
Vårt andra kriterium var att samtliga utvalda frågor måste vara besvarade för att vara relevant för oss att analysera.
- **Resonemang krävs**
I det tredje kriteriet krävde vi att respondenten för ett resonemang kring sin åsikt i svaren på de utvalda frågorna.

Listan över alla inkomna remissvar finns att tillgå på FASBs hemsida⁶. Första steget i vår urvalsprocess är som tidigare nämnt att exkludera alla remissvar som inte uppfyller samtliga ovanstående kriterier. Det första kriteriet gav oss 206 stycken remissvar från företag och organisationer inom Europa⁷. Det andra kriteriet resulterade i 108 stycken företag och organisationer som svarat på samtliga av våra utvalda frågor⁸. Det sista kriteriet gav oss 66 stycken företag och organisationer som även resonerat i sina svar på de utvalda frågorna⁹. Efter att vi sammanställt alla remissvar som uppfyllt samtliga tre kriterier gjorde vi ett slumpmässigt urval där 30 stycken valdes ut¹⁰. Det slumpmässiga urvalet skedde genom att vi använde oss av en slumpmässigt generator¹¹.

Nr.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
Comment letter nr.	63	74	107	122	155	175	183	186	226	322	337	344	350	367	379

Nr.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.
Comment letter nr.	390	449	451	540	647	678	679	683	694	713	721	726	728	744	767

Tabell 2.1 Slumpmässigt urval

Vi begränsade antalet frågor som studerades då vi ansåg att alla frågor som ställts i det publicerade förslaget inte är relevanta för att besvara forskningsfrågorna i vår studie. Ytterligare en anledning till begränsningen var att vi eftersträvade en studie med hög validitet och tillförlitlighet. Vår avsikt var att studera ett större antal remissvar snarare än att studera samtliga frågor i förslaget. För att säkerställa ett kvalitativt urval av frågor har vi läst igenom svaren på frågor som eventuellt skulle kunna inkluderas i studien. Därefter har vi gjort ett noga övervägande kring relevansen i frågorna och svaren. Vi valde ut följande frågor från det publicerade förslaget¹²:

Fråga 1

- a) Delar ni styrelsens uppfattning om att en leasetagaren bör erkänna en ”right-of-use” tillgång och en skuld att betala leasingavgifter? Varför eller varför inte? Om inte, vilken alternativ modell föreslår ni och varför?

⁶http://www.fasb.org/jsp/FASB/CommentLetter_C/CommentLetterPage&cid=1218220137090&project_id=1850-100&page_number=1 Tillgänglig: 2012-02-01

⁷ Se Bilaga 1 – Urvalsprocessen: steg 1 – Första kriteriet

⁸ Se Bilaga 2 – Urvalsprocessen: steg 1 – Andra kriteriet

⁹ Se Bilaga 3 – Urvalsprocessen: steg 1 – Tredje kriteriet

¹⁰ Se Bilaga 4 – Urvalsprocessen: steg 2

¹¹<http://www.randomizer.org/> Tillgänglig: 2012-02-13

¹² För att se frågornas ursprungliga form, se Bilaga 5 – Frågorna från det publicerade förslaget

- b) Delar ni styrelsens uppfattning om att en leasetagaren bör redovisa avskrivningar på "right-of-use" tillgången och räntan på skulden att betala leasingavgifter? Varför eller varför inte? Om inte, vilken alternativ modell föreslår ni och varför?

Fråga 2

- a) Delar ni uppfattningen om att en leasegivare ska tillämpa (i) "performance obligation" modellen då leasegivaren behåller exponeringen av de betydande riskerna och fördelarna som är förknippade med den underliggande tillgången under och/eller efter den förväntade leasingperioden och annars (ii) "derecognition" modellen? Varför eller varför inte? Om inte, vilket alternativt sätt föreslår ni och varför?
- b) Delar ni styrelsens uppfattning om förslaget för erkännandet av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader inom "performance obligation" och "derecognition" modellen för leasegivarens redovisning? Varför eller varför inte? Om inte, vilken alternativ modell föreslår ni och varför?

Fråga 8

Delar ni styrelsens uppfattning om att en leasetagare eller leasegivare ska bestämma leasingperioden som längsta möjliga period som är mer trolig än inte att inträffa, med hänsyn tagen till effekten av eventuella alternativ för att förlänga eller avsluta leasingavtalet? Varför eller varför inte? Om inte, hur föreslår ni att en leasetagare eller leasegivare ska bestämma leasingperioden och varför?

Fråga 9

Anser ni att villkorade leasingavgifter och förväntade utbetalningar inom ramen för förlängningsoptioner och restvärdegarantier som anges i leasingavtalet bör ingå i värderingen av tillgångar och skulder som härrör från ett leasingavtal med en förväntad utfallsmetod? Varför eller varför inte? Om inte, hur anser ni att en leasetagare eller leasegivare skall redovisa villkorade leasingavgifter och förväntade utbetalningar inom ramen för förlängningsoptioner och restvärdegarantier?

Anser ni att leasegivaren endast skall inkludera villkorade leasingavgifter och förväntade utbetalningar inom ramen för förlängningsoptioner och restvärdegarantier i värderingen av rätten att erhålla leasingavgifter, om de kan värderas tillförlitligt? Varför eller varför inte?

Fråga 10

Anser ni att leasetagare och leasegivare skall omvärdera tillgångar och skulder som härrör från leasingavtalet när förändringar i fakta eller omständigheter tyder på att det är en betydande förändring av skulden att betala leasingavgifter eller i rätten att få leasingavgifter, till följd av förändringar i leasingperioden eller villkorade leasingavgifter (inklusive förväntade utbetalningar inom ramen för förlängningsoptioner och restvärdegarantier) sedan den föregående rapporteringsperioden? Varför eller varför inte? Om inte, vilken annan grund skulle ni föreslå för omvärdering och varför?

Fråga 1 och 2 berör den föreslagna modellen för redovisning av leasingavtal för leasetagare och leasegivare. Dessa frågor är grundläggande för att kunna urskilja vilka åsikter och attityder som

är mest framstående hos respondenterna. Fråga 3 behandlar kortsiktiga leasingavtal och denna fråga är inte relevant då vår studie fokuserar på alla former av leasingavtal och inte specifika former. Fråga 4 berör definitionen av leasingavtal. Denna fråga kan tyckas vara viktig men vi anser, efter att ha läst respondenternas svar, att den inte är relevant för att besvara våra forskningsfrågor. Fråga 5 berör vad som skall uteslutas ur den nya standarden. Vi anser inte att denna fråga är relevant i vår studie då vi fokuserar på vad som skall ingå i standarden och inte på vad som skall uteslutas. Fråga 6 behandlar avtal som innehåller både en tjänste- och leasingkomponent och är inte relevant då vår studie enbart är inriktad på leasingavtal och inte blandade avtal. Fråga 7 berör köpoptioner och är irrelevant för att besvara våra forskningsfrågor.

Frågorna 8, 9 och 10 behandlar bedömningen av en leasingperiod, värderingen av leasingavgifter samt bedömningen av när en omvärdering av ett leasingavtal skall ske. Dessa tre frågor berör grunderna i ett leasingarrangemang och är därför högst viktiga i vår studie. Frågorna 11-16 berör de områden (upplysningar, presentationer i de finansiella rapporterna, övergångsperioden samt sale and leaseback) som vi redan har avgränsat oss från och kommer därför exkluderas från vår studie. Fråga 17 berör huruvida fördelarna med det nya förslaget kommer att överväga kostnaderna och vi anser att frågan inte är relevant för att besvara våra forskningsfrågor. Den sista frågan, fråga 18, ger respondenterna möjlighet att ge övriga kommentarer på förslaget. Svaren skiljer sig markant mellan respondenterna och vi anser att frågan därmed är allt för omfattande för vår studie. Vi anser även att frågan inte är relevant för vår studie då den inte berör ett specifikt område i det nya förslaget.

2.4 Värdering av studien

Precis som inom kvantitativ forskning tillämpas begreppen validitet och reliabilitet vid värdering av en kvalitativ studie. Dock har dessa begrepp en annan innebörd inom kvalitativ forskning (Patel & Davidsson 2011, s. 105). Enligt Patel och Davidsson (2011, s. 106) sammanflätas validitets- och reliabilitetsbegreppet inom kvalitativ forskning vilket bidrar till att kvalitativa forskare sällan använder begreppet reliabilitet. Mot denna bakgrund har vi valt att utesluta reliabilitetsbegreppet i vår värdering av studien. För att komplettera värderingen av studien har vi istället valt att använda oss av begreppet tillförlitlighet. Enligt Denscombe och Larson (2004, ss. 122-123) ställs samhällsforskare inför två frågor gällande precisionen: ”Är mina data valida?” samt ”Är mina metoder tillförlitliga?” vilka är kopplade till begreppen validitet och tillförlitlighet.

2.4.1 Validitet

Validitet har inom kvalitativ forskning en vidare innebörd jämfört med inom kvantitativ forskning. Begreppet används genom hela forskningsprocessen då avsikten är att upptäcka, tolka och förstå företeelser. Det är viktigt att en forskare använder sin förförståelse för att upprätthålla en god validitet i sin studie (Patel & Davidsson 2011, ss. 105-106). Validitet innebär att forskaren måste kunna påvisa att de data som använts i studien är förankrat med det som är relevant, autentiskt och verkligt för studien. Detta för att ge läsaren en garanti på att forskningen inte är baserad på mindre relevant data samt felaktiga tolkningar (Denscombe & Larson 2004, s. 124). I vår studie hade vi för avsikt att samla in relevant data som var kopplad till våra forskningsfrågor för att kunna argumentera för våra slutsatser. Vi anser att de remissvar som vi använt i vår studie

och som ligger till grund för vår analys har stark koppling till våra forskningsfrågor. Dessa remissvar är även relevanta för vår studie med avseende på att de är nogga utvalda genom vårt målinriktade urval.

2.4.2 Tillförlitlighet

Tillförlitlighet berör frågan om studien kan ge ett resultat som inte varierar från tillfälle till tillfälle. Tillförlitlighet berör även frågan om att resultatet inte skall påverkas av vem som genomför undersökningen (Denscombe & Larson 2004, ss. 123-125). I vår studie inser vi att resultatet skulle kunna bli ett annat om studien skulle ha genomförts vid ett senare tillfälle. Framförallt kommer studiens resultat bli ett annat om det nya förslaget skulle träda ikraft då detta med stor sannolikhet leder till att attityderna gentemot leasingavtal förändras. Vi inser även att vårt resultat skulle kunna bli ett annat om slumpvalsgeneratorn genererat andra remissvar. Detta gäller även framtida studier, där en slumpvalsgenerator används för att slumpmässigt välja ut de remissvar som ligger till grund för studien. Dock anser vi att studiens resultat inte skulle variera nämnvärt om samma remissvar och samma förslag ligger till grund för studiens analys. Dessa dokument finns tillgängliga i tryckt format och är därmed bestående vilket underlättar en eventuell framtida studie.

2.4.3 Källkritik

I vår studie har vi använt oss av kvalificerad juridisk och ekonomisk litteratur, vetenskapliga artiklar, redovisningsstandarder (främst IAS 17) samt IASBs Föreställningsram för utformning av finansiella rapporter (IASBs föreställningsram).

Vid användning av litteratur i en studie är det viktigt att tänka på att denna bör ha referenser till annan litteratur eller forskning. Detta för att styrka att litteraturen inte enbart består av författarens egna personliga åsikter. Det är även viktigt att vara uppmärksam på bokens aktualitet (Segesten 2006, s. 40). Vi har enbart använt litteratur där författaren refererar till annan litteratur eller forskning. I vår litteratursökning har vi även haft i åtanke att inte använda föråldrad litteratur. Ett årtal som vi haft som utgångspunkt i vår studie är år 1996 med anledning av G4+1s publicering av diskussionsunderlaget kring förbättring av standarder som reglerar leasingavtal. Vi har dock eftersträvat att använda litteratur som är publicerade under de senaste tio åren.

Enligt Segesten (2006, s. 37) skall vetenskapliga artiklar uppfylla vissa krav och utformas enligt bestämda regler. I en vetenskaplig artikel finner läsaren den senaste forskningen kring ett ämne och artikeln har varit utsatt för bedömning av andra forskare (Segesten 2006, s. 38). Vi har valt ut vetenskapliga artiklar som refererar till tidigare forskning. Detta för att vi anser att det ökar trovärdigheten i artikeln. Vi har trots detta även gjort vår egen bedömning om artiklarnas autenticitet genom att granska ett flertal artiklar för att senare göra ett urval av de artiklar som vi anser är mest trovärdiga och relevanta för vår studie. Vi har sökt efter nutida vetenskapliga artiklar som berör det nya förslag som IASB publicerat. Förslaget publicerades år 2010 och är därmed relativt nytt. Vi har därför inte funnit artiklar som berör detta förslag i någon större utsträckning vilket är anledning till att vi inte har inkluderat denna typ av forskning i vår studie.

Internet är den största distributionskällan av information i vår tid. Informationen som återfinns på Internet måste, till skillnad från böcker och vetenskapliga artiklar, utsättas för extra noggranna granskningar för att på så sätt sortera bort irrelevant material (Segesten 2006, s. 42). Vi har hämtat information från IFRS Foundations samt FASBs hemsidor. Dessa hemsidor anser vi är trovärdiga då de tydligt framgår vem som har publicerat sidan, vem som är ansvarig för den samt att dessa är betydande normgivningsorgan inom redovisning.

3 Teoretisk referensram

3.1 Inledning

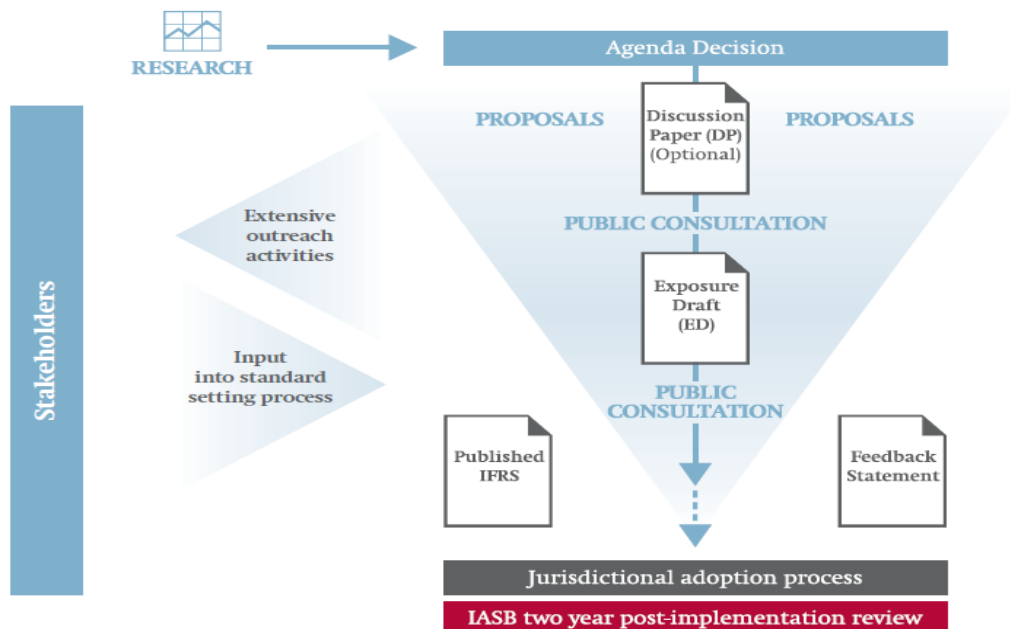
I detta kapitel beskriver vi centrala delar som är viktiga för att få förståelse för det studerade området. Kapitlet inleds med en beskrivning av IASBs arbete i utvecklandet av gemensamma redovisningsstandarder och en presentation av regel- och principbaserade standarder. Kapitlet fortsätter med en presentation av viktiga delar i IASBs föreställningsram såsom kvalitativa egenskaper och definitionen av en tillgång, en skuld, en intäkt samt en kostnad. Vidare i kapitlet presenteras vi företagens intressenter. Kapitlet fortsätter med en beskrivning av hur IAS 17 är uppbyggd och hur leasingavtal skall redovisas idag. Avslutningsvis beskriver vi hur redovisning av leasingavtal kommer ske enligt det förslag som IASB publicerat.

3.2 IASB

IASB är ett oberoende normgivande organ inom organisationen IFRS Foundation. Dess medlemmar ansvarar för utvecklingen och publiceringen av IFRS. IASBs främsta syfte är att utveckla, i allmänhetens intresse, en gemensam uppsättning redovisningsstandarder av hög kvalité vilka är begripliga och verkställbara globalt (IFRS Foundation 2012, s. 5). Inom normgivandet eftersträvar IASB en öppen och offentlig process, vilket gör att alla möten som IASB har är offentliga och webbsända. Vid normgivningsprocessen efterfrågar IASB remissvar och kommentarer från allmänheten. IASB har även ett nära samarbete med olika intressenter runt om i världen för att testa förslaget samt förstå de effekter som kan uppstå för berörda parter (IFRS Foundation 2012, s. 6).

IASB utvecklar de nya standarderna (IFRS) genom ett internationellt samråd vilket involverar intresserade personer och organisationer från hela världen (IFRS Foundation 2012, s. 6). Alla börsnoterade bolag inom EU skall, sedan år 2005, tillämpa IASBs standarder i koncernredovisningen (Fülbier, Hitz & Sellhorn 2009, s. 458). Utvecklingen av nya standarder görs genom en förutbestämd process där flera möjligheter ges för olika intressenter (t.ex. utgivare, revisorer och finansiella analytiker) att påverka och uttrycka sina åsikter kring de normer som IASB har på sin agenda (Orens, Jorissen, Lybaert & Van Der Tas 2011, s. 212). IASBs utvecklingsprocess innehåller både offentliga formella samråd och informella samråd (Orens et al 2011, s. 214). Processen för att utveckla en ny standard består av sex steg. Dessa sex steg är:

1. Fastställande av dagordningen
2. Planering av projektet
3. Utveckla och publicera ett diskussionsunderlag
4. Utveckla och publicera ett förslag på ny standard
5. Utveckla och publicera standarden
6. Efterarbete (IFRS Foundation 2012, ss. 7-12)

Figur 3.1 Hur IFRS Foundation utvecklar standarder (IFRS Foundation & IASB, 2011, s. 5).

De tre första av de ovannämnda stegen (fastställande av agendan, planering av projektet samt utveckla och publicera ett diskussionsunderlag) kan kategoriseras som tidiga stadier i normgivandet. De tre sista stegen (utveckla och publicera ett förslag, utveckla och publicera standarden samt efterarbetet) kan ses som sena stadier i processen (Georgiou 2010, s. 105).

IASB eftersträvar bättre kvalitet på informationen i de finansiella rapporterna. De vill utveckla högkvalitativa redovisningsstandarder som tillfredsställer informationsbehovet hos användarna av de finansiella rapporterna. IASB utvärderar därför fördelarna med att inkludera ett potentiellt projekt till sin agenda. Detta leder fram till det första steget i processen, att fastställa agendan. Innan ett beslut om att inkludera projektet i agendan fattas, måste IASB överväga om projektet kommer att tillgodose användarnas informationsbehov. När IASB har inkluderat ett projekt till sin agenda inleds steg två, projektplaneringen. Organisationen beslutar först om de ska genomföra projektet ensam eller tillsammans med någon annan normgivare. IASB upprättar därefter en projektgrupp som sätter upp en plan för projektet (IFRS Foundation 2012, ss. 7-8).

Ett diskussionsunderlag är inte ett obligatoriskt steg i processen, dock publicerar IASB vanligtvis ett diskussionsunderlag vid större projekt. Anledningen till att IASB oftast väljer att publicera ett diskussionsunderlag är för att förklara problemet och för att uppmana till tidiga remissvar från olika intressenter. Ett diskussionsunderlag innehåller vanligtvis en omfattande översikt av problemet, möjliga sätt att ta itu med problemet, preliminära synpunkter från dess författare eller IASB och en inbjudan för läsarna att yttra sig. Läsaren får oftast 120 dagar till sitt förfogande innan denne måste skicka in sitt remissvar, därefter analyseras och sammanfattas samtliga remissvar som sedan ligger till grund för IASBs fortsatta arbete med att framställa en ny standard (IFRS Foundation 2012, s. 9).

När IASB publicerar ett diskussionsunderlag är det oftast revisionsbranschen, normgivare, användare av finansiella rapporter samt forskare som väljer att skicka in skriftliga remissvar. Det är oftast först vid publiceringen av ett förslag som upprättare av finansiella rapporter väljer att skicka in sina remissvar (Jorissen, Lybaert, Orens & Van Der Tas 2010, s. 28).

Publicering av ett förslag är, till skillnad från ett diskussionsunderlag, ett obligatoriskt steg i processen. Ett publicerat förslag är ett konkret förslag till en ny IFRS standard eller ändring av en befintlig. I ett publicerat förslag presenteras ett förslag till hur redovisning, värdering och upplysningar kring valt ämne kan förbättras. Förslaget kan även innehålla information om hur tillämpning sker samt vägledning för genomförandet. I förslaget tas det även upp grunden för slutsatserna och alternativa synpunkter som avviker från IASB. Allmänheten får en inbjudan att yttra sig och skicka in sina remissvar på det publicerade förslaget. Möjligheten att kommentera begränsas vanligtvis till 120 dagar. En projektgrupp samlar in, sammanfattar och analyserar de remissvar som lämnats. Detta material används sedan vid IASBs överläggningar (IFRS Foundation 2012, ss. 9-10).

Steg fem i utvecklingen av en IFRS fortlöper genom att IASB granskar de remissvar som inkommit på det publicerade förslaget. Eventuella ändringar på förslaget läggs ut på IFRS Foundations hemsida. Om IASB däremot anser att förslaget behöver förbättras ytterligare, har de möjligheten att publicera ytterligare ett förslag (eng. re-exposure draft). Det ges då ytterligare en möjlighet för allmänheten att kommentera förslaget. När IASB närmar sig ett beslut om att utfärda en ny IFRS eller större ändring av en IFRS, gör de en sammanfattning av projektet samt en sammanställning av de inkomna remissvaren. IASB förbereder samtidigt en analys av de sannolika effekterna och kostnaderna av införandet av en ny IFRS eller förändringar i en befintlig IFRS. När alla kvarstående frågor har lösts och IASBs medlemmar har röstat till förmån för offentliggörande, utfärdas den nya IFRS standarden eller förändringen av en befintlig IAS. Detta följs av en publicering av en sammanfattning av projektet och de remissvar som inkommit samt analysen av effekterna (IFRS Foundation 2012, ss. 10-11).

Det sista steget i IASBs normgivningsprocess är det som uppstår efter att en IFRS har utfärdats. IASBs ledamöter och medlemmar håller då regelbundna möten, med berörda parter och andra normgivande organ, för att diskutera oväntade frågor som rör det praktiska genomförandet samt eventuella konsekvenser som uppkommit av den nya standarden. IASB genomför alltid en granskning av införandet av alla nya IFRS eller större ändringar av befintliga. Detta utförs normalt två år efter det att en ny standard blivit obligatorisk och införts. Dessa granskningar är oftast begränsade till viktiga frågor som identifierats som omtvistade under utvecklingen av standarden, eventuella oförutsedda kostnader samt problem som uppstått efter införandet. Granskningarna kan leda till att IASB lägger till nya projekt på sin agenda (IFRS Foundation 2012, s. 12).

3.2.1 Regel- och principbaserade standarder

Inom EU är det främsta rättsliga kravet för finansiell rapportering att redovisningen skall ge en rättvisande bild av bolagets situation och finansiella ställning. IASB försöker därmed att utveckla standarder som uppfyller detta krav (Alexander & Jermakowicz 2006, s. 139). De standarder (IFRS) som IASB ger ut, tenderar att vara principbaserade medan FASBs rekommendationer (United States Generally Accepted Accounting Principles (US GAAP)) är mer regelbaserade.

Regelbaserade standarder innehåller detaljerade riktlinjer och regler som företag skall följa. Principbaserade, däremot, har inga detaljerade riktlinjer utan är öppna för tolkning (Agoglia, Doupnik & Tsakumis 2011, s. 749). De principbaserade standarderna skall inte förklara för revisorer och de som upprättar finansiella rapporter vad som skall göras utan istället vad som behöver göras (Alexander & Jermakowicz 2006, s. 134). Enligt Carmona och Trombetta (2008, s. 456) hänvisar principbaserade standarder till grundläggande uppfattningar som informerar om transaktioner och ekonomiska händelser. Skillnaden mellan regelbaserade och principbaserade standarder är dock inte väldefinierade och kan därför tolkas olika (Bennett, Bradbury & Prangnell 2006, s. 189). En standard kan vara mer eller mindre principbaserad respektive mer eller mindre regelbaserad (Johansson 2010, s. 77).

Det har länge diskuterats kring fördelarna och nackdelarna med både principbaserade och regelbaserade standarder. De huvudsakliga fördelarna med de regelbaserade standarderna är bl.a. att de ökar jämförbarheten samt att de ökar verifierbarheten för revisorer och tillsynsmyndigheter. En fördel med att reducera reglerna i en standard kan, i vissa fall, vara att tydligheten ökar (Nobes 2005, s. 26-27). De regelbaserade standarderna har länge kritiserats för att vara komplexa och för detaljerade. Många, bl.a. USA, väljer därför en övergång till mer principbaserade standarder (Schipper 2003, s. 61). De nya standarderna som utvecklas idag av IASB, är principbaserade standarder (Wells 2011, s. 304). Det finns dock vissa standarder inom IASB som är regelbaserade, som t.ex. IAS 39 *Finansiella instrument: Redovisning och värdering* (Johansson 2010, s. 78).

Standarden för leasingavtal, IAS 17, har blivit kritiserad för att inte uppfylla användarnas behov och vissa anser att den inte är principbaserad (Wells 2011, s. 305). En anledning till att denna standard inte anses vara principbaserad är för att det finns tydliga riktlinjer, kriterier, som skall följas. Detta medför att standarden anses vara mer regelbaserad än principbaserad (Jamal & Tan 2010, s. 1328). Det nya förslaget som IASB har publicerat kommer, enligt Wells (2011, s. 305), bidra till att standarden för leasingavtal blir principbaserad.

3.3 IASBs Föreställningsram för utformning av finansiella rapporter

Många företag världen över upprättar och utformar finansiella rapporter. Dessa rapporter anses vara likvärdiga men kan skilja sig mellan länderna på grund av olika sociala, ekonomiska och legala faktorer. Med grund i dessa faktorer används flera olika definitioner av de finansiella rapporternas huvudgrupper, såsom tillgångar, skulder, eget kapital, intäkter och kostnader. IASB strävar efter att minska dessa skillnader genom deras arbete med en harmonisering av de bestämmelser, redovisningsstandarder och metoder som används vid upprättandet av finansiella rapporter (IASB Föreställningsram för utformning av finansiella rapporter (IASB Föreställningsram) 2001, Förord). IASBs föreställningsram behandlar begrepp och grundprinciper som används vid utformningen av dessa rapporter. Syftet med IASBs föreställningsram är att vägleda IASBs styrelse i arbetet med att utforma nya och omarbete gamla standarder men även i deras arbete mot en harmonisering av redovisningsreglering, standarder och metoder. Ytterligare ett syfte med IASBs föreställningsram är att vägleda revisorer och användare av finansiella rapporter i bedömningen om rapporten är upprättad enligt IAS/IFRS samt för att underlätta vid tolkningen av rapporten (IASB Föreställningsram 2001, p. 1).

Innehållet i IASBs föreställningsram är inte överordnat innehållet i enskilda standarder (IASB Föreställningsram 2001, p. 2).

FASB och IASB har tillsammans inlett ett projekt för att bygga grunden för den finansiella rapporteringen genom att revidera den befintliga föreställningsramen (Gore & Zimmerman 2007, s. 30). En gemensam föreställningsram är en nödvändig förutsättning för gemensamma standarder. Målet med projektet är att ta bort skillnaderna mellan de två ramarna och att göra förbättringar där det behövs (Whittington 2008, s. 498). Den reviderade föreställningsramen kommer att ligga till grund för framtida finansiella redovisningsstandarder för decennier framöver (Gore & Zimmerman 2007, s. 34). Projektet är indelat i olika faser. När ett kapitel är omarbetat ersätts de relevanta punkterna i nuvarande föreställningsram från år 1989. Den första fasen i projektet är avklarad och Kapitel 1 – *Syftet med finansiell rapportering* och Kapitel 3 – *Kvalitativa egenskaper* är publicerade (IASB 2011, s. A23). Nedan presenteras kapitel 3 i korthet.

3.3.1 Kvalitativa egenskaper för användbar finansiell information

För att informationen i de finansiella rapporterna skall vara användbar för användarna är det viktigt att informationen är relevant och ger en korrekt bild av vad den utger sig för att presentera (primära egenskaper). Användbarheten av finansiell information förbättras om den är jämförbar, kontrollerbar, aktuell och förståelig (sekundära egenskaper) (IASB 2011, s. A33).

3.3.1.1 Primära egenskaper

3.3.1.1.1 Relevans

För att användaren skall ha användning av informationen i den finansiella rapporten som beslutsunderlag måste den vara relevant. Relevant information kan göra en skillnad i de beslut som fattas av användaren. Finansiell information som har ett prediktivt och/eller bekräftande värde kan ha stor inverkan på de beslut som användaren fattar. Har informationen ett prediktivt värde ger den användaren möjlighet att bedöma framtida resultat. Finansiell information som har ett bekräftande värde ger återkoppling till tidigare utvärderingar genom att bekräfta eller ändra informationen. Information som har ett prediktivt värde har oftast även ett bekräftande värde då dessa hör ihop (IASB 2011, ss. A33-A34).

3.3.1.1.2 Korrekt bild

För att den finansiella informationen skall vara användbar för användaren måste den, förutom att vara relevant, ge en korrekt bild. Informationen måste presentera det den utger sig för att presentera. För att informationen skall ge en korrekt bild behöver den tre egenskaper; komplett, neutral och fri från fel. En komplett skildring innehåller all nödvändig information som krävs för att användaren skall förstå det fenomen som avbildas. En neutral skildring är inte sned, vägd, överdriven, nedtonad eller på annat sätt manipulerad. Fri från fel betyder att det inte finns några fel eller brister i beskrivningen av fenomenet eller i processen som används för att framställa informationen (IASB 2011, ss. A34-A35).

3.3.1.2 Sekundära egenskaper

De kvalitativa egenskaperna som är sekundära i förhållande till relevans och korrekt bild kallas även förhöjande kvalitativa egenskaper (Johansson 2010, ss. 418-419). Dessa förhöjande egenskaper är jämförbarhet, verifierbarhet, aktualitet och begriplighet och används för att öka nyttan av finansiell information som är relevant och ger en korrekt bild. Dessa egenskaper kan inte göra finansiell information användbar om informationen är irrelevant eller inte ger en korrekt bild (IASB 2011, s. A36).

3.3.1.2.1 Jämförbarhet

Finansiell information är mer användbar om den kan jämföras med liknande information för en annan period eller annat företag. Jämförbarhet är inte likställt med enhetlighet men begreppen har en koppling. Enhetlighet avser att en enhet skall använda samma metod för samma objekt från period till period eller att använda samma metod för olika enheter i en enda period. Enhetlighet bidrar till att uppnå målet med jämförbarhet. Jämförbarhet skall heller inte förknippas med likformighet (IASB 2011, s. A36).

3.3.1.2.2 Verifierbarhet

Verifierbarhet innebär att olika kunniga och oberoende observatörer kan nå enighet, dock inte nödvändigtvis helt överens om att en särskild skildring ger en korrekt bild (IASB 2011, s. A36). Verifierbarhet kan vara direkt eller indirekt. Direkt verifierbarhet innebär bland annat kontroll av ett belopp genom direkt observation. Indirekt verifierbarhet innebär kontroll av en modell, formel eller annan teknik genom att räkna om resultatet med samma metod. För att hjälpa användaren att avgöra om denne vill använda den finansiella informationen är det normalt att tydliggöra de underliggande antagandena, de metoder som används för att samla in informationen samt andra faktorer och omständigheter som stöder informationen (IASB 2011, s. A37).

3.3.1.2.3 Aktualitet

Aktualitet innebär att beslutfattare har tillgång till den information som krävs för att kunna påverka deras beslut i tid. Generellt gäller att ju äldre informationen är desto mindre användbar är den. Samtidigt kan viss information vara användbar för att identifiera och bedöma utvecklingen (IASB 2011, s. A37).

3.3.1.2.4 Begriplighet

Att klassificera, karakterisera och presentera finansiell information klart och koncist gör den begriplig. Vissa fenomen är så pass komplexa att det är svårt att göra dessa lätta att förstå. Att exkludera sådan information från den finansiella rapporten kan göra den lättare att förstå. Dock skulle detta kunna leda till att rapporten blir ofullständig och därför vilseledande. Användare av finansiell information har en rimlig kunskap om affärsverksamhet och ekonomi, dessa granskar och analyserar informationen flitigt. Dock kan även dessa användare behöva söka hjälp av en rådgivare för att förstå information om komplexa fenomen (IASB 2011, s. A37).

3.3.1.3 Kostnadens begränsning på användbar finansiell information

Att redovisa finansiell information medför kostnader och det är viktigt att dessa kostnader rättfärdigar fördelarna med att redovisa denna information. Det är användarna som i slutändan bär kostnaderna som krävs för att samla in, bearbeta, kontrollera och sprida finansiell information i form av minskad avkastning. Användarna drabbas även av kostnaderna för att analysera och tolka den information som lämnats. För att avgöra om kostnaderna rättfärdigar fördelarna med en standard efterfrågar IASB information från upprättarna av finansiell information, användare, revisorer och akademiker. Individernas bedömning kommer att variera på grund av den inneboende subjektiviteten. IASB försöker därför att beakta kostnaderna och fördelarna i förhållande till den finansiella rapporteringen i allmänhet (IASB 2011, s. A38).

3.3.2 De finansiella rapporternas huvudgrupper

Det finns ett antal huvudgrupper i de finansiella rapporterna. Alla ekonomiska konsekvenser av transaktioner och händelser skall redovisas under dessa huvudgrupper. I rapporten över finansiell ställning återfinns huvudgrupperna; tillgångar, skulder och eget kapital. Rapporten över totalresultatet, där resultatet mäts, består av två huvudgrupper; intäkter och kostnader (IASB Föreställningsram 2001, p. 47). Nedan presenteras definitionerna av fyra huvudgrupper: tillgångar, skulder, intäkter och kostnader.

3.3.2.1 Tillgångar

IASB definierar en tillgång enligt följande:

En tillgång är en resurs över vilken företaget har det bestämmande inflytandet till följd av inträffade händelser och som förväntas innebära ekonomiska fördelar i framtiden (IASB Föreställningsram 2001, p. 49a).

IASBs definition av en tillgång innehåller således tre kriterier som alla måste vara uppfyllda för att en resurs skall definieras som en tillgång: ekonomiska fördelar för företaget i framtiden, resursen skall kontrolleras av företaget samt att resursen skall ha uppkommit till följd av inträffade händelser (Smith 2006, s. 95). En tillgång förknippas med framtida ekonomiska fördelar som utgör en möjlighet att tillgången, direkt eller indirekt, bidrar till inflöde av likvida medel till företaget (IASB Föreställningsram 2001, p. 53). Vid fastställandet av en tillgångs existens är inte alltid äganderätten avgörande. Till exempel utgör en leasad egendom en tillgång om företaget har det bestämmande inflytandet över de ekonomiska fördelarna som förknippas med tillgången (IASB Föreställningsram 2001, p. 57).

3.3.2.2 Skulder

IASB definierar en skuld enligt följande:

En skuld är en befintlig förpliktelse för företaget till följd av inträffade händelser, vilken förväntas ge upphov till ett utflöde från företaget av resurser som innefattar ekonomiska fördelar (IASB Föreställningsram 2001, p. 49b).

IASBs definition av en skuld innehåller således tre kriterier som alla måste vara uppfyllda för att en förpliktelse skall definieras som en skuld: förpliktelsen förväntas orsaka ett utflöde av resurser från företaget (som innefattar ekonomiska fördelar), förpliktelsen är ett befintligt åtagande för företaget samt att förpliktelsen har uppkommit till följd av inträffade händelser (Smith 2006, s. 96). Att ett företag har en befintlig förpliktelse, en skyldighet eller ett ansvar att agera på ett visst sätt, är ett viktigt kännetecken på en skuld. Förpliktelsen kan vara rättsligt bindande genom ett kontrakt eller en föreskrift (IASB Föreställningsram 2001, p. 60). Det är viktigt att skilja på en befintlig förpliktelse och ett framtida åtagande då ett beslut om att i framtiden anskaffa en tillgång inte utgör en befintlig förpliktelse i sig. Normalt uppstår förpliktelsen först när tillgången har levererats eller när företaget har ingått ett oåterkalleligt avtal om att förvärva tillgången (IASB Föreställningsram 2001, p. 61).

3.3.2.3 Intäkter

IASB definierar en intäkt enligt följande:

En intäkt är en ökning av det ekonomiska värdet under en redovisningsperiod till följd av inbetalningar eller ökning av tillgångars värde, eller minskning av skulders värde med en ökning av eget kapital som följd, förutom sådana ökning av eget kapital som kommer av tillskott från ägarna (IASB Föreställningsram 2001, p. 70a).

Intäkter har en rad skilda benämningar, såsom försäljningsintäkter, ersättningar, ränteintäkter och hyresintäkter. Begreppet vinst innefattas även i definitionen på en intäkt. Intäkter uppstår under ett företags ordinarie verksamhet (IASB Föreställningsram 2001, p. 74). En intäkt kan uppstå när olika typer av tillgångar erhålls eller ökar i värde. Vid reglering av skulder kan det även uppstå en intäkt (IASB Föreställningsram 2001, p. 77). En intäkt uppstår alltså samtidigt som en värdestegring eller värdeminskning på en tillgång respektive skuld redovisas (IASB Föreställningsram 2001, p. 92).

3.3.2.4 Kostnader

IASB definierar en kostnad enligt följande:

En kostnad är en minskning av det ekonomiska värdet under en redovisningsperiod till följd av utbetalningar eller minskning av tillgångars värde, eller ökning av skulder med en minskning av eget kapital som följd, förutom sådana minskningar av eget kapital som utgörs av överföringar till ägarna (IASB Föreställningsram 2001, p. 70b).

Definitionen av en kostnad innefattar kostnader som uppstår i företagets ordinarie verksamhet samt förluster. En kostnad är ett utflöde av likvida medel eller värdeminskning av varulager, maskiner, inventarier och fastigheter (IASB Föreställningsram 2001, p. 78).

3.4 Företagets intressenter

Det finns en rad olika användare och intressenter av ett företags finansiella rapporter. Alla har olika informationsbehov men gemensamt är att de använder de finansiella rapporterna för att tillgodose detta behov. Exempel på intressenter är investerare, anställda, långgivare, leverantörer och andra kreditgivare, kunder, statliga myndigheter och samhället i övrigt (IASB Föreställningsram 2001, p. 9). Den information som intressenterna behöver bör vara relevant och tillhandahållas i rätt mängd och tidpunkt. Att informationen är relevant innebär att den är av tillräckligt god kvalitet att den kan ligga till grund för beslutsfattandet (Eriksson 2002, ss. 17-18). Företagets ledning är även de intresserade av företagets finansiella rapporter, trots att de har tillgång till ytterligare information som används vid planering, beslutsfattande och kontroll (IASB Föreställningsram 2001, p. 11).

3.5 IAS 17 Leasingavtal

Den standard som behandlar redovisning av leasingavtal inom IASBs regelverk är IAS 17. Syftet med denna standard är att ange redovisningsprinciper som skall tillämpas av både leasetagaren och leasegivaren vid leasingavtal (IAS 17 p. 1). Ett leasingavtal ger leasetagaren rätt att använda en tillgång i utbyte mot betalningar till leasegivaren enligt avtalade villkor (IAS 17 p. 4). Ett leasingavtal kan klassificeras som antingen finansiellt eller operationellt:

Ett leasingavtal klassificeras som ett finansiellt leasingavtal om det innebär att de ekonomiska fördelar och ekonomiska risker som förknippas med ägandet av objektet i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Ett leasingavtal klassificeras som operationellt om det inte innebär att dessa fördelar och risker i allt väsentligt överförs till leasetagaren (IAS 17 p. 8).

I bedömningen om avtalet skall klassificeras som finansiellt eller operationellt betraktas avtalets ekonomiska innebörd och inte dess civilrättsliga form (IAS 17 p. 10). Kravet att klassificera leasingavtalet som antingen finansiellt eller operationellt är ett problem som är förknippade med den befintliga standarden IAS 17 (Knubley 2010, s. 323). Situationer som, enskilt eller tillsammans, normalt leder till att leasingavtalet klassificeras som finansiellt är enligt IAS 17 p. 10 a-e:

- a) Äganderätten till tillgången överförs till leasetagaren när leasingavtalet löpt ut,
- b) leasetagaren äger rätt att köpa leasingobjektet till ett pris som understiger förväntat verkligt värde¹³ med ett så stort belopp att det vid leasingavtalets början framstår som rimligt säkert att rätten kommer att utnyttjas,
- c) leasingperioden omfattar större delen av leasingobjektets ekonomiska livslängd även om äganderätten inte övergår,
- d) vid leasingavtalets början uppgick nuvärdet av minimileaseavgiften till i allt väsentligt tillgångens verkliga värde, och

¹³ Verkligt värde är det värde till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs (IAS 17 p. 4).

- e) leasingobjektet är av så speciell karaktär att endast leasetagaren kan använda objektet utan att väsentliga ändringar görs (IAS 17 p. 10 a-e).

Leasingavtalets början som nämns i punkt b definieras som den tidpunkt då leasingavtalet har daterats eller en tidigare tidpunkt som parterna har avtalat om. Det är även vid denna tidpunkt som leasingavtalet skall klassificeras som finansiellt eller operationellt. Klassificeras leasingavtalet som finansiellt fastställs även det belopp som skall redovisas vid leasingperiodens början. Det datum då leasetagaren har rätt att utnyttja tillgången samt då leasingavtalet redovisas för första gången är tidpunkten för leasingperiodens början. Den period under vilken leasetagaren avtalat att leasa en tillgång beskrivs som leasingperioden. I leasingperioden skall även eventuella ytterligare perioder under vilka leasetagaren med eller utan tillkommande betalningar har rätt att fortsätta leasa tillgången. Dessa ytterligare perioder skall endast inkluderas om de vid leasingavtalets början är rimligt säkert att förlängningen kommer utnyttjas. I punkt c nämns leasingobjektets ekonomiska livslängd vilket är den period under vilken ett objekt förväntas bli utnyttjat för sitt ändamål alternativt det antalet enheter som förväntas produceras med hjälp av objektet. De betalningar, inklusive avgifter, serviceutgifter och skatter, som skall betalas av leasetagaren till leasegivaren under leasingperioden kallas för minimileaseavgifter (IAS 17 p. 4).

3.5.1 Leasetagarens redovisning av leasingavtal

3.5.1.1 Finansiella leasingavtal

Vid finansiella leasingavtal skall leasetagaren, i rapporten över finansiell ställning, redovisa det leasade objektet som en tillgång och en skuld (IAS 17 p. 20). Om leasetagaren inte redovisar leasingtransaktionen i rapporten blir tillgångarna och skulderna undervärderade, vilket leder till att de finansiella nyckeltalen blir missvisande (IAS 17 p. 22). Vid leasingavtalets början fastställs leasingobjektets verkliga värde samt nuvärdet av minimileaseavgiften. Det lägsta av dessa två värden är det värde som leasetagaren använder, vid leasingperiodens början, för att redovisa tillgången och skulden som härrör från det leasade objektet. De eventuella direkta utgifter som uppstår när leasingavtalet ingås inkluderas i det belopp som leasetagaren redovisar som en tillgång (IAS 17 p. 20). När de ekonomiska riskerna och fördelarna som är förknippade med äganderätten av objektet övergår från leasegivaren till leasetagaren åtar sig leasetagaren att erlägga ett belopp. Detta belopp motsvarar det verkliga värdet av objektet samt dess finansieringskostnader vid leasingavtalets början (IAS 17 p. 21). Ett leasingavtal som klassificeras som finansiellt behandlas ungefär som ett köp av leasetagaren och som en försäljning av leasegivaren. I leasetagarens rapport över finansiell ställning redovisas en tillgång till nuvärdet av minimileaseavgifterna samt en skuld som motsvarar en skyldighet att betala leasingavgifterna (Goodacre 2003, s. 51).

Leasingavgiften skall enligt avtal utgå med lika stora belopp, så kallad annuitet, under hela leasingperioden (Johansson 2010, s. 361). Dessa belopp skall fördelas mellan ränta och amortering av skulden (IAS 17 p. 25). Ett leasingavtal som klassificeras som finansiellt resulterar i både avskrivningar och räntekostnader. Dessa avskrivningar och räntekostnader skall under varje period redovisas i rapporten över totalresultatet. Periodens avskrivningar beräknas enligt reglerna i IAS 16 *Materiella anläggningstillgångar* och IAS 38 *Immateriella tillgångar*. Objektet skall skivas av till fullo under leasingperioden om det inte med säkerhet går att fastställa att

äganderätten kommer att övergå till leasetagaren vid leasingperiodens slut (IAS 17 p. 27). Vid nedskrivning av leasade objekt skall företag tillämpa IAS 36 *Nedskrivningar* (IAS 17 p. 30).

3.5.1.2 Operationella leasingavtal

Klassificeras leasingavtalet som operationellt, behåller leasegivaren de väsentliga riskerna och fördelarna förknippade med äganderätten (McGregor 1996, s. 3). Vid operationella leasingavtal skall leasingavgiften kostnadsföras linjärt över leasingperioden eller om det finns något annat sätt som bättre avspeglar användarens ekonomiska nytta över tid (IAS 17 p. 33). Om leasingavtalet klassificeras som operationellt redovisar inte leasetagaren den leasade tillgången i dess rapport över finansiell ställning, utan redovisar endast de leasingavgifter som skall betalas (Biondi, Bloomfield, Glover, Jamal, Ohlson, Penman, Tsujiyama & Wilks 2011, s. 862). Detta görs för att eliminera skulden, från rapporten över finansiell ställning, som det leasade objektet bidrar till (Jamal & Tan 2010, s. 1328).

3.5.2 Leasegivarens redovisning av leasingavtal

3.5.2.1 Finansiella leasingavtal

Enligt ett finansiellt leasingavtal skall leasegivaren redovisa tillgångarna som en fordran i rapporten över finansiell ställning. Beloppet skall motsvara nettoinvesteringen som parterna avtalat om i leasingavtalet (IAS 17 p. 36). De betalningar, leasingavgifter, som leasegivaren erhåller från leasetagaren skall redovisas som betalningar av fordran respektive som finansiell intäkt (IAS 17 p. 37). Den finansiella intäkten avser den ränta som leasegivaren erhåller för att denne tillhandahåller investeringen och tjänsten (IAS 17 p. 38). Den finansiella intäkten skall leasegivaren fördela över leasingperioden på ett metodiskt och rationellt sätt (IAS 17 p. 40).

3.5.2.2 Operationella leasingavtal

De tillgångar, för vilka operationella leasingavtal ingåtts, skall sorteras på slag av tillgång (IAS 17 p. 49). De erhållna leasingavgifterna skall periodiseras och intäktsredovisas linjärt över leasingperioden om ingen annan metod bättre avspeglar situationen (IAS 17 p. 50). Övriga kostnader som hör ihop med leasingintäkterna skall redovisas när de uppstår (IAS 17 p. 51). De direkta utgifterna som uppstår då ett leasingavtal ingås skall inkluderas i det redovisade värdet för den leasade tillgången. Dessa utgifter skall kostnadsföras på samma sätt som leasingintäkten (IAS 17 p. 52). Leasegivaren skall göra avskrivningar på de leasade tillgångarna på samma sätt som denne skriver av likartade tillgångar och beräkna avskrivningarna enligt IAS 36 och IAS 38 (IAS 17 p. 53). För att fastställa om en tillgång behöver skrivas ned skall företaget tillämpa IAS 36 (IAS 17 p. 54).

3.6 Förslaget avseende ny standard för redovisning av leasingavtal

Under flera år har användare av finansiella rapporter, akademiker och normgivare kritiserat redovisningsstandarder för leasingavtal som onödigt komplicerade och ineffektiva i att porträttera skulderna som härrör från leasingavtalen i rapporten över finansiell ställning (Monson 2001, s. 275). De huvudsakliga invändningarna mot den befintliga standarden handlar om att det är svårt

att identifiera objektiva kriterier som gör en klar åtskillnad mellan operationella och finansiella leasingavtal. Kritiker pekar framförallt på det faktum att vissa företag utnyttjar detta för att uppfylla företagets redovisningsbehov. Ytterligare brister med befintlig standard är möjligheten att samma transaktion redovisas med olika redovisningsmetoder beroende på hur omständigheterna tolkas. Möjligheten att leasetagaren och leasegivaren befinner sig i olika förhållande, vilket motiverar dem att klassificera samma leasingtransaktion på olika sätt, är ytterligare en brist med den befintliga standarden (De Martino 2011, ss. 355-356).

Det nya förslaget som IASB publicerat innebär att IAS 17 kommer ersättas (IFRS Foundation 2010, s. 6). Den sammantagna kritiken som IASB har haft i beaktning vid utformning av det nya förslaget är att den nuvarande standarden inte uppfyller användarnas informationsbehov och skapar bristande jämförbarhet mellan företag. Standarden kritiseras även för dess komplexitet och att den ger företag möjlighet att strukturera transaktionerna för att uppnå önskad klassificering av leasingavtalen (IASB 2009, ss. 14-15). Enligt förslaget skall uppdelningen mellan operationella och finansiella leasingavtal inte längre gälla. Den redovisningsmodell som föreslås för leasetagaren är en "right-of-use" modell. Denna modell innebär att leasetagaren redovisar en tillgång för dennes rätt att använda den underliggande tillgången under hela leasingperioden – en "right-of-use" tillgång. Leasetagaren skall även redovisa de leasingavgifter som skall betalas enligt leasingavtalet som en skuld. Denna modell kommer avsevärt att öka de skulder som en leasetagare kommer att visa i sin rapport över finansiell ställning (Curtis 2010, s. 24). IASB presenterar i sitt förslag två modeller för hur leasegivaren skall redovisa de leasade objektet. Dessa modeller är "performance obligation" modellen samt "derecognition" modellen. Den förstnämnda innebär att leasegivaren redovisar hela objektet, inklusive leasegivarens fordran på leasetagaren, som en tillgång och skuld i rapporten över finansiell ställning. Enligt den föreslagna "derecognition" modellen tas endast vissa delar av objektet upp som en tillgång och skuld i rapporten över finansiell ställning. Den föreslagna nya standarden kommer att leda till stora förändringar för både leasetagare och leasegivare (IFRS Foundation 2010, ss. 6-7).

3.6.1 Leasetagaren

En leasetagare skall, vid tidpunkten för leasingavtalets början, erkänna rätten att använda det leasade objektet (tillgången) och skulden att betala leasingavgifterna i rapporten över finansiell ställning. I rapporten över totalresultatet skall, enligt IFRS Foundation (2010, s. 19), leasetagaren erkänna:

- a) Räntekostnaderna som uppstår för att kunna göra betalningarna på det leasade objektet.
- b) Avskrivningarna på "right-of-use" tillgången.
- c) Vinster och förluster som uppstår vid eventuell omvärdering i enlighet med IAS 38, när en "right-of-use" tillgång omvärderats enligt reglerna för omvärdering.
- d) Alla förändringar i skulden att betala leasingavgifterna som härrör från en omvärdering av det förväntade beloppet av villkorade leasingavgifter eller förväntade betalningar inom ramen för förlängningsoptioner och restvärdegarantier avseende nuvarande eller tidigare perioder.
- e) Eventuella nedskrivningar på "right-of-use" tillgången (IFRS Foundation 2010, s. 19).

Vid leasingavtalets början måste en leasetagare värdera tillgångarna som denne får rätt att använda samt skulden att betala leasingavgifterna. Leasetagaren skall värdera skulden genom att mäta ansvaret för att betala leasingavgifterna. Leasetagaren kan värdera detta antingen till nuvärdet av leasingavgiften diskonterat med leasetagarens låneränta eller till det belopp som leasegivaren debiterar leasetagaren, om det kan lätt fastställas. Tillgången som leasetagaren får rätt att använda skall värderas till det belopp som skulden att betala leasingavgifter är värderad till, plus eventuella initiala direkta kostnader som uppstår för leasetagaren (IFRS Foundation 2010, s. 19)

Leasetagaren skall fastställa leasingperioden som längsta möjliga period vilken är mer trolig än inte att inträffa, med hänsyn tagen till effekten av eventuella alternativ att förlänga eller avsluta leasingavtalet (IFRS Foundation 2010, s. 20).

Leasetagaren skall fastställa nuvärdet av leasingavgifterna med hjälp av all relevant information. Den information som skall inkluderas när en leasetagare skall fastställa nuvärdet av leasingavgifterna är:

- a) En uppskattning av de villkorade leasingavgifter som skall betalas. Om de villkorade leasingavgifterna beror på ett index eller en kurs, skall leasetagaren fastställa de förväntade leasingavgifterna med lättillgängliga terminsräntor eller index. Om terminsräntorna eller index inte är lättillgängliga, skall leasetagaren använda det rådande prisindexet.
- b) En uppskattning av de belopp som skall betalas till leasegivaren i restvärdegarantier.
- c) En uppskattning av förväntade utbetalningar till leasegivaren inom ramen för en förlängningsoption (IFRS Foundation 2010, s. 20).

När ett leasingavtal har ingåtts skall leasetagaren värdera skulden att betala leasingavgifterna till anskaffningsvärdet, med hjälp av effektivräntemetoden¹⁴. Den leasade tillgången skall värderas till anskaffningsvärdet (IFRS Foundation 2010, s. 20). Leasetagaren skall ompröva det redovisade värdet av rätten att erhålla leasingavgifter om fakta eller omständigheter tyder på att det skulle vara en betydande förändring i värdet sedan föregående rapporteringsperiod (IFRS Foundation 2010, s. 21). Om det uppkommer sådana indikationer, skall en leasetagare:

- a) Ompröva leasingperiodens längd och justera ”right-of-use” tillgången så att denna reflekterar eventuella förändringar i skulden att betala leasingavgifter vilka uppstår i och med förändringar i leasingperioden.
- b) Ompröva det förväntade beloppet av villkorade leasingavgifterna och förväntade utbetalningar inom ramen för förlängningsoptioner samt restvärdegarantier (IFRS Foundation 2010, s. 21).

En leasetagare kan, som tidigare nämnts, värdera ”right-of-use” tillgången till anskaffningsvärdet. Om en leasetagare värderar tillgången till anskaffningsvärdet, skall denne skriva av tillgången på ett systematiskt sätt från dagen då leasingavtalet tecknades till slutet av leasingperioden.

¹⁴ Effektivräntemetoden är en metod för beräkning av det upplupna anskaffningsvärdet för en finansiell tillgång eller finansiell skuld och för fördelning i tiden av räntetäkter eller räntekostnader över relevant period (IAS 39 p. 9).

Leasetagaren skall välja avskrivningsmetod samt granska avskrivningstiden och avskrivningsmetoden i enlighet med IAS 38. Leasetagaren kan även värdera den leasade tillgången till dess verkliga värde. Detta kan leasetagaren endast göra om den leasade tillgången kan hänvisas till IAS 16. Verkligt värde behöver inte bestämmas utifrån en aktiv marknad. Om en leasetagare omvärderar en "right-of-use" tillgång som utgör en materiell anläggningstillgång enligt IAS 16, skall alla "right-of-use" tillgångar som utgör materiella anläggningstillgångar enligt IAS 16 omvärderas. Väljer en leasetagare att omvärdera en "right-of-use" tillgång, skall omvärderingar ske av sådan regelbundenhet att det redovisade värdet inte skiljer sig avsevärt från dess verkliga värde. Alla vinster och förluster med omvärderingen skall påverka rapporten över totalresultatet. Vid nedskrivning skall en leasetagare tillämpa IAS 36 (IFRS Foundation 2010, s. 22).

3.6.2 Leasegivaren

IASB föreslår att leasegivarens rapport över finansiell ställning skall återspegla antingen, en ny skuld som representerar en skyldighet att tillhandahålla den leasade tillgången ("performance obligation" modellen) eller en eliminering av den leasade tillgången ("derecognition" modellen) (Bauman & Francis 2011, s. 248). Om en leasegivare behåller de väsentliga riskerna och fördelarna som förknippas med äganderätten av tillgången, skall leasegivaren erkänna tillgången likt nuvarande standard. Leasegivaren får dessutom en rätt att erhålla leasingavgifter samt en skyldighet att fullfölja leasingavtalet. Leasegivaren uppfyller då kontinuerligt kriterierna för att redovisa en skuld och kan då erkänna leasingintäkterna kontinuerligt under leasingperioden (IFRS Foundation 2010, s. 8). När de väsentliga riskerna och fördelarna förknippade med den underliggande tillgången behålls av leasegivaren skall "performance obligation" modellen användas. Denna modell är likt den nuvarande modellen för redovisning av leasingavtal som klassificeras som operationella. Om en leasegivare inte behåller de väsentliga riskerna och fördelarna som förknippas med tillgången, skall "derecognition" modellen tillämpas. Denna modell bidrar till att det leasade objektet redovisas likt den nuvarande redovisningsmodellen för finansiella leasingavtal. En leasegivare redovisar då endast restvärdet av den underliggande tillgången, vilken leasegivaren har rätt till i slutet av leasingperioden (Bauman & Francis 2011, s. 248).

En leasegivare kan antingen applicera "performance obligation" modellen eller "derecognition" modellen vid redovisning av leasingavtal. Detta bestäms vid tidpunkten för leasingavtalets början. En leasegivare skall då bedöma om denne behåller de väsentliga riskerna och fördelarna förknippade med tillgången under leasingperioden eller efter leasingperiodens slut. En leasegivaren får inte byta modell efter tidpunkten för leasingavtalets början (IFRS Foundation 2010, s. 23). En leasegivare skall fastställa leasingperioden som längsta möjliga period vilken är mer trolig än inte att inträffa, med hänsyn tagen till effekten av eventuella alternativ att förlänga eller avsluta leasingavtalet (IFRS Foundation 2010, s. 24).

3.6.2.1 "Performance obligation" modellen

Vid tidpunkten för påbörjandet av ett leasingavtal, skall en leasegivare i rapporten över finansiell ställning redovisa en rätt att erhålla leasingavgifter samt ett ansvar att fullfölja ett leasingavtal. I rapporten över totalresultatet skall leasegivaren erkänna ränteintäkterna från rätten att erhålla

leasingavgifterna och leasingintäkten från leasingkulden (IFRS Foundation 2010, s. 23). Leasegivaren skall även erkänna, i rapporten över totalresultatet, alla förändringar i leasingkulden som härrör från omvärdering av den förväntade mängden leasingavgifter samt eventuella nedskrivningar på rätten att få leasingavgifter. En leasegivare skall klassificera intäkterna som härrör från leasingavtalet som intäkter om dessa uppstår i samband med leasegivarens ordinarie verksamhet (IFRS Foundation 2010, s. 24).

Vid leasingavtalets början skall en leasegivaren värdera rätten att erhålla leasingavgifter samt skyldigheten, skulden, att fullfölja leasingavtalet. Skyldigheten att fullfölja leasingavtalet värderas till det belopp som uppstår för rätten att erhålla leasingavgifter. Rätten att erhålla leasingavgifter värderas till summan av nuvärdet av de leasingavgifter som förväntas, diskonterade med den räntekurs som leasegivaren debiterar leasetagaren samt de initiala kostnaderna som uppstår för leasegivaren. Nuvärdet fastställs med hjälp av all relevant information som finns tillgänglig (IFRS Foundation 2010, s. 24). Vid fastställandet av nuvärdet på fordran för leasingavgifterna, skall följande information inkluderas:

- a) En uppskattning av fordran på de villkorade leasingavgifterna, vilka leasegivaren kan mäta på ett tillförlitligt sätt. Om de villkorade leasingavgifterna beror på ett index eller en kurs, skall leasegivaren bestämma de förväntade leasingavgifterna med lättillgängliga terminsräntor eller index. Om terminsräntorna eller index inte är lättillgängliga, skall leasegivaren använda det rådande prisindexet.
- b) En uppskattning av fordran från leasetagaren, inom ramen för restvärdegarantier, vilka leasegivaren kan värdera på ett tillförlitligt sätt. Restvärdegarantier som tillhandahålls av en oberoende tredje part är inte leasingavgifter.
- c) En uppskattning av förväntade utbetalningar från leasetagare inom ramen för en förlängningsoption (IFRS Foundation 2010, ss. 24-25).

Efter att ett leasingavtal ingåtts skall leasegivaren värdera rätten att erhålla leasingavgifter till anskaffningsvärdet, med hjälp av effektivräntemetoden. Leasegivaren skall även värdera den återstående leasingkulden. Detta skall fastställas på grundval av hur leasetagaren använder den leasade tillgången. Om detta inte med noggrannhet kan avgöras med hjälp av ett systematiskt och rationellt sätt, skall leasegivaren använda en linjär metod (IFRS Foundation 2010, s. 25).

När leasingavtalet har påbörjats, skall leasegivaren ompröva det redovisade värdet av rätten att erhålla leasingavgifter om fakta eller omständigheter tyder på att det skulle vara en betydande förändring i värdet sedan föregående rapporteringsperiod (IFRS Foundation 2010, s. 25). Om det uppkommer sådana indikationer, skall en leasegivare:

- a) Ompröva leasingperiodens längd och justera leasingkulden så att denna reflekterar eventuella förändringar i rätten att erhålla leasingavgifter vilka uppstår i och med förändringar i leasingperioden.
- b) Ompröva det förväntade beloppet av villkorade leasingavgifterna och eventuella förväntade betalningar inom ramen för restvärdegarantier, som leasegivaren kan värdera tillförlitligt samt eventuella utbetalningar inom ramen för förlängningsoptioner (IFRS Foundation 2010, s. 26).

En leasegivaren skall tillämpa IAS 39 vid varje balansdag för att avgöra om rätten att erhålla leasingavgifter försämrats och erkänna eventuella nedskrivningar i rapporten över totalresultatet (IFRS Foundation 2010, s. 26).

3.6.2.2 “Derecognition” modellen

En leasegivare skall, vid tidpunkten för leasingavtalets början, erkänna rätten att erhålla leasingavgifter i rapporten över finansiell ställning. Leasegivaren skall även eliminera den del av det redovisade värdet av den underliggande tillgången som representerar leasetagarens rätt att använda tillgången under leasingperioden från rapporten över finansiell ställning. Den återstående delen av det redovisade värdet på den underliggande tillgången, vilken representerar rättigheterna i den underliggande tillgången som leasegivaren behåller, skall klassificeras som en kvarvarande tillgång (IFRS Foundation 2010, s. 27). I rapporten över totalresultatet skall leasegivaren erkänna de leasingintäkter som representerar nuvärdet av leasingavgifterna. Leasegivaren skall även erkänna leasingkostnaderna, vilka motsvarar kostnaden för den del av den underliggande tillgången som tas bort från rapporten över finansiell ställning vid tidpunkten för påbörjandet av leasingavtalet. Leasegivaren skall även erkänna ränteintäkter avseende rätten att erhålla leasingavgifter. Rapporten över totalresultatet skall även innehålla information om förändringar av leasingintäkter och leasingkostnader som beror på en eventuell omvärdering av leasingperioden. Även eventuella förändringar i rätten att erhålla leasingavgifter som härrör från förändringar i den förväntade mängden villkorade leasingavgifter och förväntade betalningar. Slutligen skall eventuella nedskrivningar på rätten att erhålla leasingavgifter eller nedskrivningar på den kvarvarande tillgången även redovisas i rapporten över totalresultatet (IFRS Foundation 2010, s. 28).

En leasegivare skall klassificera intäkterna och kostnaderna som härrör från leasingavtalet som intäkter och försäljningskostnader om dessa uppkommer i samband med en leasegivares ordinarie verksamhet (IFRS Foundation 2010, s. 28).

Vid början av ett leasingavtal skall leasegivaren beräkna rätten att erhålla leasingavgifter genom summan av nuvärdet på leasingavgifterna, diskonterade med en specifik räntesats samt den direkta kostnaden som uppstår. Leasegivaren skall även beräkna värdet på den kvarvarande tillgången med hjälp av den återstående delen av det redovisade värdet på den underliggande tillgången. En leasegivare skall fastställa beloppet som eliminerats från rapporten över finansiell ställning och det ursprungliga redovisade värdet av den kvarvarande tillgången. Detta görs genom att fördela det redovisade värdet av den underliggande tillgången på det verkliga värdet av den rättighet som har överförts och det verkliga värdet av den rättighet som har behållits av leasegivaren. Det belopp som eliminerats från rapporten över finansiell ställning, är det redovisade värdet av den underliggande tillgången multiplicerat med det verkliga värdet av rätten att erhålla leasingavgifter dividerat med det verkliga värdet på den underliggande tillgången (alla fastställda vid tidpunkten för början av leasingavtalet) (IFRS Foundation 2010, s. 28).

En leasegivare skall fastställa nuvärdet av fordran av leasingavgifter under leasingperioden med hjälp av relevant information vilket skall innehålla:

- a) En uppskattning av fordran på de villkorade leasingavgifterna, vilka leasegivaren kan mäta på ett tillförlitligt sätt. Om de villkorade leasingavgifterna beror på ett index eller en kurs, skall leasegivaren bestämma de förväntade leasingavgifterna med lättillgängliga terminsräntor eller index. Om terminsräntorna eller index inte är lättillgängliga, skall leasegivaren använda det rådande prisindexet.
- b) En uppskattning av fordran från leasetagaren, inom ramen för restvärdegarantier, vilka leasegivaren kan värdera på ett tillförlitligt sätt. Restvärdegarantier som tillhandahålls av en oberoende tredje part är inte leasingavgifter.
- c) En uppskattning av förväntade utbetalningar från leasetagare inom ramen för en förlängningsoption (IFRS Foundation 2010, s. 29).

Efter att ett leasingavtal ingåtts skall leasegivaren värdera rätten att erhålla leasingavgifter till anskaffningsvärdet, med hjälp av effektivräntemetoden (IFRS Foundation 2010, s. 29). När leasingavtalet har påbörjats, skall leasegivaren ompröva det redovisade värdet av rätten att erhålla leasingavgifter om fakta eller omständigheter tyder på att det skulle vara en betydande förändring i värdet sedan föregående rapporteringsperiod. Om det uppkommer sådana indikationer skall en leasegivare:

- a) Ompröva leasingperiodens längd.
- b) Ompröva det förväntade beloppet av villkorade leasingavgifterna och eventuella förväntade betalningar inom ramen för restvärdegarantier, som leasegivaren kan värdera tillförlitligt samt eventuella utbetalningar inom ramen för förlängningsoptioner (IFRS Foundation 2010, s. 30).

En leasegivare skall tillämpa IAS 39 vid varje balansdag för att avgöra om rätten att erhålla leasingavgifter försämrats och erkänna eventuella nedskrivningar i rapporten över totalresultatet. En leasegivare skall tillämpa IAS 36 vid varje balansdag för att avgöra om den kvarvarande tillgången minskat i värde. Eventuella nedskrivningar skall redovisas i rapporten över totalresultatet (IFRS Foundation 2010, s. 30).

4 Remissvar

4.1 Inledning

Detta kapitel inleds med en kort presentation av de företag och organisationer som har författat de 30 utvalda remissvaren på det nya förslaget kring redovisning av leasingavtal. Vidare redogörs i kapitlet för företagens och organisationernas svar på de utvalda frågorna.

4.2 Presentationer

4.2.1 PwC

PwC är ett företag som tillhandahåller tjänster inom revision, skatt och rådgivning. PwC består av ett nätverk av företag i 158 länder med 169 000 medarbetare¹⁵. PwCs värdegrunder är lagarbete, kvalitet och ledarskap. De ger ett mervärde utöver vad som förväntas genom att erbjuda de bästa lösningarna för sina kunder¹⁶.

4.2.2 Ernst & Young

Ernst & Young är ett ledande globalt revisionsföretag som erbjuder tjänster inom revision, redovisning, rådgivning, skatt och transaktioner¹⁷. Ernst & Young finns i 140 länder och har för närvarande 152 000 medarbetare världen över. Deras mål är att göra skillnad genom att hjälpa deras medarbetare, kunder och samhället att nå sin potential¹⁸.

4.2.3 Siemens

Siemens är ett företag som utvecklar innovativa och högteknologiska lösningar inom områden som t.ex. industrin samt hälso- och sjukvården. Siemens är ett grönt infrastrukturföretag som bidrar till att skapa en hållbar utveckling. De finns i 190 länder och har ca 360 000 anställda. Siemens har i över 160 år ”stått för innovation, kvalitet och pålitlighet i en internationell verksamhet”¹⁹.

4.2.4 Classic Technology

Classic Technology bildades år 2004 och är en leverantör som tillhandahåller specialiserade tjänster kring finansiella tillgångar. Den viktigaste produkten som Classic Technology utvecklat är programvaran som utvärderar leasingavtal, vilken är en av de ledande programvarorna för utvärdering av leasingavtal i Storbritannien och används av alla större brittiska banker. De tillhandahåller även specialist konsulttjänster vilka omfattar rådgivning om utvärdering av

¹⁵ <http://www.pwc.com/gx/en/about-pwc/index.jhtml> Tillgänglig: 2012-03-21

¹⁶ <http://www.pwc.com/gx/en/ethics-business-conduct/our-values.jhtml> Tillgänglig: 2012-04-08

¹⁷ <http://www.ey.com/SE/SV/About-us> Tillgänglig: 2012-03-22

¹⁸ <http://www.ey.com/About-us> Tillgänglig: 2012-04-08

¹⁹ <http://www.nwe.siemens.com/sweden/internet/se/omsiemens/sverige/Pages/fakta.aspx> Tillgänglig: 2012-03-22

leasingavtal, rådgivning kring övriga transaktioner med finansiella tillgångar samt råd kring redovisningsrelaterade tjänster²⁰.

4.2.5 Baker Tilly

Baker Tilly är en av världens största revisions-, redovisnings- och rådgivningsföretag. Baker Tilly finns i 125 länder och har ca 24 000 anställda. Inom Baker Tilly finns det 149 stycken självständiga företag vilka alla delar med sig av sina kunskaper och resurser, allt för att leverera exceptionella resultat till deras kunder. Varje företag strävar efter att vara öppna och transparenta. De vill även leverera god service med betoning på integritet samt främja lagarbete och samverkan mellan företagen²¹.

4.2.6 Aviation Working Group

Aviation Working Group (AWG) består av en sammanslutning av flygplanstillverkare, finansiella institutioner och leasingföretag²². AWG bidrar till utvecklingen och acceptansen av policy, lagar, förordningar och regler som skall underlätta för de internationella flygbolagens finansiering och leasingarrangemang²³.

4.2.7 El Corte Inglés

El Corte Inglés bildades år 1935 och är idag Spaniens största detaljhandelskedja. De är även ett av de världsledande företagen inom detaljhandeln. De har från början haft en policy om kundservice och försöker ständigt att anpassa sig efter samhällets behov²⁴.

4.2.8 Santander

Santander är en bank med säte i Spanien som grundades år 1857 och finns idag på tio av världens största marknader. Santander är den ledande banken inom EU-området och är, räknat i börsvärde, bland de bästa 15 finansiella institutionerna världen över²⁵. Deras mål är att ”erbjuda heltäckande lösningar för att tillgodose de ekonomiska behoven hos deras kunder och att ge utmärkt resultat för aktieägarna”²⁶.

4.2.9 Credit Suisse Group

Credit Suisse Group grundades år 1856 i Schweiz och är en av de ledande bankerna i världen. De erbjuder företag, institutionella kunder och högt förmögna privatpersoner över hela världen

²⁰ <http://www.classic-technology.co.uk/pages/content/company> Tillgänglig: 2012-03-22

²¹ <http://www.bakertillyinternational.com/web/about-us.aspx> Tillgänglig: 2012-03-22

²² <http://www.awg.aero/inside/members/> Tillgänglig: 2012-03-22

²³ <http://www.awg.aero/inside/purpose/> Tillgänglig: 2012-03-22

²⁴ <http://www.elcorteinglescorporativo.es/elcorteinglescorporativo/elcorteinglescorporativo/portal.do?IDM=25&NM=1> Tillgänglig: 2012-03-22

²⁵ http://www.santander.com/csgs/Satellite/CFWCSancomQP01/en_GB/Corporate/Vision-and-Values.html

Tillgänglig: 2012-03-22

²⁶ http://www.santander.com/csgs/Satellite/CFWCSancomQP01/en_GB/Corporate/Vision-and-Values.html

Tillgänglig: 2012-03-22

rådgivning samt utmärkta produkter och lösningar²⁷. Deras ambition är att bli världens mest beundrade bank. En av deras starkaste konkurrensfördelar är att de ger kunderna lösningar som är anpassade till deras individuella behov²⁸.

4.2.10 WHSmith

WHSmith grundades år 1792 och är idag en av Storbritanniens ledande återförsäljare. WHSmiths är en av Storbritanniens mest populära bokhandlare, pappershandlare och tidningsaffärer²⁹. De har för närvarande över 1 100 butiker runt om i Storbritannien³⁰.

4.2.11 Société Générale

Société Générale är ett franskt kreditinstitut, bank, som grundades år 1864³¹. Deras huvudsakliga marknad är Frankrike men de är även etablerade i ytterligare 77 länder. Société Générale hjälper kunderna att få sina personliga och professionella projekt att gå med vinst samt underlättar vid finansieringen av dessa projekt³².

4.2.12 Zentraler Kreditausschuss

Zentraler Kreditausschuss är Tysklands centrala kreditkommitté och består av en sammanslutning av fem organisationer. Dessa organisationer är förbundet för tyska andelsbanker, förbundet för tyska banker, förbundet för tyska offentligt ägda banker, tyska sparbankerna och en sammanslutning av Pfandbrief banker. Dessa framför gemensamt sina åsikter kring banklagen samt politik och frågor kring praxis, inom banksektorn³³.

4.2.13 British Airways

British Airways är ett globalt flygbolag som grundades år 1919. De har ett omfattande globalt flygnät och flyger till och från centralt belägna flygplatser³⁴. British Airways har slagit sig samman med flygbolaget Iberia och bildar nu Europas tredje största schemalagda flygbolag³⁵.

4.2.14 KPMG

KPMG är ett globalt nätverk av professionella företag som tillhandahåller tjänster inom revision, skatt och rådgivning. KPMG finns i 153 länder och har ca 145 000 medarbetar världen över. De eftersträvar att arbeta nära sina kunder, hjälpa dem att minska riskerna samt att greppa möjligheterna³⁶.

²⁷ https://www.credit-suisse.com/who_we_are/en/at_a_glance_facts.jsp Tillgänglig: 2012-03-22

²⁸ https://www.credit-suisse.com/who_we_are/en/vision_mission.jsp Tillgänglig: 2012-03-22

²⁹ http://www.whsmithplc.co.uk/about_whsmith Tillgänglig: 2012-03-22

³⁰ http://www.whsmithplc.co.uk/about_whsmith/our_stores/ Tillgänglig: 2012-03-22

³¹ <http://www.societegenerale.com/en/tools/legal-information/legal-information> Tillgänglig: 2012-03-22

³² <http://www.societegenerale.com/en/our-businesses> Tillgänglig: 2012-03-22

³³ <http://www.die-deutsche-kreditwirtschaft.de/dk/die-deutsche-kreditwirtschaft.html> Tillgänglig: 2012-03-22

³⁴ http://www.britishairways.com/travel/about-british-airways/public/en_gb Tillgänglig: 2012-03-22

³⁵ http://www.britishairways.com/travel/british-airways-and-iberia/public/en_gb Tillgänglig: 2012-03-22

³⁶ <http://www.kpmg.com/Global/en/WhoWeAre/About/Pages/default.aspx> Tillgänglig: 2012-03-22

4.2.15 House of Fraser

House of Fraser grundades år 1849 och är den ledande varuhuskedjan i Storbritannien och Irland. House of Fraser består av en sammanslutning av 62 väl sorterade butiker. De har ett brett sortiment av högkvalitativa märkesvaror som erbjuds till bra priser. House of Fraser vill erbjuda sina kunder en fantasifull och spännande shoppingupplevelse³⁷.

4.2.16 Lloyds Banking Group

Lloyds Banking Group bildades 19 januari år 2009. Med över 30 miljoner kunder är Lloyds Banking Group den ledande leverantören av löpande bokföring, sparande, personliga lån, kreditkort och in-teckningar. Koncernen har ungefär 104 000 stycken heltidsanställda. Lloyds Banking Group består av flera märken och de viktigaste är; Lloyds TSB, Bank of Scotland, Halifax, Scottish Widows och Cheltenham & Gloucester³⁸.

4.2.17 Leaseurope

Leaseurope grundades år 1972 och är en europeisk sammanslutning av leasingföretag. Leaseurope presenteras som en paraplyorganisation för leasing och biluthyrning i fordonsindustrin i Europa och består av 43 medlemsorganisationer i 31 länder. Leaseuropes främsta uppgift är att företräda och främja sina medlemmars intressen som expert och naturlig röst i europeiska leasing- och fordonsuthyrningsindustrin³⁹. Finansbolagens Förening är en svensk branschorganisation för de företag som bedriver finansieringsverksamhet. Föreningen är en etablerad remissinstans i förekommande lagstiftningsfrågor och medlem i Leaseurope⁴⁰.

4.2.18 The Institute of Chartered Accountants in England and Wales

The Institute of Chartered Accountants in England and Wales (ICAEW) är en professionell medlemsorganisation som grundades år 1880. Organisationen har mer än 138 000 medlemmar, auktoriserade revisorer, runt om i världen. ICAEWs vision är att bli erkänd som ledare av den globala redovisnings- och finansyrket så att folk kan göra affärer med tillförsikt⁴¹. ICAEW förser sina medlemmar med kunskap och vägledning baserat på högst etiska och tekniska standarder. ICAEW menar att de skapar mening och förståelse för att säkerställa högsta standard i näringslivet och i allmänhetens intresse⁴².

4.2.19 BDO

BDO grundades år 1963 och är idag världens femte största redovisningsnätverk. BDO erbjuder utmanande, etiska och praktiska råd till kunder i 135 länder. De tillhandahåller tjänster inom

³⁷ <http://www.houseoffraser.co.uk/About+House+of+Fraser/AboutUs,default.pg.html> Tillgänglig: 2012-03-22

³⁸ http://www.lloydsbankinggroup.com/media1/faqs/fast_facts_about_lloydsbankinggroup.asp Tillgänglig: 2012-03-

22

³⁹ <http://www.leaseurope.org/index.php?page=about-us> Tillgänglig: 2012-03-22

⁴⁰ <http://www.finansbolagens-forening.se/finansbolagens-foerening> 2012-04-04

⁴¹ <http://www.icaew.com/en/about-icaew/who-we-are> Tillgänglig: 2012-03-22

⁴² <http://www.icaew.com/en/about-icaew/what-we-do> Tillgänglig: 2012-03-22

revision, skatt och rådgivning. Deras ambition är att hjälpa sina kunder att navigera i de ständigt förändrande ekonomiska och marknadsmässiga förhållandena⁴³.

4.2.20 Association pour la participation des entreprises françaises à l'harmonisation comptable internationale

Association pour la participation des entreprises françaises à l'harmonisation comptable internationale (ACTEO) grundades år 1997 och organisationen syftar till att föra samman alla franska företag som tillämpar IFRS. Organisationens skall främja harmonisering av redovisningsstandarderna i Europa och världen, för att ge en mer öppen och jämförbar information. Vidare skall de arbeta för att standarderna skall uppfylla kraven på kvalitet och relevans samt höja värdet av finansiell information⁴⁴.

4.2.21 Mazars

Mazars är en internationell, integrerad och oberoende organisation, som specialiserat sig på tjänster inom revision, bokföring, skatt, juridik och rådgivning. Mazars finns i 68 länder med 13 000 anställda och de har även kontaktpersoner och joint ventures i ytterligare 14 länder. Mazars erbjuder sammanhängande och skräddarsydda lösningar för stora företag, snabbtväxande små och medelstora företag samt förmögna privatpersoner⁴⁵.

4.2.22 CBI

CBI är Storbritanniens främsta organisation inom lobbyverksamhet. De ger en röst för företagen och deras företag på en nationell och internationell nivå. De har kontor i Storbritannien, Washington, Bryssel, Peking och Dehli. CBI talar för mer än 240 000 företag av skiftande storlek runt om i världen⁴⁶.

4.2.23 The Hundred Group

The Hundred Group kan spåra sitt ursprung tillbaka till år 1975, då en grupp kallad The Hundred Group of Chartered Accountants bildades⁴⁷. The Hundred Group representerar en sammanslutning av finansdirektörerna för Storbritanniens största företag. Deras främsta mål är att främja konkurrenskraften hos Storbritanniens företag, särskilt inom områdena skatt, rapportering, pensioner, reglering, kapitalmarknader och bolagsstyrning⁴⁸.

⁴³ <http://www.bdointernational.com/AboutUs/Pages/default.aspx> Tillgänglig: 2012-03-23

⁴⁴ http://www.acteo.org/index.php?option=com_content&task=view&id=21&Itemid=53 Tillgänglig: 2012-03-23

⁴⁵ <http://www.mazars.com/Home/About-us/Mazars-worldwide> Tillgänglig: 2012-03-23

⁴⁶ <http://www.cbi.org.uk/about-the-cbi/> Tillgänglig: 2012-03-23

⁴⁷ <http://one-hundred-group.production.investis.com/about-us/history-of-the-hundred-group.aspx> Tillgänglig: 2012-03-23

⁴⁸ <http://one-hundred-group.production.investis.com/about-us.aspx> Tillgänglig: 2012-03-23

4.2.24 Austrian Financial Reporting and Auditing Committee

Austrian Financial Reporting and Auditing Committee (AFRAC) står för Österrikes finansiella rapporterings- och revisionskommitté och bildades, år 2004, som en del i ett åtgärds paket som syftade till att öka förtroendet för den österrikiska ekonomin. Kommitténs huvudsakliga ansvarsområden omfattar utvecklingen av nationell och internationell redovisning, finansiell rapportering och revisionsstandarder samt rådgivning till berörda ministerier om föreslagen lagstiftning på området⁴⁹.

4.2.25 Groupe BPCE

Groupe BPCE erbjuder ett omfattande sortiment av bank-, finans- och fastighetstjänster för alla typer av kunder. BPCE härstammar från de två historiska varumärkena Banque Populaire och Caisse d'Epargne. Groupe BPCE har för närvarande 36 miljoner kunder och deras ambitioner är att vara den bank som är mest kapabla att stödja och tjäna sina kunder på lång sikt och därmed bli den grupp av bankinstitut som föredras av de franska kunderna och deras företag⁵⁰.

4.2.26 London Society of Chartered Accountants

London Society of Chartered Accountants bildades år 1871 och består av mer än 31 000 medlemmar i London-området. Medlemmarna kommer från stora och små revisionsbyråer och från en rad olika företag samt den offentliga sektorn. London Society of Chartered Accountants är djupt engagerad i utvecklingen av den lokala ekonomin samt främjandet av revisionsyrket. Organisationen är en del av ICAEW och fungerar som en länk mellan ICAEW och medlemmarna i London-området⁵¹.

4.2.27 Grupo VIPS

Grupo VIPS är Spaniens ledande detaljhandelsföretag med flera varumärken och restaurangkedjor. Företaget finns i 16 spanska provinser samt i Portugal. De är verksamma inom 16 kommersiella varumärken, samt 6 välkända restaurangkedjor och 11 finare restauranger. Grupo VIPS finns på 350 olika platser och har över 150 000 kunder varje dag⁵².

4.2.28 GDF SUEZ

GDF SUEZ utvecklar sina företag inom el, naturgas, energi och miljö utefter en modell baserad på ansvarsfull tillväxt. Modellen tar hänsyn till dagens stora utmaningar: att uppfylla energibehovet, trygga energiförsörjningen, bekämpa klimatförändringar och maximera användningen av resurser. GDF SUEZ sysselsätter 218 900 personer i närmare 70 länder och koncernen är noterad på börserna inom Paris, Bryssel och Luxemburg⁵³.

⁴⁹ http://www.afrac.at/index_en.php?sm=1&mc=1a Tillgänglig: 2012-03-23

⁵⁰ <http://www.bpce.fr/en/the-group/group-profile> Tillgänglig: 2012-03-23

⁵¹ <http://www.icaew.com/en/members/local-support-and-services/local-groups-and-societies/london-ds> Tillgänglig: 2012-03-23

⁵² <http://www.grupovips.com/en/flash.php> Tillgänglig: 2012-03-23

⁵³ <http://www.gdfsuez.com/en/group/profile/profile/> Tillgänglig: 2012-03-23

4.2.29 International Energy Accounting Forum

International Energy Accounting Forum (IEAF) består av företag verksamma inom energibranschen vilka är intresserade av redovisning och offentlig rapportering kring IFRS. Deras syfte är att förespråka energibranschens synvinkel på hur redovisningsstandarderna och lagstiftningen påverkar deras företag och organisationer. De vill göra energibranschens åsikter tillgängliga för IASB och andra normgivare. IEAF vill även främja praxisen för den externa finansiella rapporteringen i den internationella energiindustrin samt identifiera och minska skillnaderna inom redovisningen i branschen⁵⁴.

4.2.30 FAR

FAR bildades år 2006 då Sveriges två revisionsföreningar gick samman (Föreningen Auktoriserade Revisorer (FAR) och Svenska revisorssamfundet (SRS)). FAR arbetar både nationellt och internationellt med att utveckla revisions- och rådgivningsbranschen och är branschorganisationen för revisorer och rådgivare. De utvecklar branschen genom att de ger ut rekommendationer, tillhandahåller utbildning samt remissverksamhet⁵⁵.

4.3 Fråga 1 – Leasetagaren

Företag/Organisation	Delar uppfattningen	Delar <u>inte</u> uppfattningen	Delar delvis uppfattningen
PwC	X		
Ernst & Young		X	
Siemens			X
Classic Technology	X		
Baker Tilly	X		
AWG		X	
El Corte Inglés		X	
Santander		X	
Credit Suisse Group			X
WHSmith		X	
Société Générale		X	
Zentraler Kreditausschuss		X	
British Airways		X	
KPMG	X		
House of Fraser		X	
Lloyds Banking Group	X		
Leaseurope		X	
ICAEW	X		
BDO	X		
ACTEO		X	
Mazars	X		

⁵⁴ <http://www.ieaf-energy.com/> Tillgänglig: 2012-03-23

⁵⁵ http://www.far.se/portal/page?_pageid=114,340195&_dad=portal&_schema=PORTAL Tillgänglig: 2012-03-23

CBI		X	
The Hundred Group	X		
AFRAC	X		
Groupe BPCE		X	
London Society of Shartered Accountants	X		
Grupo VIPS		X	
GDF SUEZ		X	
IEAF		X	
FAR	X		

Tabell 4.1 Respondenternas svar på fråga 1a)

a) Delar ni styrelsens uppfattning om att en leasetagaren bör erkänna en "right-of-use" tillgång och en skuld att betala leasingavgifter? Varför eller varför inte? Om inte, vilken alternativ modell förslår ni och varför?

PwC, ICAEW, BDO och The Hundred Group stödjer den föreslagna "right-of-use" modellen för leasetagare. PwC, ICAEW och The Hundred Group stödjer styrelsens uppfattning om att de rättigheter och skyldigheter som uppstår vid enkla leasingavtal uppfyller definitionen av en tillgång och en skuld. ICAEW och The Hundred Group är dock inte övertygade om att definitionen av tillgångar och skulder är uppfylld för vissa delar av mer komplexa leasingavtal. PwC anser att den nya modellen, för leasetagare, ger en bättre grund för en ny standard än den nuvarande modellen. BDO anser att vissa delar av förslaget måste ändras så att den slutgiltiga standarden kan fungera i praktiken.

Classic Technology, Baker Tilly och KPMG stödjer förslaget att en leasetagare skall erkänna en "right-of-use" tillgång och en skyldighet att betala leasingavgifter. Baker Tilly anser att erkännandet av en "right-of-use" tillgång och en skyldighet reflekterar verksamhetens verklighet. Detta vill säga att ett företag kontrollerar användandet av en tillgång under en viss period och att de även har en oundviklig skyldighet att betala för användningen av tillgången under leasingperioden. Modellen ger därför användbar information och tillåter finansiellt lika transaktioner att redovisas på liknande sätt. Baker Tilly bedömer att förslaget är konsekvent med IASBs föreställningsram och kommer att leda till en förbättring av den nuvarande modellen. Den nya modellen begränsar även möjligheten för företag att strukturera som finns i nuvarande standard. KPMG stödjer den föreslagna modellen men de är osäkra på om modellen för leasetagare stämmer överens med den föreslagna modellen för leasegivare.

Lloyds Banking Group, AFRAC, Mazars, London Society of Shartered Accountants och FAR delar alla styrelsens uppfattning. Mazars och FAR är dock oroliga över att skiljelinjen mellan ett leasingavtal och ett tjänsteavtal inte är tillräckligt tydlig. Detta kan bidra till att liknande arrangemang följer olika redovisningsmetoder. Det är därför viktigt att definitionerna av dessa förbättras ytterligare för att tydligt skilja dem åt.

Siemens anser att en "right-of-use" modell för leasetagarens redovisning kan ge användbar information, dock är de kluvna kring den föreslagna modellen. De stödjer styrelsens slutsats att en "right-of-use" tillgång skall representera en tillgång och en skyldighet att betala leasingavgifter i rapporten över finansiell ställning. De anser dock att detta blir svårt att tillämpa

vid kortsiktiga leasingavtal. Vid kortsiktiga leasingavtal är det bättre att behålla den nuvarande uppdelningen mellan operationella och finansiella leasingavtal.

Credit Suisse Group delar styrelsens uppfattning om att den föreslagna modellen syftar till att säkerställa en konsekvent redovisning för leasingavtal genom alla branscher. De förstår normgivarnas mål att säkerställa att tillgångar och skulder som härrör från operationella leasingavtal inte längre tas bort från rapporten över finansiell ställning och att leasingavgifterna inte längre skall fördelas linjärt över leasingperioden. Dock anser de att denna standard kommer resultera i att stora mängder tillgångar och skulder återförs på företagets rapporter över finansiell ställning. Användarna kan då få uppfattningen om att ett företags kapitalposition har försämrats som ett resultat av erkännandet av dessa tillgångar och skulder i rapporten över finansiell ställning. I verkligheten har det dock inte varit någon ekonomisk påverkan då dessa tillgångar inte representerar tillgångar med kredit eller marknadsrisk.

Ernst & Young och AWG delar styrelsens uppfattning om att en skyldighet att betala leasingavgifter är en skuld och ger upphov till en motsvarande "right-of-use" tillgång. Ernst & Youngs kräver dock en mer praktisk metod vid värdering av "right-of-use" tillgångar och skulder jämfört med den som presenterats i förslaget. De stödjer därför inte den föreslagna modellen för redovisning av leasingavtal. Den föreslagna modellen skulle, enligt Ernst & Young, innebära omfattande uppskattningar och bedömningar och skulle resultera i att leasetagare erkänner väldigt osäkra belopp i rapporten över finansiell ställning. De anser att bördan att framställa de finansiella rapporterna i många fall kommer överstiga fördelarna. Ernst & Young och AWG anser att styrelsen har gjort ett bra försök, dock behöver standarden förbättras för att de helt skall stödja den föreslagna modellen för leasetagare.

Zentraler Kreditausschuss instämmer med förslagets underliggande filosofi, men anser att den föreslagna modellen saknar praxis. Genomförandet skulle bli alltför komplex, därför behövs bättre vägledning. Dessutom anser de att det finns risk för inkonsekvent behandling i redovisningen, jämfört med andra avtal.

Santander och WHSmith stödjer inte erkännandet av "right-of-use" tillgången i leasetagarens rapport över finansiell ställning. Santander delar dock uppfattningen om att den underliggande tillgången kan redovisas i leasetagarens finansiella rapporter för vissa typer av leasingavtal. WHSmith anser att styrelsen inte har förklarat karaktären av tillgång som härrör från leasingavtalet tillräckligt, särskilt i relation till leasing av fastigheter. WHSmith anser att det måste finnas en skillnad mellan leasingavtal för finansiella syften och leasingavtal för operationella syften. De anser att en bättre metod för att förbättra redovisningen av leasingavtal skulle kunna vara att förbättra upplysningarna i den nuvarande standarden, IAS 17, och/eller förbättra vägledningen för skillnaden mellan finansiella och operationella leasingavtal.

Société Générale anser att det inte bara skall finnas en enda modell som skall gälla för både finansiella och operationella leasingavtal. Förslaget bygger på antagandet att alla leasingavtal är likställda med finansiering av ett köp av en tillgång. I många leasingarrangemang erhåller dock inte leasetagaren en tillgång utan köper endast en flexibilitet, där leasegivaren tillhandahåller denna flexibilitet. De anser att styrelsens förslag inte återspeglar de ekonomiska aspekterna av de olika leasingavtalen. De anser därför att inte alla leasingavtal bör leda till ett erkännande av en "right-of-use" tillgång och en motsvarande skuld i leasetagarens rapport över finansiell ställning.

House of Fraser delar Société Générales uppfattning om att möjligheten till att redovisa ett leasingavtal som operationellt skall finnas kvar. De anser att det inte alltid är lämpligt för en leasetagare att erkänna en ”right-of-use” tillgång och en skyldighet att betala leasingavgifter. De föreslår därför att leasetagaren vidare skall ha möjlighet att redovisa ett leasingavtal som operationellt när det går att påvisa att större delen av riskerna och fördelarna förknippade med äganderätten bibehålls av leasegivaren.

ACTEO anser att styrelsen inte har analyserat den ekonomiska substansen av leasingavtal tillräckligt och därför behandlar alla leasingavtal som om de vore finansiella arrangemang. De anser inte att alla leasingavtal kan behandlas som finansiella. Den befintliga skillnaden mellan finansiella och operationella leasingavtal är enligt ACTEOs uppfattning bra och bör behållas som utgångspunkt för redovisning av leasingavtal. Det behövs dock en förändring av gränsen mellan de två för att säkerställa att strategiska tillgångar som används av företaget, redovisas som sådana i de finansiella rapporterna. Dessutom kan det nya förslaget, på grund av svårighet att skilja mellan leasingavtal och andra typer av avtal, leda till en redovisning av tillgångar och skulder som inte uppfyller definitionen i IASBs föreställningsram.

British Airways delar inte styrelsens uppfattning om att alla leasingavtal skall redovisas på samma sätt. De anser att leasingavtal skall erkännas som en ”right-of-use” tillgång och en skyldighet att betala leasingavgifter när det huvudsakliga syftet att ingå ett avtal är att finansiera en tillgång. Om det huvudsakliga syftet är att möjliggöra för ett företag att tillhandahålla en tjänst till en kund genom att betala en avgift för att använda en tillgång, anser de inte att leasetagare ska erkänna ”right-of-use” tillgången och skyldigheten att betala leasingavgifter. De anser att när syftet är att tillhandahålla en tjänst till en kund, skall den kostnad som uppstår av avtalet istället kostnadsföras i rapporten över totalresultatet när den uppstår.

Leaseurope anser att en leasetagare inte alltid skall erkänna en ”right-of-use” tillgång och en skuld att betala leasingavgifter. Istället bör styrelsen ha IAS 17 som utgångspunkt och förbättra dess nuvarande principer. Leaseurope anser att om styrelsen trots allt väljer att gå vidare med denna modell, måste de tydligt förklara varför tillgångar och skulder som uppstår inom ramen för leasingavtalet inte uppstår under andra typer av avtal. De anser även att styrelsen ytterligare måste definiera vad ett leasingavtal är och avsevärt förenkla modellen.

CBI, Groupe BPCE, GDF SUEZ, IEAF, El Corte Inglés och Grupo VIPS delar inte styrelsens uppfattning om den föreslagna modellen för leasetagarens redovisning av leasingavtal. CBI anser att modellen inte går att tillämpa i praktiken samt att definitionen av tillgångar och skulder inte är uppfyllda för mer komplexa leasingavtal. Groupe BPCE anser att en leasetagare inte alltid nödvändigtvis måste erkänna en ”right-of-use” tillgång och en skuld att betala leasingavgifter. De anser även att förslaget inte tydligt motiverat varför leasetagare bör erkänna alla tillgångar och skulder som härrör från ett leasingavtal. GDF SUEZ och IEAF anser att ”right-of-use” tillgången inte nödvändigtvis är en tillgång i sig och det medföljande kravet att betala leasingavgifter inte nödvändigtvis är en skuld. De menar även att den föreslagna redovisningen för leasingavtal skiljer sig markant från redovisningen av tjänster, vilket kan ha en negativ effekt på nettoinkomst, sysselsatt kapital och skulder. Enligt El Corte Inglés kan förslaget vara inkonsekvent med IASBs föreställningsram då styrelsen inte ger en motivering till varför leasade objekt skall erkännas som tillgångar. Dessa objekt erkänns inte som tillgångar enligt den nuvarande standarden. Grupo VIPS anser att tillämpningen av den föreslagna modellen skulle ha betydande inverkan på

rapporten över totalresultat. Modellen kommer, enligt Grupo VIPS, leda till högre leasingkostnader i början av leasingperioden jämfört med i slutet. Avkastningen kommer således att bli lägre i början av leasingperioden jämfört med i slutet. Grupo VIPS anser att detta bryter mot den grundläggande matchningsprincipen.

Företag/Organisation	Delar uppfattningen	Delar <u>inte</u> uppfattningen	Delar delvis uppfattningen
PwC	X		
Ernst & Young	X		
Siemens	X		
Classic Technology	X		
Baker Tilly	X		
AWG		X	
El Corte Inglés		X	
Santander		X	
Credit Suisse Group	X		
WHSmith		X	
Société Générale		X	
Zentraler Kreditausschuss	X		
British Airways	X		
KPMG	X		
House of Fraser	X		
Lloyds Banking Group	X		
Leaseurope		X	
ICAEW	X		
BDO	X		
ACTEO		X	
Mazars	X		
CBI	X		
The Hundred Group	X		
AFRAC	X		
Groupe BPCE		X	
London Society of Shartered Accountants	X		
Grupo VIPS		X	
GDF SUEZ	X		
IEAF	X		
FAR	X		

Tabell 4.2 Respondenternas svar på fråga 1b)

- b) Delar ni styrelsens uppfattning om att en leasetagaren bör redovisa avskrivningar på "right-of-use" tillgången och räntan på skulden att betala leasingavgifter? Varför eller varför inte? Om inte, vilken alternativ modell föreslår ni och varför?**

PwC, Classic Technology, Ernst & Young, Baker Tilly, Zentraler Kreditausschuss och British Airways delar alla styrelsens uppfattning i denna fråga. Baker Tilly anser att förslaget kommer att tillhandahålla relevant och användbar information till användarna av de finansiella rapporterna. Ernst & Young anser att tillvägagångssättet, att göra avskrivningar på "right-of-use" tillgångarna,

överensstämmer med avskrivningar på liknande tillgångar. Det tillvägagångssätt som föreslås för skulderna som uppstår inom leasingavtalet stämmer överens med redovisning av andra icke-derivata finansiella skulder. Tillvägagångssättet ger, enligt Ernst & Young, en relevant värdering på leasetagarens skyldighet under varje rapporteringsperiod. Även KPMG, Mazars, FAR, Lloyds Banking Group och BDO stödjer den föreslagna avskrivningsmodellen.

House of Fraser anser att den föreslagna modellen är förnuftig. Siemens och Credit Suisse Group är positiva till avskrivningsmetoden. Siemens vill dock tillägga att erkännandet av kostnaden i den föreslagna "right-of-use" modellen kan strida mot matchningsprincipen. Credit Suisse Group och House of Fraser är oroad över att modellen kan leda till en högre kostnad under den tidiga delen av leasingperioden och lägre under den senare delen av perioden. House of Fraser är även oroad över den övergripande effekten på vinst innan skatt. Förslaget medför troligtvis att summan av avskrivningarna och räntekostnaderna blir högre än den existerande leasingavgiften i leasingperiodens tidiga år. Detta medför att vinsten före skatt minskar. Omvänt gäller då räntekostnaderna minskar under de senare åren av leasingperioden. House of Fraser anser att detta inte är konsekvent med mönstret för användning av den underliggande tillgången eller den avkastning som genereras över perioden. House of Fraser skulle önska att tidpunkten för erkännandet av avskrivningar och/eller förändringar i räntan av de totala avgifterna är mer likt den nuvarande leasingkostnaden och mer rättvist speglar den avkastning som företaget erhållit av tillgångarna. Om detta inte beaktas, tror House of Fraser att många upprättare av finansiella rapporter kommer att föredra att justera vinsten, vilket inte är i linje med styrelsens syfte med förslaget.

ICAEW, CBI, AFRAC, The Hundred Group, London Society of Chartered Accountants, GDF SUEZ och IEAF delar styrelsens uppfattning. ICAEW, CBI och The Hundred Group har dock vissa farhågor kring några praktiska konsekvenser som uppstår av att ersätta leasingkostnaderna, vilka för närvarande klassificeras som operationella, med en kombination av avskrivningar och räntekostnader. Grunden för ICAEWs och The Hundred Groups oro är att användarna av de finansiella rapporterna inte förstår modellens påverkan på kostnaderna, effekterna på de finansiella nyckeltalen samt inverkan på relationen med låneinstitut. ICAEW skulle även rekommendera styrelsen att överväga utökade upplysningar, främst på övergångsperioden, för att förklara effekterna av denna förändring.

El Corte Inglés, Grupo VIPS, ACTEO, Groupe BPCE, Société Générale, AWG och Santander stödjer inte den föreslagna modellen. Santander anser att alla kostnader som har sitt ursprung i leasingavtalets tillgång skall redovisas i leasetagarens rapport över totalresultat på grundval av ett direkt samband med de ekonomiska fördelar som förväntas uppstå från den leasade tillgången. Om det bedöms att fördelarna skall fördelas på en linjärbasis under leasingperioden bör detsamma gälla för kostnaderna, en så kallad länkad metod. Santander föreslår en tillämpning av en länkad metod då den är den mest trogna metoden att tillskriva de kostnader som är förknippade med leasingavtalet. Santander anser även att den föreslagna modellen inte är kompatibel med föreställningsramen och att den minskar jämförbarheten för användarna, då de högre kostnaderna inte kommer att vägas upp av de högre förmånerna från det leasade objektet. Société Générale anser att ansvaret liknar en finansiell skuld och därmed måste skrivas av med effektivräntemetoden. Vidare föreslår de att "right-of-use" tillgången skall skrivas av med hjälp av en liknande avskrivningsmetod. AWG anser att den föreslagna avskrivningsmetoden inte avspeglar leasingavtalets verkliga ekonomiska innebörd. Ett leasingavtal är inte ett köp och skall

därför inte skrivs av som om det vore det. De anser att leasetagaren istället skall redovisa leasingkostnaden på en linjärbasis under leasingperioden.

Leaseurope stödjer inte det aktuella förslaget om efterföljande värdering. De anser att förslaget kan leda till bristande jämförbarhet mellan leasetagarnas rapporter, en permanent ökning av leasingkostnaderna, en obalans mellan leasingkostnaderna och leasingavgifterna samt en förvrängning av ekonomin i affären. De delar Santanders uppfattning om att använda en länkad metod på de efterföljande värderingarna. Detta skulle lösa de negativa biverkningar som angetts. Leaseurope förespråkar en värderingsmetod där skulden som härrör från leasingavtalet är fördelad mellan en ränta och en minskning av den återstående skulden. Leaseurope anser att en lånebaserad avskrivningsmetod på "right-of-use" tillgången skall användas. Detta skulle bäst återspegla den förbrukning av ekonomiska fördelar som leasetagaren erhåller från "right-of-use" tillgången, då leasetagaren effektivt utnyttjar tillgången under tiden som denne betalar för den.

Om styrelsen önskar att fortsätta med "right-of-use" modellen, anser WHSmith att denna behandling av tillgångar och skulder resulterar i ökad volatilitet i rapporten över totalresultatet och gör räkenskaperna mindre begripligt. Avskrivningarna på tillgången och räntekostnaderna på skulden bör redovisas så att den totala avgiften, i rapporten över totalresultatet, är ungefär densamma som den faktiska leasingavgiften.

4.4 Fråga 2 – Leasegivaren

Företag/Organisation	Delar uppfattningen	Delar <u>inte</u> uppfattningen	Delar delvis uppfattningen
PwC		X	
Ernst & Young		X	
Siemens		X	
Classic Technology		X	
Baker Tilly	X		
AWG		X	
El Corte Inglés		X	
Santander		X	
Credit Suisse Group		X	
WHSmith		X	
Société Générale		X	
Zentraler Kreditausschuss		X	
British Airways		X	
KPMG		X	
House of Fraser		X	
Lloyds Banking Group		X	
Leaseurope		X	
ICAEW		X	
BDO		X	
ACTEO		X	
Mazars		X	
CBI		X	
The Hundred Group		X	

AFRAC		X	
Groupe BPCE		X	
London Society of Shartered Accountants		X	
Grupo VIPS		X	
GDF SUEZ		X	
IEAF		X	
FAR		X	

Tabell 4.3 Respondenternas svar på fråga 2

- a) Delar ni uppfattningen om att en leasegivare ska tillämpa (i) ”performance obligation” modellen då leasegivaren behåller exponeringen av de betydande riskerna och fördelarna som är förknippade med den underliggande tillgången under och/eller efter den förväntade leasingperioden och annars (ii) ”derecognition” modellen? Varför eller varför inte? Om inte, vilket alternativt sätt föreslår ni och varför?
- b) Delar ni styrelsens uppfattning om förslaget för erkännandet av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader inom ”performance obligation” och ”derecognition” modellen för leasegivarens redovisning? Varför eller varför inte? Om inte, vilken alternativ modell föreslår ni och varför?

Baker Tilly stödjer IASBs föreslagna hybridmodell då den påvisar att leasegivare kan ha olika syften med leasingaffärerna. De varnar dock för att avgränsningarna mellan de två modellerna inte är tillräckligt tydliga och kan därför vara svåra att tillämpa i praktiken. Den nya modellen kommer sannolikt att ge leasegivaren möjlighet att strukturera, vilket var en av situationerna som den nya standarden skulle utesluta. Baker Tilly inser dock att viss bedömning från företagsledningen i upprättandet av de finansiella rapporterna inte kan undvikas. Därför instämmer Baker Tilly i styrelsens förslag till ”performance obligation” och ”derecognition” modellerna för leasegivare. De stödjer förslaget i avseende att det kommer att tillhandahålla relevant och användbar information till användarna av finansiella rapporter.

PwC, House of Fraser och Ernst & Young delar inte styrelsens uppfattning om förslaget för leasegivarens redovisning. PwC anser att ”performance obligation” modellen inte är begreppsmässigt konsekvent med redovisningen för leasetagaren. De stödjer inte heller ”derecognition” modellen. PwC, House of Fraser och Ernst & Young inser att styrelsens syfte är att utveckla en konsekvent modell för både leasetagare och leasegivare, dock uppfyller inte den föreslagna modellen för leasegivarens redovisning detta syfte. De anser även att modellen inte är en förbättring av nuvarande standard för redovisning av leasingavtal för leasegivare. De föreslår därför att redovisningen för leasegivare inte skall förändras i nuläget men skall tas upp igen i framtiden. De stödjer därför, som en tillfällig lösning, ett fortsatt användande av den nuvarande redovisningsmodellen för leasegivare. PwC medger att deras förslag att behålla nuvarande redovisningsstandard för leasegivare kan orsaka presentationsproblem med avseende på ”right-of-use” modellen för leasetagare. PwC tror dock att dessa kan behandlas genom utökade upplysningar. House of Fraser och Ernst & Young skulle föredra att förslaget för leasegivarens redovisning ändras så att den avspeglar den för leasetagarnas. Ernst & Young medger dock att det kan bli nödvändigt att tillämpa två olika tillvägagångssätt inom redovisningen för leasegivare, men de föredrar att det istället blir uttryckt som en modell.

Anledningen till att styrelsen har lagt fram ett förslag till ny redovisningsstandard för leasingavtal är för att svara på kritiken av den nuvarande standarden. AWG anser att kritiken och behovet av nya riktlinjer för redovisning av leasingavtal främst fokuserar på leasetagaren och inte på leasegivaren. De anser därför att det inte finns ett behov av ny standard för leasegivare då den nuvarande standarden är välförstådd av upprättarna och användarna av de finansiella rapporterna. Dessutom anser de att den föreslagna modellen för leasegivarens redovisning inte är en förbättring jämfört med den i befintlig standard. De stödjer därmed inte den föreslagna modellen. AWG anser att de två föreslagna modellerna inte representerar de ekonomiska aspekterna av ett leasingavtal. "Derecognition" modellen är inte en förbättring jämfört med nuvarande standard för finansiella leasingavtal, då den kvarvarande tillgången inte stämmer överens med de ekonomiska aspekterna av ett leasingavtal. "Performance obligation" modellen är inte heller en förbättring jämfört med nuvarande standard för operationella leasingavtal. När leasegivaren behåller kontrollen och de väsentliga riskerna och fördelarna förknippade med den underliggande tillgången kan inte företaget redovisa det som en försäljning. Leasegivaren kan, enligt AWG, därmed inte redovisa en fordran på summan av leasingavgifterna som leasetagaren skall betala. "Performance obligation" modellen förutsätter alltså att endast en finansiering har skett och ändrar avsevärt tidpunkten för intäktserkännandet. Den föreslagna standarden kommer, enligt AWG, inte att leda till mer användbar information för beslutsfattarna. Den kommer endast leda till ytterligare komplexitet för upprättarna och användarna av de finansiella rapporterna.

Siemens, Classic Technology, El Corte Inglés, Santander, Credit Suisse Group, BDO och Zentraler Kreditausschuss delar inte styrelsens uppfattning för redovisning av leasingavtal för leasegivare. De föreslår att endast en modell skall användas vid redovisning av leasingavtal för leasegivaren. De anser att leasegivaren skall tillämpa "derecognition" modellen då denna är konsekvent med den föreslagna "right-of-use" modellen för leasetagarens redovisning. Siemens anser att det endast skall finnas en modell då det minskar komplexiteten och subjektiviteten som uppstår när företag måste skilja mellan två modeller. "Derecognition" modellen är, enligt Siemens, likt den nuvarande modellen för redovisning av finansiella leasingavtal. Den modellen redovisar tydligare de ekonomiska aspekterna med transaktionen jämfört med "performance obligation" modellen. Classic Technology och El Corte Inglés anser att tillämpningen av de två föreslagna modellerna kan likställas med att behålla de nuvarande modellerna, dvs. klassificeringen mellan operationella och finansiella leasingavtal. BDO önskar ytterligare vägledning beträffande bedömningen av vilken modell som skall användas. Utan ytterligare vägledning skulle risken för strukturering av leasingavtal för att uppnå ett visst resultat öka.

Santander förespråkar "derecognition" modellen då de anser att den är i linje med IASBs föreställningsram och visar den ekonomiska verkligheten för leasingavtal samt ger användbar information till användarna av de finansiella rapporterna. De anser dock att den bara skall tillämpas i vissa fall då leasingavtal klassificeras som finansiellt i enlighet med nuvarande standard. För övriga leasingavtal, i synnerhet korta leasingavtal, stödjer de ett liknande förhållningssätt till hur operationella leasingavtal tillämpas i nuvarande standard. Även Credit Suisse Group föredrar "derecognition" modellen. De anser att denna kommer att säkerställa jämförbarhet mellan rapporterade företag samt resultera i en mer symmetrisk redovisningsmodell mellan leasegivare och leasetagare.

WHSmith, Société Générale, British Airways och KPMG stödjer inte den föreslagna redovisningsmodellen för leasegivare. De anser dock om styrelsen skulle fortsätta med en "right-of-use" modell för leasetagare, föredrar de ett användande av endast "derecognition" modellen för leasegivare då denna är mer konsekvent med "right-of-use" modellen. KPMG anser att den föreslagna modellen inte uppnår styrelsens mål med att minska komplexiteten i redovisningen av leasingavtal. Mängden arbete kommer att utökas för leasegivarna om de får dessa två modeller att välja mellan. WHSmith anser att förekomsten av en "performance obligation" skuld där leasegivaren skall tillhandahålla tillgången till leasetagaren, motsäger erkännandet av att en leasetagare har, enligt "right-of-use" modellen, en skuld att göra leasingbetalningar. "Performance obligation" modellen är, enligt WHSmith, därför inte att föredra. Société Générale anser att de två modellerna som föreslås för leasegivare och för leasetagare bygger på olika begreppsliga grunder, vilket ger en inkonsekvent redovisning. Enligt Société Générale finns det ytterligare svagheter med "performance obligation" modellen. En svaghet är att leasegivaren fortsätter att erkänna hela tillgången men erkänner också en fordran från leasingavtalet. Fordran från leasingavtalet förkroppsligar en del av de framtida kassaflöden som den underliggande tillgången kommer att generera för leasegivaren. Företaget eliminerar då inte tillgången ur rapporten över finansiell ställning vilket leder till en dubbelräkning av den underliggande tillgången. British Airways anser även de att tillämpningen av "performance obligation" modellen kan leda till en dubbelräkning av erkännandet av en tillgång. De anser även att den ökar komplexiteten på en koncernnivå.

Lloyds Banking Group stöttar inte "performance obligation" modellen. De anser att leasegivarens möjlighet att tillämpa två olika metoder för att redovisa leasingavtal kommer att minska jämförbarheten. Det kommer även ge företag en möjlighet till att strukturera för att uppnå ett visst redovisningsresultat. De anser även att styrelsen inte har gett ett begreppsmässigt skäl till varför att det finns en modell för leasetagaren och två modeller för leasegivaren. "Performance obligation" modellen kommer, enligt Lloyds Banking Group, resultera i en dubbelräkning av samma tillgång. Kassaflödena som följer av leasingavtalen kan inte samtidigt stödja både den underliggande tillgången och leasingfordran. De anser även att den modellen är i konflikt med den föreslagna modellen för leasetagare. Lloyds Banking Group skulle därför vilja se en vidare utveckling av endast "derecognition" modellen för leasegivare.

Leaseurope stödjer inte den föreslagna hybridmodellen för leasegivarna. Det finns, enligt Leaseurope, ingen övertygande motivering av styrelsen för att ha två olika modeller för leasegivarna när det bara finns en enda modell för leasetagare. De anser även att den föreslagna modellen inte är en förbättring av den befintliga modellen. Enligt deras mening finns det inga synliga fördelar med den föreslagna modellen för användarna. Leaseurope anser att "derecognition" modellen bör vara, för leasegivare, den allmänna modellen som skall tillämpas vid alla leasingavtal. Detta beror på att endast "derecognition" modellen är förenlig med "right-of-use" modellen för leasetagare och kommer att resultera i en övergripande modell för redovisning av leasingavtal.

ACTEO anser att ingen av de två föreslagna modellerna för leasegivare verkar troget skildra de olika ekonomiska transaktionerna som uppstår vid ett leasingavtal. "Derecognition" modellen leder till ett erkännande av en vinst på leasingavtalets första dag, vilken inte återspeglar finansieringsarrangemangen. "Performance obligation" modellen kräver ett upprättande av två tillgångar på rapporten över finansiell ställning. ACTEO anser att den nuvarande uppdelningen

mellan finansiella och operationella leasingavtal bäst skildrar de olika innehållen i leasingavtalen och skall därför behållas. De anser även att de nuvarande kriterierna för klassificering som bygger på risk och belöningar fortfarande är giltiga och bör därför behållas. ACTEO tycker att nuvarande krav på leasegivarens räkenskaper för finansiella leasingavtal är tillfredsställande och därför finns det inget verkligt behov av förändring.

Mazars stödjer inte den föreslagna modellen då den är alltför komplicerad och inte tillräckligt begreppsmässigt robust. Inte heller anser de att den ger relevant information till användarna. Enligt Mazars uppfattning har den nuvarande standarden för redovisning av leasingavtal (IAS 17) visat sig vara konsekvent då den tillämpas av leasegivarna och att den ger värdefull information till användarna. Därför föreslår de att styrelsen behåller leasegivarnas redovisningsmodell som anges i IAS 17, tills de har utvecklat ett fungerande och robust tillvägagångssätt som gäller för alla typer av leasingavtal.

The Hundred Group, CBI och ICAEW stödjer inte den föreslagna hybridmodellen för redovisning av leasingavtal för leasegivare. De anser att samma kritik som riktas mot IAS 17, såsom brist på jämförbarhet och möjligheterna till att strukturera, kommer kvarstå när leasetagaren tillåts välja mellan två alternativa modeller. De anser att ”performance obligation” modellen kommer att leda till en dubbelräkning av samma tillgång. The Hundred Group, CBI och ICAEW stödjer därför inte användningen av ”performance obligation” modellen under några omständigheter. De stödjer dock ett gemensamt förhållningssätt för alla leasingavtal baserat på ”derecognition” modellen.

AFRAC, Groupe BPCE, London Society of Chartered Accountants, GrupoVIPS, GDF SUEZ, FAR och IEAF stödjer inte den föreslagna hybridmodellen. AFRAC är oroliga att upprättarna kommer att få det svårt med att bedöma i vilken utsträckning som exponeringen av risker eller fördelar som förknippas med den underliggande tillgången överförs till leasetagaren. De tror att det är troligt att olika företag kommer behandla liknande avtal på olika sätt, vilket bidrar till att jämförbarheten mellan företagen minskar. Groupe BPCE anser att det inte finns en övertygande motivering till varför det finns två modeller för leasegivarens redovisning av leasingavtal och bara en för leasetagaren. London Society of Chartered Accountants anser att styrelsens primära mål, att eliminera strukturingsmöjligheterna, inte uppfylls med en hybridmodell. Att endast ha en modell för leasegivarens redovisning av leasingavtal kommer, enligt London Society of Chartered Accountants, att minska komplexiteten, öka jämförbarheten av de finansiella rapporterna och säkerställa en överensstämmelse med leasetagarens redovisning av leasingavtal. De anser att den modellen som skall användas för leasegivare är ”derecognition” modellen, då ”performance obligation” modellen skapar onödig komplexitet och kan vara vilseledande för investerarna. Grupo VIPS delar Société Générales och British Airways uppfattning om att ”performance obligation” modellen skapar en dubbelräkning av samma tillgång och skall därför inte användas. FAR anser att användningen av en ”derecognition” modell för leasegivarens redovisning skulle vara att föredra i stället för den föreslagna hybridmodellen. FAR anser att detta skulle skapa en mer teoretisk konsekvent leasingavtalsredovisning. ”Derecognition” modellen skulle även skapa en redovisning av leasingavtal som leder till bättre jämförbarhet och därmed bättre information till användarna av de finansiella rapporterna.

4.5 Fråga 8 – Leasingperioden

Företag/Organisation	Delar uppfattningen	Delar <u>inte</u> uppfattningen	Delar delvis uppfattningen
PwC		X	
Ernst & Young		X	
Siemens		X	
Classic Technology		X	
Baker Tilly		X	
AWG		X	
El Corte Inglés		X	
Santander		X	
Credit Suisse Group		X	
WHSmith		X	
Société Générale		X	
Zentraler Kreditausschuss		X	
British Airways		X	
KPMG		X	
House of Fraser		X	
Lloyds Banking Group		X	
Leaseurope		X	
ICAEW		X	
BDO			X
ACTEO		X	
Mazars		X	
CBI		X	
The Hundred Group		X	
AFRAC		X	
Groupe BPCE		X	
London Society of Shartered Accountants		X	
Grupo VIPS		X	
GDF SUEZ		X	
IEAF		X	
FAR		X	

Tabell 4.4 Respondenternas svar på fråga 8

Delar ni styrelsens uppfattning om att en leasetagare eller leasegivare ska bestämma leasingperioden som längsta möjliga period som är mer troligt än inte att inträffa, med hänsyn tagen till effekten av eventuella alternativ för att förlänga eller avsluta leasingavtalet? Varför eller varför inte? Om inte, hur föreslår ni att en leasetagare eller leasegivare ska bestämma leasingperioden och varför?

BDO instämmer i att både leasetagare och leasegivare bör ta hänsyn till effekten av eventuella alternativ för att utöka eller avsluta leasingavtalet vid fastställandet av leasingperioden. De är dock inte helt övertygade om att gränsdragningen ”mer troligt än inte” är lämplig och de anser att ytterligare vägledning behövs för att underlätta vid fastställande av leasingperioden. Precis som många av de övriga respondenterna (PwC, Ernst & Young, Baker Tilly, AWG, Siemens, El Corte

Inglés, Santander, WHSmith, House of Fraser, Lloyds Banking Group, Leaseurope, ICAEW, BDO, ACTEO, Mazars, CBI, The Hundred Group, AFRAC, London Society of Chartered Accountants, Grupo VIPS och FAR) anser BDO att de belopp som skulle redovisas som leasingkulder i en förlängningsperiod inte uppfyller definitionen av en skuld enligt föreställningsramen. På samma sätt uppfyller inte fordringarna under samma period definitionen på en tillgång. Leasetagaren har inte en villkorlös skyldighet att betala leasingavgifterna under en frivillig förlängning av leasingavtalet, såvida inte förlängningsoptionen utnyttjats. Leasegivaren har heller inte en villkorlös rättighet att erhålla dessa betalningar, såvida inte förlängningsoptionen utnyttjats.

Société Générale, ACTEO och FAR anser att ett leasingavtal ger leasetagaren flexibilitet och möjlighet att minska sin risk. De anser även att ett förvärv av en förlängningsoption inte medför något ytterligare ansvar utöver de leasingavgifter som ingår i den första perioden av leasingavtalet. Société Générale och British Airways menar att den längsta leasingperioden i början av leasingavtalet är det verkliga engagemang som leasetagaren har gjort när avtalet ingicks. Leaseurope för ett liknande resonemang och föreslår en metod där endast leasingavgifterna som skall erläggas under den avtalade leasingperioden skall redovisas.

Siemens, Leaseurope, ICAEW, ACTEO, CBI, The Hundred Group, AFRAC, Groupe BPCE, London Society of Chartered Accountants, Grupo VIPS och FAR är överens om att tillvägagångssättet kan innebära att den information som tas fram minskar användbarheten av den finansiella rapporteringen för användarna. Siemens och AFRAC menar till exempel att det föreslagna tillvägagångssättet för att bestämma leasingperioden inte återspeglar den flexibilitet att reagera på förändrade omständigheter som är inneboende i möjligheten till förlängning eller avbryta ett leasingavtal. Leaseurope och Groupe BPCE anser att denna flexibilitet inte bör underskattas eftersom det är en av de viktigaste orsakerna till varför företag väljer att leasa istället för att köpa och kan vara en naturlig del av företagets operativa modell.

Classic Technology anser att en uppskattning av en leasingperiod är mycket subjektiv och osäker och kommer leda till brist på jämförbarhet mellan enheter samt onödig komplexitet. Zentraler Kreditausschuss för ett liknande resonemang där de beskriver den komplexitet som uppstår vid beräkning för fastställandet av leasingperioden. De menar att tillvägagångssättet lämnar ett stort utrymme för subjektiv bedömning och detta kommer ge en omedelbar effekt i form av olika tolkningar. Enheter i liknande situationer med liknande leasingavtal kan redovisas på helt olika sätt anser Santander och Groupe BPCE. Zentraler Kreditausschuss, House of Fraser och Leaseurope menar att detta försämrar jämförbarheten mellan olika enheter och finansiella rapporter. Leaseurope tror att likartade leasingavtal kommer redovisas på helt skilda sätt, vilket var en av de punkter som styrelsen ville utsluta med hjälp av en ny standard. Bristen på jämförbarhet mellan olika enheter kommer inte att underlätta för användare av finansiella rapporter. Detta då de har svårt att uppskatta de underliggande antaganden som gjorts och därmed att bedöma tillförlitligheten i informationen. El Corte Inglés, Lloyds Banking Group, Groupe BPCE, Grupo VIPS och FAR anser att tillvägagångssättet ökar volatiliteten och kan även minska jämförbarheten mellan olika enheter.

Styrelsens mål är att tillhandahålla användare med information om belopp, tidpunkt och risker med kassaflöden. PwC, Baker Tilly, El Corte Inglés, Santander, ICAEW, ACTEO och GDF Suez

anser att detta bättre uppnås genom upplysningar i noterna, jämfört med erkännande i rapporten över finansiell ställning.

Siemens, Santander, Credit Suisse Group och FAR anser att kostnaderna för att implementera och underhålla den föreslagna modellen kommer att överväga fördelarna. Speciellt kostsamt blir det för stora enheter med ett stort antal leasingavtal, då dessa måste upprätta nya system för internkontroll samt utveckla mjukvaran.

Ett alternativt sätt att fastställa leasingperioden är enligt PwC och Ernst & Young att endast inkludera de förlängningsperioder som är rimligt säkra att inträffa. Classic Technology och CBI anser att en förlängning endast skall redovisas om leasetagaren är rimligen säker på att utnyttja optionen. Classic Technology anser att om ett sådant tillvägagångssätt är väl införstått skulle det vara enklare att tillämpa, leda till mer jämförbarhet och det skulle minimera struktureringen och behovet av omräkning.

Ernst & Young, Mazars och Siemens uttrycker att de är nöjda med den nuvarande definitionen av en leasingperiod som ges i IAS 17 då denna är tydlig och väl tillämpad i praktiken. De ser därför ingen anledning till att ändra denna definition.

4.6 Fråga 9 – Leasingavgifter

Företag/Organisation	Delar uppfattningen	Delar <u>inte</u> uppfattningen	Delar delvis uppfattningen
PwC			X
Ernst & Young		X	
Siemens		X	
Classic Technology		X	
Baker Tilly	X		
AWG		X	
El Corte Inglés		X	
Santander		X	
Credit Suisse Group			X
WHSmith		X	
Société Générale		X	
Zentraler Kreditausschuss		X	
British Airways		X	
KPMG		X	
House of Fraser		X	
Lloyds Banking Group			X
Leaseurope		X	
ICAEW			X
BDO			X
ACTEO		X	
Mazars		X	
CBI		X	
The Hundred Group		X	
AFRAC			X

Groupe BPCE		X	
London Society of Shartered Accountants		X	
Grupo VIPS		X	
GDF SVEZ		X	
IEAF		X	
FAR			X

Tabell 4.5 Respondenternas svar på fråga 9

Anser ni att villkorade leasingavgifter och förväntade utbetalningar inom ramen för förlängningsoptioner och restvärdegarantier som anges i leasingavtalet bör ingå i värderingen av tillgångar och skulder som härrör från ett leasingavtal med en förväntad utfallsmetod? Varför eller varför inte? Om inte, hur anser ni att en leasetagare eller leasegivare skall redovisa villkorade leasingavgifter och förväntade utbetalningar inom ramen för förlängningsoptioner och restvärdegarantier? Varför?

Anser ni att leasegivaren endast skall inkludera villkorade leasingavgifter och förväntade utbetalningar inom ramen för förlängningsoptioner och restvärdegarantier i värderingen av rätten att erhålla leasingavgifter, om de kan värderas tillförlitligt? Varför eller varför inte?

WHSmith, AWG, House of Fraser, El Corte Inglés, Santander, British Airways, ACTEO och Grupo VIPS delar inte styrelsens uppfattning. WHSmith uttrycker sin förvåning över att styrelsen kommit fram till slutsatsen att villkorade leasingavgifter uppfyller definitionen av en skuld. De anser att det är tydligt att en enhet inte har en nuvarande skyldighet när leasingavgifterna är villkorade på en framtida händelse. AWG tror inte att optioner att förlänga eller avsluta ett leasingavtal och villkorade leasingavgifter representerar avtalsenliga rättigheter eller skyldigheter förrän optioner utnyttjas eller tills den villkorade händelsen inträffar. WHSmith ger exempel på egna leasingavtal som till viss del är omsättningsbaserade vilket resulterar i en skuld när tillräcklig försäljning uppnåtts. Denna skuld och många andra kostnader som uppstår vid försäljning erkänns aldrig innan försäljningen är gjord. WHSmith anser därför att det är svårt att förstå varför villkorade leasingavgifter skall behandlas annorlunda. House of Fraser anser att villkorade leasingavgifter inte är en nuvarande förpliktelse och de kommer heller aldrig att bli det då de är beroende av en framtida händelse. El Corte Inglés, Santander, British Airways, ACTEO och Grupo VIPS uttrycker att villkorade leasingavgifter inte uppfyller definitionen av en skuld förrän tidpunkten då tillgången används eller dess prestation erhålls. De tillägger dock att enheter bör upplysa om de villkorade leasingavgifterna i noterna till de finansiella rapporterna för att på så sätt ge relevant information till användarna av de finansiella rapporterna. WHSmith anser att införandet av villkorade leasingavgifterna inte bör väga tyngre än tillhandahållandet av relevant information.

Santander, The Hundred Group och Grupo VIPS anser att långsiktiga prognoser är osäkra och det är ytterligare en anledning till varför villkorade leasingavgifter inte bör ingå i värderingen av tillgångar och skulder som härrör från ett leasingavtal. De villkorade leasingavgifterna kan helt enkelt inte värderas på ett tillförlitligt sätt och kan därför försämra kvaliteten och jämförbarheten mellan de finansiella rapporterna. WHSmith för ett liknande resonemang och pekar även på att de flesta företag endast kan förutspå förväntad försäljning noggrant under en 12-månaders period. Enligt förslaget skulle företagen bli tvungna att bedöma intäkter under hela leasingperioden,

vilket kan bli upp till 10 år. Ernst & Young är oroade över om företag verkligen kommer att kunna uppskatta de förväntade leasingbetalningarna på ett lämpligt sätt. De förväntade utfallsberäkningarna kan bli väldigt komplexa och att göra denna bedömning för varje leasingavtal kan bli väldigt tidskrävande och kostsamt. AWG tror att metoden kommer resultera i ytterligare kostnader för att utveckla och använda metoden i praktiken. De uppmanar IASB att tänka över om de betydande kostnaderna för att tillämpa metoden överväger de potentiella fördelarna.

PwC och ICAEW delar delvis styrelsens uppfattning om att villkorade leasingavgifter och restvärdegarantier skall inkluderas i värderingen av tillgångarna och skulderna som härrör från ett leasingavtal. PwC och ICAEW anser att endast de villkorade leasingavgifter som inte är inom kontroll för leasetagaren (prestationsbaserade eller indexbaserade) skall inkluderas i värderingen av leasingtillgångarna och skulderna. Omvänt gäller att de villkorade leasingavgifterna som är inom kontroll för leasetagaren (användarbaserade) inte skall inkluderas. Classic Technology och ACTEO för ett liknande resonemang. De anser att en åtskillnad bör göras mellan de villkorade leasingavgifterna som baseras på ett index eller ränta och de villkorade leasingavgifter där leasetagaren har kontroll över nivån på avgifterna (t.ex. när leasingavgifterna varierar med användningen). Endast den första kategorin bör ingå i mätningen av leasingavgifter. Villkorade leasingavgifter som representerar en option bör uteslutas av samma skäl som förlängningsoptionen, om inte leasetagaren är ekonomiskt tvingad att utnyttja optionen.

Ernst & Young anser att leasingavgifter endast skall inkludera avgifter från den erkända leasingperioden, vilken representerar en befintlig skyldighet av leasetagaren. Endast betalningar som en leasetagare har en befintlig skyldighet att betala skall erkännas i skulden hos leasetagaren och rätten att erhålla leasingbetalningar skall erkännas hos leasegivaren. Ernst & Young anser att värderingen av leasingavgifter skall inkludera villkorade leasingavgifter som representerar den nuvarande skyldigheten för leasetagaren, istället för sannolikhetsviktade uppskattningar som baseras på alla möjliga utfall. Enligt deras mening representerar inte prestationsbaserade och användningsbaserade villkorade leasingavgifter leasetagarens skyldighet förrän den utlösande händelsen inträffar.

Lloyds Banking Group och AFRAC delar styrelsens uppfattning bortsett från att de anser att villkorade leasingavgifter som kontrolleras av leasetagaren inte skall inkluderas. Följaktligen skulle ett erkännande av en leasingsskuld (och en tillgång genom leasegivaren) för sådana belopp inte överensstämma med definitionen av en skuld (och tillgång). Sådana poster skall redovisas i den period de uppstår.

Leaseurope, Groupe BPCE och Société Générale delar inte styrelsens uppfattning då de menar att tillvägagångssättet innebär att leasetagaren kommer att erkänna skyldigheter de har möjlighet att avstå från och leasegivare tillgångar som de inte kontrollerar. Leaseurope anser att tillvägagångssättet är oförenligt med definitioner i IASBs föreställningsram. The Hundred Group delar inte heller uppfattningen då de anser att tillvägagångssättet är oförenligt med IAS 37 *Avsättningar, eventalförpliktelser och eventualtillgångar* då det erkänner kassaflöden som är knutna till framtida händelser.

Mazars anser att villkorade leasingavgifter och restvärdegarantier baserade på en kurs eller ett index bör ingå i värderingen av tillgångar och skulder som härrör från ett leasingavtal. De anser

att en åtskillnad bör göras mellan leasingavgifter baserade på användning och prestanda och andra villkorade leasingavgifter. Leasingavgifter baserade på användning och prestanda av tillgången bör undantas från värderingen av tillgången och skulden i ett leasingavtal främst med anledning av svårigheten att exakt uppskatta dessa villkorade leasingavgifter. Siemens föreslår att den nuvarande metoden för att ta hänsyn till villkorade leasingavgifter skall behållas. Villkorade leasingavgifter skall baseras på användningen eller prestanda hos den leasade tillgången. Ej garanterade restvärdegarantier skall redovisas när de uppkommer. Även Mazars och Groupe BPCE anser att den nuvarande metoden i IAS 17 skall behållas. Om styrelsen trots allt väljer att behålla den föreslagna modellen anser Mazars att leasegivaren endast skall inkludera villkorade leasingavgifter och förväntade utbetalningar inom ramen för förlängningsoptioner och restvärdegarantier i värderingen av rätten att erhålla leasingavgifter, om de kan värderas tillförlitligt. AWG anser att om IASB väljer att behålla modellen bör detta krav gälla både leasegivaren och leasetagaren. Att endast tillämpa detta krav hos leasegivaren är inte logiskt.

Baker Tilly anser att bedömningen av leasingbetalningar under leasingperioden är en värderingsfråga. De anser därför att de villkorade leasingavgifterna och de förväntade utbetalningarna inom ramen för förlängningsoptioner och restvärdegarantier skall återspeglas i de finansiella rapporterna på ett korrekt sätt. De tror att sådana förlängningsoptioner kan värderas tillförlitligt genom att använda en förväntad utfallsteknik och stödjer därmed styrelsens uppfattning. De anser att denna värdering ger den mest korrekta värderingen av kassaflödena enligt avtalsvillkoren i leasingavtalet.

CBI delar inte det föreslagna tillvägagångssättet eftersom det inte skulle återspegla den ekonomiska verkligheten och kommer leda till att kostnader inte matchas med intäkter. Införandet av villkorade leasingavgifter skulle även kräva mycket subjektiva framåtblickande antaganden som kommer att vara svåra att kontrollera. Detta skulle utan tvekan leda till mindre jämförbarhet mellan företag (i synnerhet mellan de som är mer försiktiga och de som är mindre försiktiga) vilket resulterar i en nackdel för användarna av finansiella rapporter.

London Society of Chartered Accountants anser att det föreslagna tillvägagångssättet skulle skapa ett komplicerat och kostsamt krav för enheter att följa under hela leasingperioden. De anser även att villkorade leasingavgifter utanför leasetagarens kontroll och som inte kan undvikas bör ingå, till exempel sådana som är baserade på en ränta eller ett index. London Society of Chartered Accountants anser att redovisningen bör vara detsamma för leasetagaren och leasegivaren så att båda parter endast skall värdera restvärdegarantier och villkorade leasingavgifter när de kan mätas på ett tillförlitligt sätt.

GDF SVEZ och IEAF anser att tillvägagångssättet är tidskrävande. Siemens menar även de att det kan vara betungande och kostsamt att inkludera villkorade leasingavgifter i värderingen av leasingavtalets tillgång och skuld. BDO tror även de att förslaget kommer att medföra avsevärd börda för många enheter, främst de som är starkt engagerade i leasingarrangemang. De tror att styrelsen måste beakta både den tid och den kostnad som förslaget kommer innebära för enheterna. Credit Suisse Group menar att det kommer att innebära väsentliga extra kostnader för att implementera det nya tillvägagångssättet. Även KPMG tror att det föreslagna tillvägagångssättet kan resultera i mycket bedömningar där kostnaden av appliceringen överväger fördelarna. Zentraler Kreditausschuss ser problem med det föreslagna tillvägagångssättet då den har en hög grad av komplexitet och binder upp allt för stor del av enhetens resurser. Leaseurope

och ICAEW anser att den föreslagna modellen är oproportionerligt komplicerad att praktisera i verkligheten.

Société Générale och FAR anser att leasingavtal med villkorade leasingavgifter som varierar med användningen eller prestandan av tillgången ger leasetagaren ytterligare flexibilitet. Om enheten återspeglar alla förväntade villkorade leasingavgifter i mått på leasetagarens ansvar och leasegivarens fordringar erhålls inte relevant information om den underliggande ekonomin i ett leasingavtal.

Credit Suisse Group är inte emot att inkludera villkorade leasingavgifter och andra förväntade betalningar, som specificeras i leasingavtalet, i värderingen av tillgångar och skulder. Dock anser Credit Suisse Group att de villkorade leasingavgifterna inte skall inkluderas i beräkningen av leasingavgifterna om de inte med lätthet kan bestämmas. BDO delar delvis styrelsens förslag men är oroad över hur det skall fungera i praktiken i vissa branscher. De anser att styrelsen måste se till att inkludera omfattande vägledning som är testad i verkligheten i den slutliga standarden. BDO är även överens om att leasegivaren endast skall inkludera villkorade leasingavgifter och förväntade utbetalningar inom ramen för förlängningsoptioner och restvärdegarantier i värderingen av rätten att erhålla leasingavgifter, om de kan värderas tillförlitligt. Lloyds Banking Group anser att IASB bör ge ytterligare vägledning i det föreslagna tillvägagångssättet då de tror att det kommer att vara extremt svårt att genomföra i praktiken.

Leaseurope anser att det är vanligare med användarbaserade villkorade leasingavgifter och det finns en tydlig tendens att denna typ kommer vidareutvecklas. På grund av den inneboende komplexiteten i styrelsens föreslagna tillvägagångssätt, finns det en stor risk att detta kommer hindra utvecklingen av denna typ av produkt.

4.7 Fråga 10 – Omvärdering

Företag/Organisation	Delar uppfattningen	Delar <u>inte</u> uppfattningen	Delar delvis uppfattningen
PwC			X
Ernst & Young			X
Siemens		X	
Classic Technology		X	
Baker Tilly			X
AWG		X	
El Corte Inglés			X
Santander		X	
Credit Suisse Group			X
WHSmith		X	
Société Générale		X	
Zentraler Kreditausschuss		X	
British Airways		X	
KPMG		X	
House of Fraser		X	
Lloyds Banking Group			X

Leaseurope		X	
ICAEW		X	
BDO			X
ACTEO		X	
Mazars		X	
CBI		X	
The Hundred Group		X	
AFRAC			X
Groupe BPCE		X	
London Society of Shartered Accountants		X	
Grupo VIPS		X	
GDF SVEZ			X
IEAF			X
FAR			X

Tabell 4.6 Respondenternas svar på fråga 10

Anser ni att leasetagare och leasegivare skall omvärdera tillgångar och skulder som härrör från leasingavtalet när förändringar i fakta eller omständigheter tyder på att det är en betydande förändring av skulden att betala leasingavgifter eller i rätten att få leasingavgifter, till följd av förändringar i leasingperioden eller villkorade leasingavgifter (inklusive förväntade utbetalningar inom ramen för förlängningsoptioner och restvärdegarantier) sedan den föregående rapporteringsperioden? Varför eller varför inte? Om inte, vilken annan grund skulle ni föreslå för omvärdering och varför?

PwC delar delvis styrelsens uppfattning då de anser att användare av finansiella rapporter får mer relevant information när enheter omprövar leasingperioden vid varje rapporteringstillfälle. Omprövningen reflekterar de nuvarande marknadsförhållandena och att inte ompröva kan leda till missvisande resultat. PwC anser dock inte att kravet på omprövning, för varje leasad tillgång, där det har varit en betydande förändring är användbar.

BDO och House of Fraser är överens om att regelbunden omvärdering bör krävas om IASB väljer att använda de förslag som diskuteras i tidigare frågor. BDO föreslår dock, för att minska bördan för enheterna, att omprövningen skall utföras på årsbasis. PwC, Classic Technology, Credit Suisse Group, British Airways, House of Fraser, BDO och The Hundred Group föreslår att omprövning endast skall genomföras då det har skett en ”utlösande händelse”. Dessa ”utlösande händelser” kan vara likartade dem som ger upphov till nedskrivningsprövning enligt IAS 36. ACTEO anser att det inte bör vara ett krav för systematisk omprövning på regelbunden basis. Istället bör kravet vara att överväga om eventuella förändringar i fakta eller omständigheter tyder på att det kan ha skett en betydande förändring i leasingavtalets skuld eller tillgång. Detta bör likna kravet på en översyn av indikatorer på nedskrivningsbehov enligt IAS 36 och att styrelsen bör ge ytterligare riktlinjer för detta i sitt förslag.

AFRAC delar delvis styrelsens uppfattning om att leasetagaren och leasegivaren skall omvärdera tillgångar och skulder som härrör från ett leasingavtal när förändringar i fakta och omständigheter tyder på att det finns betydande förändringar. Även GDF SVEZ och IEAF delar delvis styrelsens uppfattning eftersom de anser att tillgångar och skulder bör spegla transaktionen. Dock ges deras svar i ett sammanhang där inga tillgångar eller skulder skall redovisas för transaktioner som för

närvarande klassificeras som operationella leasingavtal. Credit Suisse Group stödjer teoretiskt sett styrelsens förslag. De anser dock att kostnaderna kommer att överväga fördelarna och därför rekommenderar de att en omprövning endast skall krävas på årsbasis.

Lloyds Banking Group anser att användare av finansiella rapporter får mer relevant information när enheter omprövar leasingperioden vid varje rapporteringstillfälle då en omprövning speglar nuvarande förhållanden. Lloyds Banking Group är dock oroad över att omprövning av leasingavtalets tillgångar och skulder kan bli kostsamt för en enhet med många leasingavtal.

Ernst & Young delar uppfattningen om att en periodisk omprövning är nödvändig för att säkerställa att rapporten över finansiell ställning korrekt reflekterar rättigheterna och skyldigheterna i ett leasingavtal. Dock anser de att den föreslagna modellen kommer att skapa betydande praktiska och operativa problem för företag och de är oroad över att kostnaden att utföra den föreslagna omprövningen kommer att överväga fördelarna. Ernst & Young är även oroad över hur ofta en omprövning krävs. För att undvika att företag måste ompröva efter varje rapporteringsperiod kan begreppet ändras till ett krav på årlig omprövning av leasingperioden och leasingavgifterna.

Classic Technology menar att reglerna är godtyckliga och inkonsekventa och kan därför vara svåra att tillämpa i praktiken. Tillvägagångssättet kan också resultera i meningslösa och missvisande resultat. Classic Technology eftersöker därför tydligare och mer enhetliga principer.

FAR anser att kravet att utgöra regelbundna omvärderingar av leasingavtalet kommer att vara resurskrävande och kostsamt. FAR uppmanar IASB att undersöka om fördelarna med den information som krävs av användarna överväger kostnaderna med att införa modellen. FAR eftersöker även en tydligare definition av begreppet ”betydande förändring”. Mot bakgrund av ovan nämnda bild kan tillämpningen variera mellan enheter och därmed minska jämförbarheten och informationens användbarhet. Baker Tilly och Lloyds Banking Group menar även de att en tydligare definition av begreppet ”betydande” är viktigt.

Baker Tilly anser att det är viktigt att de finansiella rapporterna på ett tillförlitligt och korrekt sätt värderar leasingavtalets tillgångar och skulder under leasingperioden vid varje rapporteringstillfälle. De är dock nöjda med kravet om att endast ompröva när det finns en indikation på en betydande förändring då det är en praktiskt och lämplig metod som är betydligt mindre betungande än ett krav på att periodiskt ompröva ett leasingavtal.

El Corte Inglés och Grupo VIPS tror att de uppskattningar som skall göras vid leasingavtalets början och de omprövningar som skall göras vid varje rapporteringstillfälle kommer att bli väldigt komplexa och introducera en betydande instabilitet i räkenskaperna. De tror även att det kommer försvåra jämförbarheten mellan olika enheter och det kommer att bidra till en ytterligare förvirring för användare och investerare, vilket i sin tur leder till mindre tillit till informationen. Santander anser att uppskattningarna och omprövningarna är komplicerade och tillförlitligheten i dessa mätningar är tveksamma. Dessa bedömningar kan komma att bli kostsamma och tidskrävande. Santander och Grupo VIPS anser att den enda händelse som kräver en omvärdering är när ett utnyttjande av en förnyelseoption eller en förtida uppsägning av leasingavtalet har uppstått.

WHSmith anser att förslaget bör omprövas. De menar att kostnaderna kommer överstiga fördelarna med detta krav och kommer inte ge användarna av de finansiella rapporterna relevant eller användbar information då det endast kommer att skapa konstgjord volatilitet i resultaträkningen. British Airways delar inte heller styrelsens förslag om omprövningar. De anser att om kravet i förslaget tillämpas så kommer det att leda till praktiska problem, med ökat resursbehov som följd, för företagen som har ett stort antal leasingavtal. Kostnaderna kommer helt enkelt att överstiga fördelarna med detta förslag. KPMG delar denna uppfattning.

Enligt Mazars uppfattning om att leasingperioden är den icke-uppsägningsbara perioden plus ytterligare en period som är någorlunda säker att inträffa, skall leasingperioden inte omprövas. Mazars stödjer dock uppfattningen om att en omprövning bör göras, när det gäller leasetagaren, vid förändringar av de villkorade leasingavgifterna. När det gäller leasegivaren stödjer Mazars den nuvarande behandlingen enligt IAS 17 och delar inte förslaget om omprövning. Om styrelsen trots allt väljer att använda den föreslagna modellen delar Mazars uppfattning om att en omprövning bör göras för den leasade tillgången och skulden.

AWG delar inte styrelsens uppfattning. Optionen att förlänga eller avsluta ett leasingavtal och de villkorade leasingavgifterna ger inte upphov till avtalsenliga rättigheter och skyldigheter förrän optionen utnyttjas eller de villkorade händelserna inträffar. Styrelsen har inte lämnat tillräckliga upplysningar om hur leasingoptioner och villkorade leasingavgifter uppfyller IASBs definition av tillgångar och skulder. AWG ifrågasätter även om styrelsen har avvägt fördelarna och nackdelarna med detta tillvägagångssätt. Om styrelsen trots allt väljer att gå vidare med den föreslagna modellen anser AWG att en omprövning endast bör utföras när en väsentlig förändring har skett.

Siemens delar inte styrelsens uppfattning i fråga 8 och 9 och de är oroade kring styrelsens förslag som behandlas i fråga 10. De menar att frågan om en regelbundet återkommande omprövning inte skulle behöva uppstå. Deras oro kring subjektivitet, tillförlitlighet, komplexitet och kostnader för en periodisk omprövning skulle alltså kunna kringgå.

Leaseurope delar inte styrelsens uppfattning då de inte är överens med den underliggande metoden för att hantera leasingvillkoren och leasingavgifterna som beskrivs i tidigare frågor. ICAEW, CBI, The Hundred Group och Groupe BPCE stöder inte heller styrelsen förslag av liknande anledning. Om styrelsen trots allt väljer att fortsätta med sitt förslag tror ICAEW, CBI, The Hundred Group och Groupe BPCE att kravet på att utföra en omprövning vid varje rapporteringstillfälle skulle vara mycket betungande. De eftersöker precis som många andra respondenter att styrelsen förtydligar definitionen av ”betydande förändring” då denna kan tolkas olika i praktiken. London Society of Chartered Accountants eftersöker även de ytterligare vägledning för när en ”betydande förändring” skett. CBI, The Hundred Group och FAR föreslår även att de enheter med ett stort antal leasingavtal bör en omvärdering ske på en portföljbasis för att minska bördan för dessa enheter.

Société Générale och Zentraler Kreditausschuss stödjer inte styrelsens förslag om omprövning. Société Générale ser dessa krav som en direkt följd av den metod som föreslås av styrelsen om leasingperioden och villkorade leasingavgifter. Omvärderingar krävs i förslaget för att kompensera bristen på tillförlitlighet i de inledande mätningarna och de introducerar ytterligare och återkommande komplexitet för både utgivare och användare.

5 Analys

5.1 Inledning

I följande kapitel analyserar vi våra utvalda remissvar utifrån vår teoretiska referensram. Vi analyserar de olika områdena var för sig för att göra det tydligt för läsaren.

5.2 Leasetagaren

I den nuvarande standarden, IAS 17, görs en uppdelning mellan finansiella och operationella leasingavtal (IAS 17 p. 8). Denna uppdelning skall inte längre gälla enligt det förslag som IASB publicerat. I förslaget presenterar en metod där leasetagaren skall erkänna rätten att använda den leasade tillgången och skulden att betala leasingavgifterna i rapporten över finansiell ställning (IFRS Foundation 2010, s. 19). Denna metod liknar den nuvarande metoden för finansiella leasingavtal, där leasetagaren skall redovisa det leasade objektet som en tillgång och en skuld i rapporten över finansiell ställning (IAS 17 p. 20). Några respondenter anser att IASB skall ha IAS 17 som utgångspunkt när de utformar den nya standarden. De eftersöker dock en tydligare åtskillnad mellan finansiella och operationella leasingavtal. Ett förslag är att styrelsen skall förbättra punkten om upplysningar i den nuvarande standarden.

Merparten av respondenterna stödjer inte styrelsens förslag om leasetagarens redovisning. En del respondenter anser att en åtskillnad mellan leasingavtal för finansiella syften och leasingavtal för operationella syften skall finnas kvar. En åsikt är att styrelsens förslag inte återspeglar de ekonomiska aspekterna av de olika leasingavtalen. Förslaget bygger på antagandet att alla leasingavtal är likställda med finansiering av ett köp av en tillgång. I många leasingarrangemang erhåller dock inte leasetagaren en tillgång. Enligt IASB (2011, ss. A34-A35) måste den finansiella informationen ge en korrekt bild av företagets verksamhet för att vara användbar för användaren. De tre egenskaperna komplett, neutral och fri från fel måste vara uppfyllda för att informationen skall ge en korrekt bild (IASB 2011, ss. A34-35). Återspeglas inte de ekonomiska aspekterna med de olika leasingavtalen blir redovisningen inte komplett. Detta leder till att den kvalitativa egenskapen korrekt bild inte uppfylls.

De respondenter som stödjer styrelsens uppfattning anser att de rättigheter och skyldigheter som uppstår vid vissa leasingavtal uppfyller definitionen av en tillgång och en skuld. Enligt IASBs definition måste tre kriterier vara uppfyllda för att en resurs skall definieras som en tillgång: ekonomiska fördelar för företaget i framtiden, resursen skall kontrolleras av företaget samt att resursen skall ha uppkommit till följd av inträffade händelser (Smith 2006, s. 95). Att en tillgång ger ekonomiska fördelar i framtiden för företaget innebär att tillgången, direkt eller indirekt, bidrar till inflöde av likvida medel till företaget (IASB Föreställningsram 2001, p. 53). Vissa respondenter som stödjer förslaget anser även att erkännandet av en "right-of-use" tillgång och en skyldighet reflekterar verksamhetens verklighet. Detta då ett företag kontrollerar användandet av en tillgång under leasingperioden samt att de har en oundviklig skyldighet att betala för användningen av tillgången under denna period. En respondent ställer sig dock frågande till varför ett leasat objekt som inte enligt nuvarande standard erkänns som en tillgång nu skall erkännas enligt det nya förslaget. Respondenten eftersöker en tydligare motivering till detta från

styrelsen. Många respondenter anser dock att modellen är svår att tillämpa i praktiken samt att definitionen av en tillgång och skuld inte är uppfylld vid komplexa leasingavtal. Ytterligare nackdelar med den föreslagna modellen är att det inte finns en tydlig skiljelinje mellan ett leasingavtal och ett tjänsteavtal. Detta kan bidra till att liknande arrangemang följer olika redovisningsmetoder, vilket kan ha en negativ effekt på nettoinkomst, sysselsatt kapital och skulder.

En standard kan vara mer eller mindre principbaserad respektive mer eller mindre regelbaserad (Johansson 2010, s. 77). De nya standarderna som IASBs utvecklar tenderar att vara mer principbaserade. Principbaserade standarder har inga detaljerade riktlinjer utan är öppna för tolkning. Regelbaserade standarder, däremot, innehåller detaljerade riktlinjer och regler som företag skall följa (Agoglia, Douplik & Tsakumis 2011, s. 749). Respondenterna efterfrågar mer riktlinjer i det nya förslaget vilket mer stämmer överens med en regelbaserad standard. Många respondenter anser att förslaget kan vara svårt att tillämpa i praktiken då det krävs omfattande uppskattningar och bedömningar från företagets sida. Dessa omfattande uppskattningar och bedömningar kan, enligt en respondent, resultera i att en leasetagare erkänner osäkra belopp i rapporten över finansiell ställning.

5.2.1 Avskrivningar och räntekostnader

Enligt IASBs förslag bör leasetagaren göra avskrivningar på "right-of-use" tillgången och erkänna räntan på skulden att betala leasingavgifter. Leasetagaren skall skriva av tillgången på ett systematiskt sätt från dagen då leasingavtalet tecknades till slutet av leasingperioden (IFRS Foundation 2010, s. 22). Enligt nuvarande standard skall endast leasingavtal som klassificeras som finansiella resultera i avskrivningar och räntekostnader (IAS 17 p. 27). Om "right-of-use" modellen skulle tillämpas i praktiken, delar merparten av respondenterna styrelsens uppfattning kring avskrivningar och räntekostnader. De har dock olika motiveringar till varför. En av respondenterna anser att förslaget kommer tillhandahålla relevant och användbar information till användarna av de finansiella rapporterna. En annan respondent anser att tillvägagångssättet överensstämmer med avskrivningar på liknande tillgångar, detsamma gäller för skulderna.

Vissa respondenter som stödjer förslaget har vissa farhågor kring några praktiska konsekvenser som uppstår av att ersätta leasingkostnaderna, vilka för närvarande klassificeras som operationella, med en kombination av avskrivningar och räntekostnader. Anledningen till oron är att användarna av de finansiella rapporterna inte förstår modellens påverkan på kostnaderna, effekterna på de finansiella nyckeltalen samt inverkan på relationen med låneinstitut. Ett fåtal respondenter är oroad över att förslaget troligtvis kan medföra att summan av avskrivningarna och räntekostnaderna blir högre än den existerande leasingavgiften i leasingperiodens tidiga år. Detta medför att vinsten före skatt minskar. Omvänt gäller då räntekostnaderna minskar under de senare åren av leasingperioden. Detta är inte konsekvent med mönstret för användning av den underliggande tillgången eller den avkastning som genereras över leasingperioden. Detta strider mot matchningsprincipen. Enligt Eriksson (2002, ss. 17-18) bör den information som företagets intressenter erhåller vara relevant och av tillräckligt god kvalitet att den kan ligga till grund för beslutsfattande. Enligt IASB (2011, ss. A33-A34) ger finansiell information som har ett prediktivt och bekräftande värde användaren möjlighet att bedöma framtida resultat men även återkoppling till tidigare utvärderingar. Finansiell information som är relevant och ett prediktivt och/eller bekräftande värde kan ha stor inverkan på de beslut som företagets intressenter fattar

(IASB 2011, ss. A34-A35). Om företagen inte korrekt återspeglar den ekonomiska verkligheten av ett leasingarrangemang försvårar det för företagets intressenter vid beslutsfattandet. Det kan även försvåra för användaren att bedöma framtida resultat och utvärdera tidigare värderingar.

Ett mindre antal respondenter som inte stödjer styrelsens förslag anser att leasingkostnaderna som härrör från leasingavtalets tillgång skall redovisas i leasetagarens rapport över totalresultat på grundval av ett direkt samband med de ekonomiska fördelar som förväntas uppstå från den leasade tillgången. Om det bedöms att fördelarna skall fördelas på en linjärbasis under leasingperioden bör detsamma gälla för kostnaderna, en så kallad länkad metod. En respondent anser att den föreslagna avskrivningsmetoden inte avspeglar leasingavtalets verkliga ekonomiska innebörd. Ett leasingavtal är inte ett köp och skall därför inte skrivas av som om det vore det.

Vissa motståndare anser att den föreslagna modellen inte är förenlig med IASBs föreställningsram och att den minskar jämförbarheten för användarna. Enligt IASB (2011, s. A36) är information som går att jämföra med liknande information från tidigare perioder eller andra företag mer användbar för företagets intressenter. En motståndare till den föreslagna metoden anser att denna modell resulterar i ökad volatilitet i rapporten över totalresultatet och gör räkenskaperna mindre begripliga. Enligt IASB (2011, s. A37) blir den finansiella rapporten begriplig om informationen klassificeras, karakteriseras och presenteras klart och koncist. Respondenten anser att avskrivningarna på tillgången och räntekostnaderna på skulden bör redovisas så att den totala avgiften, i rapporten över totalresultatet, är ungefär densamma som den faktiska leasingavgiften. På så vis kan informationen bli tydligare för användaren.

5.3 Leasegivaren

Enligt det nya förslaget skall en leasegivare antingen applicera ”performance obligation” modellen eller ”derecognition” modellen vid redovisning av leasingavtal. En leasegivare skall bedöma om denne behåller de väsentliga riskerna och fördelarna förknippade med tillgången under leasingperioden eller efter leasingperiodens slut. Om en leasegivare behåller de väsentliga riskerna och fördelarna, skall denne använda ”performance obligation” modellen. Om en leasegivare inte behåller de väsentliga riskerna och fördelarna, skall denne använda ”derecognition” modellen (IFRS Foundation 2010, s. 23). I den nuvarande standarden, IAS 17, klassificeras leasingavtalen som antingen finansiella eller operationella. Klassificeras leasingavtalet som finansiellt skall leasegivaren redovisa tillgångarna som en fordran i rapporten över finansiell ställning (IAS 17 p. 36). Operationella leasingavtal skall sorteras på slag av tillgång (IAS 17 p. 49). De erhållna leasingavgifterna periodiseras och intäktsredovisas linjärt under leasingperioden (IAS 17 p. 50). Endast en respondent stödjer den föreslagna modellen för leasegivarnas redovisning av leasingavtal. Denna respondent anser att förslaget kommer att tillhandahålla relevant och användbar information till användarna av finansiella rapporter. Respondenten anser även att den föreslagna hybridmodellen bäst återspeglar det faktum att en leasegivare kan ha olika syften med leasingarrangemangen.

Ett flertal av respondenterna som inte stödjer den föreslagna modellen för leasegivare anser att den inte är konsekvent med den föreslagna modellen för leasetagare. Ett fåtal av dessa anser att den nuvarande modellen i IAS 17 är att föredra och att leasingavtalsredovisningen för leasegivare inte skall ändras nu utan istället tas upp vid ett senare tillfälle. En respondent anser att kritiken

och behovet av nya riktlinjer för redovisning av leasingavtal främst fokuserar på leasetagaren och inte på leasegivaren. Respondenten anser att det inte finns ett behov av en ny standard för leasegivare, då den nuvarande modellen är välförstådd av upprättarna och användarna av de finansiella rapporterna. Enligt vissa respondenter, är den föreslagna modellen inte en förbättring av den nuvarande modellen och den kommer endast att leda till ytterligare komplexitet för upprättarna och användarna. Modellen kommer heller inte att leda till mer användbar information för beslutsfattarna. För att informationen i de finansiella rapporterna skall vara användbar för användarna är det, enligt IASB (2011, s. A33), viktigt att informationen är relevant och ger en korrekt bild av vad den utger sig för att presentera. En annan respondent anser att ingen av de två föreslagna modellerna för leasegivare verkar troget skildra de olika ekonomiska transaktionerna som uppstår vid ett leasingavtal. Vidare anser några respondenter att samma problem som finns med IAS 17 idag, såsom brist på jämförbarhet och struktureringsmöjligheter, kommer kvarstå genom att tillåta två alternativa modeller.

IASBs arbete med att framställa en ny standard består av sex olika steg (IFRS Foundation 2012, ss. 7-12). IASB har klarat av de första fyra stegen i processen och befinner sig nu i steg fem. Vissa respondenter anser att leasegivarens redovisning av leasingavtal skall uteslutas ur den nya standarden. För att denna skall kunna uteslutas krävs det att IASB publicerar ytterligare ett förslag innan den nya standarden kan träda ikraft. De kan därför inte fortsätta med steg fem förrän ytterligare ett förslag publicerats.

IASB strävar efter att öka användbarheten för användarna och jämförbarheten mellan företag samt minska komplexiteten och möjligheten till att strukturera (IASB 2009, ss. 14-15). Ett fåtal respondenter anser att styrelsen inte lyckas eliminera struktureringsmöjligheterna med leasegivarens modell. Att en leasegivare har möjlighet att välja mellan två modeller ökar chansen till att strukturera för att uppnå ett visst redovisningsresultat. Flertalet av respondenterna anser att den föreslagna modellen inte uppnår styrelsens strävan att minska komplexiteten i redovisningen av leasingavtal. Mängden arbete kommer att utökas för leasegivarna om de har två modeller att välja mellan. Respondenterna anser att komplexiteten kommer minska och jämförbarheten av de finansiella rapporterna kommer öka om det endast finns en modell för leasegivarens redovisning av leasingavtal. Detta kommer även att säkerställa en överensstämmelse med leasetagarens redovisning av leasingavtal. Enligt IASB (2011, s. A36) är finansiell information mer användbar om den kan jämföras med liknande information för en annan period eller annat företag. Att endast ha en modell för leasegivaren kan öka jämförbarheten mellan företag avsevärt.

Merparten av respondenterna förespråkar ett användande av ”derecognition” modellen då ”performance obligation” modellen skapar onödigt komplexitet och kan vara vilseledande för investerarna. Tillämpas ”performance obligation” modellen skall leasegivaren redovisa en rätt att erhålla leasingavgifter samt ett ansvar att fullfölja ett leasingavtal i rapporten över finansiell ställning (IFRS Foundation 2010, s. 23). I rapporten över totalresultatet skall leasegivaren erkänna ränteintäkterna från rätten att erhålla leasingavgifterna och leasingintäkten från leasingkulden (IFRS Foundation 2010, s. 23). Detta kommer, enligt några av respondenterna, att leda till en dubbelräkning av den underliggande tillgången då en leasegivare fortsätter att erkänna hela tillgången samtidigt som denne även erkänner en fordran från leasingavtalet. En respondent anser att om en leasegivare ska tillämpa ”performance obligation” modellen kan denne inte redovisa en fordran. Leasegivaren behåller kontrollen och de väsentliga riskerna och fördelarna förknippade med den underliggande tillgången och kan därför inte redovisa det som en

försäljning. ”Performance obligation” modellen förutsätter alltså att endast en finansiering har skett och ändrar avsevärt tidpunkten för intäktserkännandet.

De respondenter som förespråkar ”derecognition” modellen anser att den är mer konsekvent med den föreslagna ”right-of-use” modellen för leasetagarens redovisning av leasingavtal. Tillämpas ”derecognition” modellen skall en leasetagare erkänna rätten att erhålla leasingavgifter i rapporten över finansiell ställning (IFRS Foundation 2010, s. 27). Leasetagaren skall även eliminera, från rapporten över finansiell ställning, den del av det redovisade värdet av den underliggande tillgången som representerar leasetagarens rätt att använda tillgången under leasingperioden (IFRS Foundation 2010, s. 27). En av respondenterna anser att ”derecognition” modellen är konsekvent med IASBs föreställningsram samt att den avspeglar leasingavtalens ekonomiska verklighet. En annan respondent anser att ”derecognition” modellen skulle skapa en leasingavtalsredovisning som leder till bättre jämförbarhet och därmed förbättra användarinformation.

5.4 Leasingperioden

IASBs uppfattning är att leasegivaren och leasetagaren skall bestämma leasingperioden till den längsta möjliga period som är mer troligt än inte att inträffa. Detta med hänsyn tagen till effekten av eventuella alternativ att förlänga eller avsluta leasingavtalet (IFRS Foundation 2010, s. 20). Respondenternas svar visar en tydlig bild av att de inte delar styrelsens uppfattning av olika anledningar. Det mest framstående motargumentet handlar om att styrelsens uppfattning är oförenlig med IASBs föreställningsram. När IASB utformar en ny eller omarbetar en gammal standard får de vägledning av föreställningsramen (IASB Föreställningsram 2001, p. 1). Den reviderade föreställningsramen kommer ligga till grund för framtida standarder för decennier framöver (Gore & Zimmerman 2007, s. 34). Det är därför viktigt att den nya standarden som IASB utformar är förenlig med den reviderade föreställningsramen.

De belopp som i en förlängningsperiod skulle redovisas som en leasingkuld uppfyller inte definitionen av en skuld, anser merparten av respondenterna. På samma sätt uppfyller inte fordringarna under samma period definitionen på en tillgång. Definitionen av en skuld innehåller tre kriterier, enligt IASBs föreställningsram (2001, p. 49b), som alla måste vara uppfyllda för att en förpliktelse skall definieras som en skuld. En av dessa är att förpliktelsen skall vara befintlig. En befintlig förpliktelse, en skyldighet eller ett ansvar att agera på ett visst sätt, är ett viktigt kännetecken för en skuld (IASB Föreställningsram 2001, p. 60). Det är främst på denna punkt som respondenterna anser att styrelsens brister i sitt förslag. Leasetagaren har inte en villkorlös skyldighet att betala leasingavgifterna vid en frivillig förlängningsoption. På samma sätt har leasegivaren inte en villkorlös rättighet att erhålla leasingavgifter. Detta förutsatt att inte förlängningsoptionen utnyttjas.

Flertalet av respondenterna anser att det föreslagna tillvägagångssättet kan innebära att användbarheten av den finansiella informationen minskar. Enligt IASBs föreställningsram (2001, p. 9) använder företagens intressenter de finansiella rapporterna för att tillgodose deras olika informationsbehov. Enligt IASBs föreställningsram är informationen i de finansiella rapporterna användbar för företagens intressenter om den är relevant och ger en korrekt bild av vad den utger sig för att presentera (IASB 2011, s. A33). Exempelvis yttras det, i svaren från några

respondenter, att den informationen som erhålls av tillvägagångssättet inte återspeglar den flexibilitet som är inneboende i möjligheten att förlänga eller avsluta ett leasingavtal.

Enligt IASB (2011, s. A36) förbättras användbarheten av den finansiella informationen om den är jämförbar med liknande information för en annan period eller annat företag. Detta anger många respondenter som en stor brist i tillvägagångssättet. Att uppskatta leasingperioden enligt förslaget kommer vara svårt och subjektivt vilket kommer leda till att enheter gör egna tolkningar. Detta kommer i sin tur leda till att jämförbarheten mellan olika enheter försämras. IASB beskriver även i sitt förslag att de vill undvika att liknande situationer tolkas på olika sätt, vilket detta tillvägagångssätt uppenbarligen inte uppfyller enligt respondenterna. Användarna av de finansiella rapporterna kommer ha svårt att uppskatta de underliggande antaganden som gjorts och därmed bedöma tillförlitligheten i informationen. Enligt IASB (2011, s. A37) är det normalt att tydliggöra de underliggande antagandena för att hjälpa användaren att avgöra om denne vill använda den finansiella informationen. Företaget kan även hjälpa användaren genom att tydligt beskriva de metoder som använts för att samla in informationen (IASB 2011, s. A37). Respondenterna ger förslag på att ytterligare upplysningar om underliggande antaganden och de metoder som använts kan ges i noterna. Detta kan öka verifierbarheten i de finansiella rapporterna.

Ett fåtal av respondenterna är nöjda med den nuvarande definitionen av en leasingperiod enligt IAS 17. Enligt IASB definieras leasingperioden som den period under vilken leasetagaren avtalat att leasa en tillgång inklusive eventuella betalningar som härrör från en förlängningsperiod. Dessa skall endast inkluderas om de vid leasingavtalets början är rimligt säkert att förlängningen kommer utnyttjas (IAS 17 p. 4). Respondenterna anser att denna definition är väl tillämpad i praktiken och de ser därför ingen anledning till att ändra på denna.

5.5 Leasingavgifter

IASB anser att villkorade leasingavgifter och förväntade utbetalningar, inom ramen för förlängningsoptioner och restvärdegarantier, som anges i leasingavtalet skall ingå i värderingen av tillgångar och skulder som härrör från ett leasingavtal. Leasegivaren skall endast inkludera ovanstående om det kan beräknas på ett tillförlitligt sätt (IFRS Foundation 2010, s. 20). Merparten av respondenterna delar inte styrelsens uppfattning i denna fråga av skiftande anledningar. Den mest framstående anledningen är att tillvägagångssättet, precis som i fråga kring fastställandet av leasingperioden, är oförenlighet med IASBs föreställningsram. Flertalet respondenter anser att det är tydligt att en enhet inte har en befintlig skyldighet när leasingavgifterna är villkorade på en framtida händelse och kan därför inte erkännas som en skuld. Att ett företag har en befintlig skyldighet är ett viktigt kännetecken på en skuld (IASB Föreställningsram 2001, p. 60). Det är viktigt att skilja på en befintlig förpliktelse och ett framtida åtagande då ett beslut om att i framtiden anskaffa en tillgång inte utgör en befintlig förpliktelse i sig (IASB Föreställningsram 2001, p. 61). Respondenterna anser därför att först när förlängningsoptionen utnyttjats och den villkorade händelsen inträffat kan de villkorade leasingavgifter uppfylla definitionen av en skuld.

Ytterligare en anledning till att flertalet respondenter inte delar styrelsens uppfattning är för att kvaliteten och jämförbarheten mellan de finansiella rapporterna försämras. Enligt Eriksson (2002,

ss. 17-18) bör informationen i de finansiella rapporterna vara relevant, det vill säga vara av god kvalitet. Företagets intressenter använder de finansiella rapporterna för att tillgodose deras informationsbehov vid beslutsfattande (IASB Föreställningsram 2001, p. 9). Respondenterna menar på att de villkorade leasingavgifterna inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt då det krävs en långsiktig prognos. Dessa långsiktiga prognoser är osäkra och är en anledning till varför villkorade leasingavgifter inte skall ingå i värderingen av tillgångar och skulder. En respondent uttrycker att tillvägagångssättet inte kommer återspegla den ekonomiska verkligheten och kostnaderna kommer inte matchas med inkomsterna. Några få respondenter anser istället att enheter bör upplysa om de villkorade leasingavgifterna i noterna till de finansiella rapporterna för att på så vis ge relevant information till användarna.

Ett mindre antal respondenter delar delvis styrelsens uppfattning i frågan gällande vad som skall inkluderas vid värdering av tillgångar och skulder som härrör från ett leasingavtal. Främst anser respondenterna att en åtskillnad bör göras mellan villkorade leasingavgifter som baseras på ett index eller ränta och de som baseras på användningen av det leasade objektet. De förstnämnda villkorade leasingavgifterna är utom kontroll för leasetagaren och skall därför inkluderas i värderingen av tillgångarna och skulderna som härrör från ett leasingavtal. De respondenter som delvis delar styrelsens uppfattning är noga med att poängtera att IASB måste ge ytterligare vägledning i det nya tillvägagångssättet.

Den grupp respondenter som är motståndare till styrelsens uppfattning anser att tillvägagångssättet kommer leda till att leasetagaren erkänner skyldigheter som denne har friheten att undvika. På samma sätt kommer leasegivaren att erkänna tillgångar som denne inte kontrollerar. Att behålla den nuvarande metoden för att ta hänsyn till villkorade leasingavgifter tror ett mindre antal respondenter är bättre. De villkorade leasingavgifterna skall alltså baseras på användningen eller prestanda hos den leasade tillgången och inte på restvärdegarantier och skall redovisas när de uppkommer.

Flertalet respondenter tror att det kommer vara tidsmässigt betungande och även kostsamt för enheterna att inkludera villkorade leasingavgifter i värderingen av leasingavtalets tillgång och skuld. Framförallt de enheter som är starkt engagerade i leasingarrangemang. Enligt IASB (2011, s. A38) är det viktigt att kostnaderna för att redovisa finansiell information är rättfärdigade av fördelarna med att redovisa denna information. Respondenterna anser att styrelsen måste beakta både den tid och den kostnad som förslaget kommer att innebära för enheterna.

5.6 Omvärdering

IASB anser att leasetagare och leasegivare skall omvärdera tillgångar och skulder som härrör från leasingavtalet när förändringar i fakta eller omständigheter tyder på att det är en betydande förändring. Detta till följd av förändringar i leasingperioden eller de villkorade leasingavgifterna sedan den föregående rapporteringsperioden (IFRS Foundation 2010, s. 21). Ingen respondent delar helt styrelsens uppfattning i frågan. Den främsta anledningen är att det kommer bli betungande och kostsamt för företagen att genomföra denna omvärdering. Speciellt för de företag med många leasingavtal. De är oroad över att kostnaderna kommer överstiga fördelarna med att utföra den föreslagna omvärderingen. Enligt IASB (2011, s. A38) är det viktigt att kostnaderna för att redovisa finansiell information är rättfärdigade av fördelarna.

Styrelsen strävar bland annat efter att öka användbarheten av de finansiella rapporterna (IASB 2009, s. 14). Ett fåtal respondenter anser att styrelsen lyckas med detta i frågan om omvärdering av leasingperioden vid varje rapporteringstillfälle. De anser att en omprövning reflekterar de nuvarande marknadsförhållandena och om företag inte omprövar leasingperioden kan det leda till missvisande resultat. Enligt IASB (2011, s. A37) gäller generellt att ju äldre informationen är desto mindre användbar är den.

Företagets intressenter använder de finansiella rapporterna för att tillgodose sitt informationsbehov (IASB Föreställningsram 2001, p. 9). Det är viktigt att de finansiella rapporterna är av tillräckligt god kvalitet då de ligger till grund för de ekonomiska beslut som företagets intressenter fattar (Eriksson 2002, ss. 17-18). De respondenter som inte delar IASBs uppfattning i frågan om omvärdering är oroad över att tillvägagångssättet kommer leda till ökad komplexitet, försvårad jämförbarhet mellan företag och inte tillhandahålla relevant information till användarna. Enligt IASB (2009, ss. 14-15) är det främst dessa aspekter som de har beaktat vid utformning av det publicerade förslaget. Reglerna för omprövning anses vara svåra att tillämpa i praktiken då de är godtyckliga och inkonsekventa. Många respondenter eftersöker tydligare regler och ytterligare definition på ”betydande” förändringar.

Ett antal respondenterna är överens om att en periodisk omprövning är nödvändig för att säkerställa att rapporten över finansiell ställning korrekt reflekterar rättigheterna och skyldigheterna i ett leasingavtal. En av de primära kvalitativa egenskaperna i IASBs föreställningsram är korrekt bild vilken måste vara uppfylld för att ge användbar finansiell information (IASB 2011, ss. A34-A35). Respondenter anser dock att kravet på omprövning vid varje rapporteringstillfälle kommer bli en börda för företaget och är därför inte användbart. Respondenterna ger olika förslag på när omprövningen skall göras. För att minska bördan för företagen anser ett antal respondenter att omprövningen skall göras på årsbasis eller portföljbasis (vid stort antal leasingavtal). Vissa respondenter anser att omprövning skall utföras på årsbasis med tillfällig omvärdering vid ”utlösande händelser”. Dessa ”utlösande händelser” kan vara likartade dem som ger upphov till nedskrivningsprövning enligt IAS 36. Ytterligare förslag från ett fåtal respondenter är att den enda händelse som kräver en omvärdering är när ett utnyttjande av en förnyelseoption eller en förtida uppsägning av leasingavtalet har uppstått.

6 Slutsatser

6.1 Inledning

I detta kapitel redogör vi för studiens slutsatser utifrån vår analys från föregående kapitel samt besvarar studiens forskningsfrågor.

6.2 Vilka är de huvudsakliga åsikterna och attityderna i de remissvar som inkommit från företag och organisationer inom Europa på det förslag som IASB och FASB publicerat?

Den nuvarande standarden som reglerar redovisning av leasingavtal har fått utstå mycket kritik från användare och upprättare av finansiella rapporter. I de remissvar som studerats framkommer det även kritik till IASBs publicerade förslag. Många respondenter anser att IASB behöver omarbeta förslaget ytterligare innan standarden kan träda ikraft.

Respondenterna är inte överens när det gäller leasetagarens redovisningsmodell. Drygt hälften är negativa till förslaget kring leasetagarens redovisning av leasingavtal. Många respondenter anser att modellen kan vara svår att tillämpa i praktiken då det krävs omfattande uppskattningar och bedömningar från företagets sida. Ytterligare kritik som respondenterna riktar mot denna modell är att alla leasingavtal inte är likställda och kan därför inte redovisas som om de vore det. På grund av detta vill vissa respondenter behålla uppdelningen mellan finansiella och operationella leasingavtal. Mer komplexa leasingavtal kan även vara svåra att redovisa enligt den modell som föreslås. Tillgångarna och skulderna som härrör från dessa typer av avtal uppfyller inte definitionerna på en tillgång och en skuld, enligt IASBs föreställningsram. Dessa kan därför inte redovisas som tillgångar och skulder. De respondenter som är positiva till modellen för leasetagarens redovisning av leasingavtal anser dock att de rättigheter och skyldigheter som uppstår från ett leasingavtal skall redovisas som tillgångar och skulder. Respondenterna anser att denna modell speglar leasingavtalens ekonomiska verklighet.

Merparten av respondenterna har en negativ attityd till den föreslagna modellen för leasegivarens redovisning av leasingavtal. Endast en av de 30 utvalda respondenterna har en positiv attityd till leasegivarens modell. Anledningen till respondenternas negativa attityd är främst för att möjligheten till strukturering kvarstår för leasegivaren då denne har två alternativa modeller att välja mellan vid redovisning av leasingavtal. Att behålla två alternativa modeller för leasegivaren bidrar även till att jämförbarheten mellan företag minskar. Respondenterna anser även att tillvägagångssättet är inkonsekvent med leasetagarens modell. Respondenten som är positiv anser att den föreslagna modellen för leasegivaren bäst återspeglar det faktum att denne kan ha olika syften med leasingarrangemangen.

Attityderna till IASBs förslag på hur leasingperioden skall fastställas är övervägande negativa. Den främsta anledningen är att förslaget är oförenligt med definitionen av en tillgång och en skuld i föreställningsramen. Respondenterna anser att den förlängningsoption som är inkluderad i leasingperioden inte uppfyller kravet på en befintlig förpliktelse, vilket är ett viktigt kriterium i definitionen av en skuld. En förlängningsoption är endast en möjlighet för leasetagaren och

leasegivaren att förlänga leasingperioden. Förlängningsoptionen är frivillig och därmed finns ingen garanti för att den kommer utnyttjas. På samma sätt har leasegivaren inte en villkorlös rättighet att erhålla leasingavgifter och kan därför inte erkänna en tillgång. Respondenterna anser även att fastställandet av leasingperioden kommer vara svår och subjektiv vilket kommer leda till svårigheter för användarna att jämföra de finansiella rapporterna. Det kommer även vara svårt för användarna att uppskatta de underliggande antagandena som gjorts och därmed minskar användbarheten av den finansiella informationen. Att de finansiella rapporterna inte tillgodoser informationsbehovet hos företagets intressenter kan få konsekvenser då rapporterna ligger till grund för beslutsfattandet.

Merparten av respondenterna delar inte styrelsens uppfattning kring bedömningen om vad som skall inkluderas i leasingavgifterna. Den främsta anledning till deras negativa attityd är att förslaget inte är förenligt med definitionen av en skuld i IASBs föreställningsram. Respondenterna anser att det är tydligt att en enhet inte har en nuvarande skyldighet när leasingavgifterna är villkorade på en framtida händelse. Det är först när förlängningsoptionen utnyttjas och den villkorade händelsen inträffar som de villkorade leasingavgifterna uppfyller definitionen av en skuld. Respondenterna anser att kvaliteten och jämförbarheten mellan de finansiella rapporterna försämras med det nya förslaget. De villkorade leasingavgifterna kan inte beräknas på ett tillförlitligt sätt då dessa kräver långa och osäkra prognoser. Alla respondenter som är negativa till den föreslagna metoden anser att denna bedömning kommer vara tidsmässigt betungande och kostsam för enheterna.

Samtliga respondenter är negativa till att en omvärdering av tillgångar och skulder som härrör från leasingavtalet skall ske vid varje rapporteringstillfälle. Respondenterna anser att denna omvärdering kommer bli kostsam och tidskrävande för enheterna. De är oroad över att kostnaderna med förslaget kommer överstiga fördelarna. De efterfrågar därför att omvärderingen istället skall ske endast vid betydande förändringar av leasingarrangemangen eller alternativt på årsbasis. Ytterligare förslag från ett antal respondenter är att omvärdering endast skall ske vid ”utlösande händelser”, likt nedskrivningsprövningen enligt IAS 36.

Sammanfattningsvis är respondenternas attityder och åsikter negativa till förslaget på ersättning av befintlig standard vilken reglerar redovisning av leasingavtal. Åsikterna hos de utvalda respondenterna är delvis relativt spridda, dock är de i det stora hela enade i sina åsikter. Förslaget på en ny standard innehåller många brister som IASB måste ta i beaktning innan en ny standard kan tillämpas i praktiken.

6.3 Hur väl lyckas IASB uppfylla sitt syfte med det publicerade förslaget?

IASB har, med det publicerade förslaget, haft för avsikt att öka användbarheten och jämförbarheten för användarna samt minska komplexiteten och struktureringsmöjligheterna. IASB har även haft för avsikt att eliminera uppdelningen mellan finansiella och operationella leasingavtal då mycket kritik har riktats mot denna uppdelning i den nuvarande standarden, IAS 17.

IASB har lyckats att minska struktureringsmöjligheterna för leasetagaren då uppdelningen mellan finansiella och operationella leasingavtal inte längre kvarstår. Detta leder till att jämförbarheten mellan företag ökar. Modellen anses dock vara allt för komplex och svår att tillämpa i praktiken då omfattande uppskattningar och bedömningar krävs av upprättaren. Användarna av de finansiella rapporterna kan ha svårt att förstå de underliggande antaganden som har gjorts. IASB har alltså inte lyckats öka användbarheten och minska komplexiteten i det nya förslaget kring leasetagarens redovisning av leasingavtal.

IASB lyckas inte eliminera struktureringsmöjligheterna för leasegivaren då denne fortfarande kan välja mellan två modeller. Detta leder även till att komplexiteten kvarstår. Då det finns möjligheter att välja mellan två modeller kan lika leasingarrangemang bedömas på helt olika sätt av olika företag. Detta leder i sin tur till att jämförbarheten mellan företag minskar vilket är en viktig aspekt för att öka användbarheten av de finansiella rapporterna. IASB lyckas inte beakta den kritik som riktats mot den nuvarande standarden därför anses förslaget inte vara en förbättring. Eventuellt hade IASB fått mer positiv respons till leasegivarens modell om de utvecklat endast en modell och därmed säkerställt en överensstämmelse med leasetagarens redovisning av leasingavtal.

Det föreslagna tillvägagångssättet för att fastställa leasingperioden anses minska användbarheten av den finansiella informationen. Att uppskatta leasingperioden enligt förslaget kommer vara svårt och subjektivt vilket kommer leda till att enheter gör egna tolkningar. IASBs föreslagna metod är allt för komplex vilket bidrar till att jämförbarheten mellan olika enheter försämrar. Användarna av de finansiella rapporterna kommer ha svårt att uppskatta de underliggande antaganden som gjorts och därmed bedöma tillförlitligheten i informationen.

IASBs förslag på hur leasingavgifterna skall fastställas försämrar kvaliteten och jämförbarheten mellan de finansiella rapporterna. De villkorade leasingavgifterna kan inte beräknas på ett tillförlitligt sätt då det krävs långsiktiga prognoser och bedömningar. Förslaget anses även vara tidsmässigt betungande och kostsamt. Även förslaget om hur leasingavgifterna och leasingperioden skall omvärderas anses vara kostsamt och betungande för företagen. Kostnaderna kommer förmodligen att överstiga fördelarna med förslaget. Detta bör IASB utvärdera ytterligare då kostnadsaspekten är viktig att beakta vid utvecklandet av en ny standard.

Sammanfattningsvis anses IASB inte lyckats uppnå syftet med det publicerade förslaget. De har dock gjort ett gott försök med att beakta den kritik som riktats mot den nuvarande standarden. En del arbete kvarstår för att erhålla en praktiskt fungerande standard.

7 Avslutning

7.1 Inledning

I detta avslutande kapitel sker en diskussion om hur vi ser på valt ämne. Slutligen presenterar vi förslag till vidare forskning.

7.2 Avslutande diskussion

Leasing är en viktig finansieringskälla för många företag och vi anser att det är väldigt positivt att styrelsen försöker förbättra och ersätta den nuvarande standarden, IAS 17. Det är viktigt att företagen redovisar leasingavtal på ett sätt som avspeglar företagets ekonomiska verklighet och tillgodoser användarnas informationsbehov. Vi anser att IASB har gjort ett gott försök med att beakta kritiken i den befintliga standarden, vid utformningen av den nya standarden. Vår bedömning är att styrelsen delvis har lyckats med detta, främst i leasetagarens redovisning, dock återstår en del förbättringar för att standarden skall fungera i praktiken. Merparten av respondenterna uppskattar IASBs arbete med att utveckla standarden dock anser även de att mycket arbete kvarstår. Den kritik som riktats mot den nuvarande standarden kvarstår till viss del i det nya förslaget.

Ett av styrelsen mål med att utveckla en ny standard var att eliminera struktureringsmöjligheten. Möjligheterna uppstår då det finns två alternativa modeller att välja mellan. Styrelsen har lyckats med detta för leasetagaren men inte för leasegivaren. I leasegivarens redovisningsmodell finns fortfarande möjligheten att välja mellan två olika modeller vilket vi ser som en stor brist i det förslag som IASB har publicerat. Styrelsens hade även för avsikt att öka jämförbarheten och användbarheten, samt att minska komplexiteten. Vi anser inte att styrelsen har uppnått dessa mål. Många av respondenterna påtalar vid upprepade tillfällen att styrelsen inte lyckats med detta. Att öka jämförbarheten har styrelsen inte lyckats med då förslaget innehåller mycket uppskattningar och bedömningar från företagets sida. Samma förhållanden kan bedömas helt olika av företagen vilket skapar förvirring och svårigheter att göra jämförelser för användarna av de finansiella rapporterna. Att företag återkommande måste uppskatta och bedöma leasingavgifterna, leasingperioden och eventuella omvärderingar leder även till en ökad komplexitet i standarden. Vi anser även att kostnadsaspekten bör utvärderas ytterligare av IASB. Respondenterna påtalar vid ett flertal tillfällen att den föreslagna modellen kommer vara kostsam för enheterna att tillämpa.

Att utveckla en ny standard är en väldigt lång och utdragen process som löper över många år. Processen innefattar ett antal steg som IASB måste genomföra innan en ny standard blir verklighet och kan tillämpas i praktiken. IASB är nu inne i ett slutskede i processen och vi tycker att de är på god väg. Vi ser fram emot att ta del av ett ytterligare förslag från styrelsen där de utvecklat ett sista förslag där de beaktat den kritik som riktats mot det nuvarande förslaget. IASB bör även se över att det nya förslaget är förenlig med deras föreställningsram.

7.3 Förslag till vidare forskning

Vi har gjort en kvalitativ studie i vår uppsats för att undersöka 30 stycken utvalda remissvar inkomna på förslaget om ersättning av IAS 17. Det hade även varit intressant att genomföra en kvantitativ studie av samtliga inkomna remissvar.

I vår studie har vi valt att avgränsa oss till företag och organisationer inom Europa som följer IASBs standarder. Vi anser därför att det hade varit intressant att studera de huvudsakliga attityderna och åsikterna hos företag och organisationer utanför Europa. I vår studie har vi även valt att endast fokusera på IASBs arbete. Det hade därför varit intressant att studera FASBs arbete och de framstående attityderna och åsikterna hos företag och organisationer i USA.

Om den föreslagna standarden träder ikraft hade det varit intressant att studera hur den fungerar i praktiken för företagen och organisationerna. Har attityderna och åsikterna förändrats och i så fall hur? Har standarden underlättat för upprättarna och användarna av de finansiella rapporterna? Om IASB istället väljer att publicera ytterligare ett förslag anser vi att det är intressant att undersöka hur förslaget har förändrats samt respondenternas attityder och åsikter till det nya förslaget.

Referenser

- Agoglia, C. P., Douppnik, T. S., & Tsakumis, G. T. (2011). Principles-Based versus Rules-Based Accounting Standards: The Influence of Standard Precision and Audit Committee Strength on Financial Reporting Decisions. *Accounting Review*, 86(3), 747-767.
- Alexander, D., & Jermakowicz, E. (2006). A true and fair view of the principles/rules debate. *Abacus – A Journal of Accounting Finance and Business Studies*, 42(2), 132-164.
- Bauman, M. P., & Francis, R. N. (2011). Issues in Lessor Accounting: The Forgotten Half of Lease Accounting. *Accounting Horizons*, 25(2), 247-266.
- Bennett, B., Bradbury, M., & Prangnell, H. (2006). Rules, principles and judgments in accounting standards. *Abacus*, 42(2), 189-189.
- Biondi, Y., Bloomfield, R. J., Glover, J. C., Jamal, K., Ohlson, J. A., Penman, S. H., Tsujiyama, E., & Wilks, T. J. (2011). A Perspective on the Joint IASB/FASB Exposure Draft on Accounting for Leases. *Accounting Horizons*, 25(4), 861-871.
- Boatsman, J., & Dong, X. B. (2011). Equity Value Implications of Lease Accounting. *Accounting Horizons*, 25(1), 1-16.
- Bryman, A., & Nilsson, B. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber.
- Carlsson, G., & Stenhammar, M. (2011). Förslaget till gemensam standard riskerar att diskriminera leasingformen. *Balans*, nr 5, 37.
- Carmona, S., & Trombetta, M. (2008). On the global acceptance of IAS/IFRS accounting standards: The logic and implications of the principles-based system. *Journal of Accounting and Public Policy*, 27(6), 455-461.
- Curtis, U. (2010). Accounting for leases proposed changes will affect most companies. *Accountancy Ireland*, 42(6), 24.
- De Martino, G. (2011). Considerations on the subject of lease accounting. *Advances in Accounting*, 27(2), 355.
- Denscombe, M., & Larson, P. (2004). *Forskningens grundregler: samhällsforskarens handbok i tio punkter*. Lund: Studentlitteratur.
- Dhaliwal, D., Lee, H.S., & Neamtiu, M. (2011). The Impact of Operating Leases on Firm Financial and Operating Risk. *Journal of Accounting, Auditing & Finance*, 26(2), 151-197.
- Ds 2002:16 *Inkomstskatteregler vid leasing av inventarier*. Finansdepartementet.

- Eriksson, L. (2002). *Koncernredovisning*. Lund: Studentlitteratur.
- Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., Wängnerud, L. (2007). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Norstedts juridik.
- Frecka, T. (2008). Ethical Issues in Financial Reporting: Is Intentional Structuring of Lease Contracts to Avoid Capitalization Unethical? *Journal of Business Ethics*, 80(1), 45-59.
- Fulbier, R. U., Hitz, J.-M., & Sellhorn, T. (2009). Relevance of Academic Research and Researchers' Role in the IASB's Financial Reporting Standard Setting. *Abacus*, 45(4), 455-455.
- Gao, S. S. (1996). Accounting for leases: an international perspective. *European Accounting Review*, 5(3), 563-567.
- Georgiou, G. (2010). The IASB standard-setting process: Participation and perceptions of financial statement users. *The British Accounting Review*, 42(2), 103-118.
- Goodacre, A. (2003). Assessing the potential impact of lease accounting reform: a review of the empirical evidence. *Journal of Property Research*, 20(1), 49-66.
- Gore, R., & Zimmerman, D. (2007). Building the Foundations of Financial Reporting: The Conceptual Framework. *The CPA Journal*, 77(8), 30.
- International Accounting Standards Board Föreställningsram för utformning av finansiella rapporter (2001) Stockholm: FAR. Tillgänglig: FAR Samlingsvolym
- International Accounting Standards Board (2009). *Discussion paper: Leases, Preliminary Views*. [Elektronisk] Mars 2009. [2012-02-06]
- International Accounting Standards Board (2011). *International financial reporting standards (IFRS) 2011: official pronouncements issued at 1 January 2011. Includes IFRSs® with an effective date after 1 January 2011 but not the IFRSs® they will replace*. London: IASB.
- International Financial Reporting Standards Foundation (2012) *Due Process Handbook for the IASB*. [Elektronisk] Februari 2012. [2012-02-27]
- International Financial Reporting Standards Foundation (2010) *Exposure draft - Leases*. [Elektronisk] Augusti 2010. [2012-02-06]
- International Financial Reporting Standards Foundation & International Accounting Standards Board (2011) *Who we are and what we do*. [Elektronisk] November 2011. [2012-02-06]

- Jamal, K., & Tan, H. T. (2010). Joint Effects of Principles-Based versus Rules-Based Standards and Auditor Type in Constraining Financial Managers' Aggressive Reporting. *Accounting Review*, 85(4), 1325-1346.
- Johannessen, A., Tufte, P. A., & Johansson, G. (2003). *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod*. Malmö: Liber.
- Johansson, K. (2010). *Substance over form: en redovisningsrättslig studie*. Diss. Göteborgs Universitet. Stockholm: Jure Förlag.
- Jorissen, A., Lybaert, N., Orens, R., & Van Der Tas, L. (2010). Formal Participation in the IASB's Due Process of Standard Setting: A Multi-issue/Multi-period Analysis. *European Accounting Review*, 1-37.
- Knubley, R. (2010). Proposed changes to lease accounting. *Journal of Property Investment & Finance*, 28(5), 322-327.
- Lundahl, U., & Skärvad, P.-H. (1999). *Utredningsmetodik för samhällsvetare och ekonomer*. Lund: Studentlitteratur.
- McGregor, W. (1996). *Accounting for leases: a new approach : recognition by lessees of assets and liabilities arising under lease contracts*. London: Financial Accounting Standards Boards.
- Monson, D. W. (2001). The Conceptual Framework and Accounting for Leases. *Accounting Horizons*, 15(3), 275-287.
- Nobes, C. W. (2005). Rules-Based Standards and the Lack of Principles in Accounting. *Accounting Horizons*, 19(1), 25-34.
- Orens, R., Jorissen, A., Lybaert, N., & Van Der Tas, L. (2011). Corporate Lobbying in Private Accounting Standard Setting: Does the IASB have to Reckon with National Differences? *Accounting in Europe*, 8(2), 211-234.
- Patel, R., & Davidson, B. (2011). *Forskningsmetodikens grunder: att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. Lund: Studentlitteratur.
- Rådet för finansiell rapportering (2012) *RFR 2 Redovisning för juridiska personer*. [Elektronisk] Januari 2012. [2012-04-18]
- Schipper, K. (2003). Principles-Based Accounting Standards. *Accounting Horizons*, 17(1), 61-72.
- Segesten, K. (2006). Användbara texter. I Friberg, F. (Red.) *Dags för uppsats: vägledning för litteraturbaserade examensarbeten*. Lund: Studentlitteratur, ss. 37-44.
- Smith, D. (2006). *Redovisningens språk*. Lund: Studentlitteratur.

- Tagesson, T., & Öhman, P. (2010). *Redovisning i ett nötskal*. Lund: Studentlitteratur.
- Wells, J. C. M. (2011). Framework-based Approach to Teaching Principle-based Accounting Standards. *Accounting Education*, 20(4), 303.
- Westermark, C. (2005). *EU:s redovisningsstandard: en introduktion till IAS/IFRS*. Stockholm: Norstedts juridik.
- Whittington, G. (2008). Harmonisation or discord? The critical role of the IASB conceptual framework review. *Journal of Accounting and Public Policy*, 27(6), 495-502.
- Widerberg, K. (2002). *Kvalitativ forskning i praktiken*. Lund: Studentlitteratur.

Bilaga 1 – Urvalsprocessen: steg 1 – Första kriteriet

Företag och organisationer med ursprungsland inom Europa

Nr.	Comment letter nr.	Ursprungsland
1.	25	Schweiz
2.	29	Sverige
3.	53	Belgien
4.	55	Tyskland
5.	57	England
6.	62	Schweiz
7.	63	England
8.	70	Sverige
9.	71	England
10.	74	England
11.	86	Belgien
12.	88	Amsterdam
13.	92	England
14.	94	Nederländerna
15.	98	England
16.	99	Tyskland
17.	100	England
18.	107	Tyskland
19.	110	Tyskland
20.	116	England
21.	117	England
22.	122	Irland
23.	124	Irland
24.	125	Spanien
25.	131	Norge
26.	139	England
27.	145	Schwiez
28.	147	Norge
29.	149	England
30.	150	England
31.	151	England
32.	153	England
33.	155	England
34.	156	England
35.	174	Frankrike
36.	175	England
37.	183	Spanien
38.	186	Spanien

39.	187	Frankrike
40.	189	England
41.	190	Spanien
42.	192	Tyskland
43.	194	Danmark
44.	195	England
45.	197	Tyskland
46.	199	England
47.	200	Sverige
48.	202	England
49.	203	Tyskland
50.	204	Tyskland
51.	205	England
52.	206	Belgien
53.	210	England
54.	211	England
55.	212	Frankrike
56.	226	Schweiz
57.	232	Tyskland
58.	238	England
59.	239	Frankrike
60.	251	Nederländerna
61.	252	England
62.	256	Belgien
63.	257	England
64.	258	England
65.	259	England
66.	302	England
67.	315	Nederländerna
68.	318	Italien
69.	320	Tyskland
70.	321	Danmark
71.	322	England
72.	324	England
73.	329	England
74.	330	Luxemburg
75.	331	England
76.	332	England
77.	333	Belgien
78.	334	Spanien
79.	337	Frankrike
80.	340	Danmark
81.	341	England
82.	342	England
83.	344	Tyskland

84.	345	Schweiz
85.	347	Danmark
86.	349	Spanien
87.	350	England
88.	352	Belgien
89.	353	England
90.	366	England
91.	367	England
92.	374	Tyskland
93.	378	Nederländerna
94.	379	England
95.	381	England
96.	382	England
97.	390	England
98.	394	England
99.	395	England
100.	397	Tyskland
101.	399	Nelgien
102.	401	Frankrike
103.	402	England
104.	403	Frankrike
105.	404	England
106.	405	Finland
107.	406	England
108.	408	England
109.	409	Spanien
110.	411	Belgien
111.	412	England
112.	416	England
113.	417	Italien
114.	419	England
115.	420	Nederländerna
116.	426	Tyskland
117.	437	Italien
118.	438	England
119.	439	Tyskland
120.	440	Spanien
121.	449	Belgien
122.	451	England
123.	453	Italien
124.	459	Frankrike
125.	466	Schweiz
126.	472	Spanien
127.	475	England
128.	481	Norge

129.	482	Schweiz
130.	520	Norge
131.	523	Rumänien
132.	540	England
133.	559	Finland
134.	562	Schweiz
135.	567	Italien
136.	631	England
137.	633	Frankrike
138.	634	England
139.	635	Belgien
140.	637	Finland
141.	638	Schweiz
142.	639	England
143.	642	Schweiz
144.	645	Spanien
145.	646	Tyskland
146.	647	Frankrike
147.	657	Spanien
148.	658	Spanien
149.	662	Frankrike
150.	670	England
151.	672	Belgien
152.	675	England
153.	677	Tyskland
154.	678	Frankrike
155.	679	England
156.	681	England
157.	682	Frankrike
158.	683	England
159.	694	Österrike
160.	695	Frankrike
161.	696	Frankrike
162.	697	England
163.	701	Frankrike
164.	702	Schweiz
165.	703	England
166.	704	Spanien
167.	708	Tyskland
168.	709	England
169.	710	Spanien
170.	712	England
171.	713	Frankrike
172.	715	Belgien
173.	716	Belgien

174.	717	Skottland
175.	718	England
176.	721	England
177.	722	England
178.	723	England
179.	724	Schweiz
180.	726	Spanien
181.	727	Belgien
182.	728	Frankrike
183.	735	Finland
184.	736	Schweiz
185.	737	England
186.	744	Tyskland
187.	746	Frankrike
188.	747	Irland
189.	749	Sverige
190.	750	England
191.	751	Tyskland
192.	753	England
193.	754	Norge
194.	755	Frankrike
195.	757	Frankrike
196.	758	Enland
197.	759	Tyskland
198.	761	England
199.	762	Frankrike
200.	767	Sverige
201.	768	Belgien
202.	769	Polen
203.	772	England
204.	777	Spanien
205.	778	Norge
206.	784	Frankrike

Bilaga 2 – Urvalsprocessen: steg 1 – Andra kriteriet

Svarat på alla utvalda frågor

Nr.	Comment letter nr.	Ursprungsland
1.	55	Nederländerna
2.	62	Schweiz
3.	63	England
4.	70	Sverige
5.	74	England
6.	94	Nederländerna
7.	99	Tyskland
8.	107	Tyskland
9.	122	Irland
10.	124	Irland
11.	125	Spanien
12.	151	England
13.	155	England
14.	174	Frankrike
15.	175	England
16.	183	Spanien
17.	186	Spanien
18.	190	Spanien
19.	194	Danmark
20.	195	England
21.	199	England
22.	200	Sverige
23.	203	Tyskland
24.	205	England
25.	226	Schweiz
26.	238	England
27.	251	Nederländerna
28.	256	Belgien
29.	302	England
30.	315	Nederländerna
31.	322	England
32.	331	England
33.	337	Frankrike
34.	340	Danmark
35.	341	England
36.	344	Tyskland
37.	345	Schweiz
38.	349	Spanien

39.	350	England
40.	367	England
41.	378	Nederländerna
42.	379	England
43.	390	England
44.	394	England
45.	399	Belgien
46.	406	England
47.	437	Italien
48.	438	England
49.	439	Tyskland
50.	440	Spanien
51.	449	Belgien
52.	451	England
53.	453	Italien
54.	459	Frankrike
55.	466	Schweiz
56.	472	Spanien
57.	475	England
58.	481	Norge
59.	482	Schweiz
60.	523	Rumänien
61.	540	England
62.	562	Schweiz
63.	567	Italien
64.	631	England
65.	634	England
66.	637	Finland
67.	638	Schweiz
68.	645	Spanien
69.	646	Tyskland
70.	647	Frankrike
71.	662	Frankrike
72.	670	England
73.	679	England
74.	681	England
75.	682	Frankrike
76.	683	England
77.	694	Österrike
78.	695	Frankrike
79.	696	Frankrike
80.	697	England
81.	703	England
82.	704	Spanien
83.	708	Tyskland

84.	709	England
85.	710	Spanien
86.	713	Frankrike
87.	716	Belgien
88.	717	Skottland
89.	721	England
90.	723	England
91.	724	Schweiz
92.	726	Spanien
93.	727	Belgien
94.	728	Frankrike
95.	735	Finland
96.	736	Schweiz
97.	744	Tyskland
98.	746	Frankrike
99.	747	Irland
100.	750	England
101.	751	Tyskland
102.	755	Frankrike
103.	758	England
104.	759	Tyskland
105.	761	England
106.	767	Sverige
107.	768	Belgien
108.	777	Spanien

Bilaga 3 – Urvalsprocessen: steg 1 – Tredje kriteriet

Svarat på alla utvalda frågor utförligt

Nr.	Comment letter nr.	Ursprungsland
1.	63	England
2.	74	England
3.	99	Tyskland
4.	107	Tyskland
5.	122	Irland
6.	125	Spanien
7.	155	England
8.	175	England
9.	183	Spanien
10.	186	Spanien
11.	190	Spanien
12.	195	England
13.	203	Tyskland
14.	226	Schweiz
15.	238	England
16.	315	Nederländerna
17.	322	England
18.	337	Frankrike
19.	340	Danmark
20.	341	England
21.	344	Tyskland
22.	349	Spanien
23.	350	England
24.	367	England
25.	378	Nederländerna
26.	379	England
27.	390	England
28.	406	England
29.	440	Spanien
30.	449	Belgien
31.	451	England
32.	481	Norge
33.	482	Schweiz
34.	540	England
35.	631	England
36.	634	England
37.	638	Schweiz
38.	645	Spanien

39.	647	Frankrike
40.	662	Frankrike
41.	678	Frankrike
42.	679	England
43.	681	England
44.	682	Frankrike
45.	683	England
46.	694	Österrike
47.	695	Frankrike
48.	696	Frankrike
49.	697	England
50.	708	Tyskland
51.	710	Spanien
52.	713	Frankrike
53.	716	Belgien
54.	721	England
55.	724	Schweiz
56.	726	Spanien
57.	727	Belgien
58.	728	Frankrike
59.	735	Finland
60.	736	Schweiz
61.	744	Tyskland
62.	746	Frankrike
63.	750	England
64.	767	Sverige
65.	768	Belgien
66.	778	Norge

Bilaga 4 – Urvalsprocessen: steg 2

Slumpmässigt urval av de som svarat utförligt på alla utvalda frågor

Nr.	Slumpat nr.	Comment letter nr.	Företagets/organisationens namn
1.	1	63	PwC
2.	2	74	Ernst & Young
3.	4	107	Siemens
4.	5	122	Classic Technology
5.	6	155	Baker Tilly
6.	7	175	AWG
7.	9	183	El Corte Inglés
8.	10	186	Santander
9.	14	226	Credit Suisse Group
10.	17	322	WHSmith
11.	18	337	Société Générale
12.	21	344	Zentraler Kreditausschuss
13.	23	350	British Airways
14.	24	367	KPMG
15.	26	379	House of Fraser
16.	27	390	Lloyds Banking Group
17.	30	449	Leaseurope
18.	31	451	ICAEW
19.	34	540	BDO
20.	39	647	ACTEO
21.	41	678	Mazars
22.	42	679	CBI
23.	45	683	The Hundred Group
24.	46	694	ARFAC
25.	52	713	Groupe BPCE
26.	54	721	London Society of Shartered Accountants
27.	56	726	Groupo VIPS
28.	58	728	GDF SUEZ
29.	61	744	IEAF
30.	64	767	FAR

Bilaga 5 – Frågorna från det publicerade förslaget

Question 1: Lessees

(a) Do you agree that a lessee should recognise a right-of-use asset and a liability to make lease payments? Why or why not? If not, what alternative model would you propose and why?

(b) Do you agree that a lessee should recognise amortisation of the right-of-use asset and interest on the liability to make lease payments? Why or why not? If not, what alternative model would you propose and why?

Question 2: Lessors

(a) Do you agree that a lessor should apply (i) the performance obligation approach if the lessor retains exposure to significant risks or benefits associated with the underlying asset during or after the expected lease term, and (ii) the derecognition approach otherwise? Why or why not? If not, what alternative approach would you propose and why?

(b) Do you agree with the boards' proposals for the recognition of assets, liabilities, income and expenses for the performance obligation and derecognition approaches to lessor accounting? Why or why not? If not, what alternative model would you propose and why?

Question 8: Lease term

Do you agree that a lessee or a lessor should determine the lease term as the longest possible term that is more likely than not to occur taking into account the effect of any options to extend or terminate the lease? Why or why not? If not, how do you propose that a lessee or a lessor should determine the lease term and why?

Question 9: Lease payments

Do you agree that contingent rentals and expected payments under term option penalties and residual value guarantees that are specified in the lease should be included in the measurement of assets and liabilities arising from a lease using an expected outcome technique? Why or why not? If not, how do you propose that a lessee or a lessor should account for contingent rentals and expected payments under term option penalties and residual value guarantees and why?

Do you agree that lessors should only include contingent rentals and expected payments under term option penalties and residual value guarantees in the measurement of the right to receive lease payments if they can be measured reliably? Why or why not?

Question 10: Reassessment

Do you agree that lessees and lessors should remeasure assets and liabilities arising under a lease when changes in facts or circumstances indicate that there is a significant change in the liability to make lease payments or in the right to receive lease payments arising from changes in the lease term or contingent payments (including expected payments under term option penalties and residual value guarantees) since the previous reporting period? Why or why not? If not, what other basis would you propose for reassessment and why?

Högskolan i Borås är en modern högskola mitt i city. Vi bedriver utbildningar inom ekonomi och informatik, biblioteks- och informationsvetenskap, mode och textil, beteendevetenskap och lärarutbildning, teknik samt vårdvetenskap.

På **institutionen Handels- och IT-högskolan (HIT)** har vi tagit fasta på studenternas framtida behov. Därför har vi skapat utbildningar där anställningsbarhet är ett nyckelord. Ämnesintegration, helhet och sammanhang är andra viktiga begrepp. På institutionen råder en närhet, såväl mellan studenter och lärare som mellan företag och utbildning.

Våra **ekonomiutbildningar** ger studenterna möjlighet att lära sig mer om olika företag och förvaltningar och hur styrning och organisering av dessa verksamheter sker. De får även lära sig om samhällsutveckling och om organisationers anpassning till omvärlden. De får möjlighet att förbättra sin förmåga att analysera, utveckla och styra verksamheter, oavsett om de vill ägna sig åt revision, administration eller marknadsföring. Bland våra **IT-utbildningar** finns alltid något för dem som vill designa framtidens IT-baserade kommunikationslösningar, som vill analysera behov av och krav på organisationers information för att designa deras innehållsstrukturer, bedriva integrerad IT- och affärsutveckling, utveckla sin förmåga att analysera och designa verksamheter eller inrikta sig mot programmering och utveckling för god IT-användning i företag och organisationer.

Forskningsverksamheten vid institutionen är såväl professions- som design- och utvecklingsinriktad. Den övergripande forskningsprofilen för institutionen är handels- och tjänsteutveckling i vilken kunskaper och kompetenser inom såväl informatik som företagsekonomi utgör viktiga grundstenar. Forskningen är välrenommerad och fokuserar på inriktningarna affärsdesign och Co-design. Forskningen är också professionsorienterad, vilket bland annat tar sig uttryck i att forskningen i många fall bedrivs på aktionsforskningsbaserade grunder med företag och offentliga organisationer på lokal, nationell och internationell arena. Forskningens design och professionsinriktning manifesteras också i InnovationLab, som är institutionens och Högskolans enhet för forskningsstödande systemutveckling.

HÖGSKOLAN I BORÅS
VETENSKAP FÖR PROFESSION

BESÖKSADRESS: JÄRNVÄGSGATAN 5 · POSTADRESS: ALLÉGATAN 1, 501 90 BORÅS
TFN: 033-435 40 00 · E-POST: INST.HIT@HB.SE · WEBB: WWW.HB.SE/HIT